اومعنوی ارزښتونو دبربادی اوزمونږ دګلشن وطن افغانستان دورانولو عامل (کی ، جی ، بی) یاروسان اودوی مزدوران (دخلق اوپرچم ډلی اونور اجنټان) دی.نو دافغانستان دټولو مجاهدینو ، مهاجرینو اومسلمان ولس اسلامی اوایمانی وظیفه ده چې ددغو داسلام اووطن اصلی دښمنانو پرضد دڅوند تر وروستی سلګی پوری په کلك ، ایمان اوسپنیز هوډ اوعمل سره مقابله اوجهاد وکړي .

لوی خدای ﷻ مونږ ښاداوکامیاب لره

چې وطن خولاخه چې ځانونه به ترې هیرشول اوپه اصطلاح دیپلوم خوړې گرنتي شوې مال ؤ نوکله به چې داځوانان بیرته افغانستان ته راغلل دخصلت اوروان له اړخه به دافغاني ټولنې څخه پردې اوبیگانه خلك ترې جوړشوې وو.دد وې دخبروعمده لورې په شعورې اوغیر شعورې ډول سره دکمونیزم ستاینه اودهغه مخالف جنس په اړوند ؤ دکومو سره چې بـه یې دحیوانیت جنسي اړیکې قایمې کړې وې نودافغانستان هغه ځوانان چې روس یې په خپلو سترگو نه ؤ لیدلی ، په خیالي ډول سره به په روسانو اودهغوې دحیوانیت په جنسي اړیکو باندې شیدااوعاشق شول اودځواني احساساتو دتسکین پخاطر په افغانستان کې روسي ټولنې ته ورته ټولنې دجوړولو ارزوگانو یې دشیطان په خیر ځانونه وتوخنول . په عسکرې قواؤ کې دروسي مشاورینو شته والي اوپه روس پورې دوسلو اونظامي تجهیزاتو منحصرکیدل بل هغه عامل ؤ چې افغاني ټولنه یې دپاڼ خواته کشوله اودکې ، جې ، بې دشومو پلانونو دعملي کولو لپاره یې مناسب شرایط برابرول.

کې ، جې ، بې دسفارت له لارې وکولای شول چې د۱۳٤۳هـ ش کال څخه پخوا په پټه اومخفي ډول سره په افغانستان کې یو شمیر دموکراتیکو (کمونستي) حلقو په نوم ډلې جوړې کړې (کې ، جې ، بې په بهرنیو هیوادونو کې دمزدوروسیاسي ډلو جوړولو اودهغوې له لارې دخپلو انساني ضد پلانونو دعملي کولو پخاطر مخصوصي څانگې لرې).

په دغه تاریخي پړاو کې دافغانستان په زیاترو ولایتونو کې دفابریکو اوکارخانو نښې نه لیدل کیدې اوهیواد ترټولو زیات اوسیدونکي په

کرهڼه اومالداری لګیاوو ، دکرنی اومالداری سیستم اووسایلو ابتدایي بڼه درلوده خودهیواد په ګوټو شمارولایتونو اوکابل کی دصنعت (فابریکو) زیری زرغون شوی ؤ اما دهیوادوالو دارتیاؤ له پوره کولو څخه عاجز ؤ اواکثریت پاخه مواد (صنعتی تولیدات) دخامو موادو په بدل کی دبهر څخه واریدیدل دحکومت طرز شاهی مطلقه ؤ اودولت ټولواک پاچا اودهغه کورنی په لاس کی متمرکز کری ؤ خو حکومت خورا کمزوری ؤ پاچا اودهغه کورنی دقومونواوقبایلو دمخالفت څخه ډیرپه ویره کی وو ځکه یی دقومونو اوقبائیلو له مشرانو ، خانانو ، نامتو اشخاصو اوبعضو بانفوذه روحانیونو سره دنرمی اوراشه درشه څخه کار اخیسته اوپه مخصوصوامتیازاتو ورته قایل وو په داسی حال کی چی دولس سره یی له دیکتاتوری اوبیروکراتیك چلند څخه استفاده کوله . ولسونو دولت کتواومرستی ته سترګی نه غړولی بلکی دهغه له ظلم اوبیروکراسی څخه په ویره اودار کی وو .

غیردولتی جریدی ، مجلی اونور نشرات ، سیاسی ګوندونه اوسازمانونه ، مظاهری اواعتصابونه منع وو ، دهیواد په زیاترو ولایتونو کی دبکلوریاپه سویه تحصیلات هم نه ترسرهکیدل اولیسی نه وی پرانیستل شوی خودکابل په ښار کی «کابل پوهنتون » ورو په ورو دسیاسی فعالیتونو دمرکز حیثیت ځانته اختیاراوه . دبهرنی سیاست په اروند په دی تاریخي پراوکی دیوی خوا دامریکامتحده ایالاتو دافغانستان شاهی دولت ته دزیاتواقتصادي اړیکوبرقرارولو اومرستی ورکولو څخه ډډه وکړه اوبلی خوا دمحمد داؤد دصدراعظمی لس کلنه دوره اوپو شمیر نورعوامل ددی باعث شول چی افغانستان په اقتصادی اونظامی ساحو کی لانور دروسانو تر

نفوذ لاندې راشي اوړکې ، جي ، بي، خپلې استخباراتي شبکې پراخې کړې .

په ۱۳٤۳هـ ش کال کې نوی اساسي قانون تصويب اوخپورشوځرنګه چې په دغه اساسي قانون کې سياسي فعاليتونواوډګوندونو جوړولو اوفعاليت ته اجازه ورکړل شوې وه نوړکې ، جي ، بي ، بي له ځنډه پخپل لاس جوړېشويودلوته دستورورکړچې بايد ټولې په ګډه سره واحد سازمان جوړکړي .

نود۱۳٤۳ هـ ش کال دثور په يوولسمه نيټه دنکرشويو ډلو تمايندګانو دنورمحمد تره کي په شخصي کوړ‌چې دکابل ښار په څلورمه کارته کې يې موقعيت درلود غونډه جوړه کړهددې غونډې په نتيجه کې يې دخلق دموکراتيك جريان په نوم سازمان چې بيا وروسته يې دخلك دموکراتيك ګوند په نوم وباله ، تاسيس کړاوپه ظاهره يې دهغه اساسنامه اوپرنامه جوړه اودمرکزي کميتې غړي يې تعين کړل تره کي دنوموړي سازمان عمومي منشي اوببرك کارمل يې دمرکزي کميتې منشي په توګه وټاکل يا په بل عبارت تره کي دګوند رئيس اوکارمل يې دهغه دمعاون په صفت تعين کړل .

(په نوموړې غونډه کې داشتراك کوونکو له جملې څخه تره کي اوکارمل دوومختلفو حلقو دنماينده ګانو له جملې څخه ؤ .)

د۱۳٤٦ هـ ش کال انشعاب څخه وروسته به پرچميانو ويل چې تره کي درهبرۍ اهليت اولياقت نه درلود خوځرنګه چې دسن په لحاظ ترټولو مشرؤ نوځکه يې هغه دعمومي منشي په حيث وټاکه په داسې حال کې چې خلقيانو دتره کي دغه ټاکنه دهغه مسلم حق باله .

دغه سازمان دخلق په نوم جريده نشر ته وسپارله اوپه لمړۍ اودوهمه

کنه کی یی په ظاهره خپل مرام خپورکړ خوبیا لوړڅه وروسته ذکرشوی جریْده نشرنه شوه .
کی ، جی ، بی دخپلی پخوانی تجربی له مخی دغو اجنټانو ته دستوروړکړچی خپلو فعالیتونو ته په فرهنګی (پوهنتونونو ، ښوونځیو ...) کارګری اونورو دولتی موسسو اوپه عمومی ډول سره پرځان پاندی دځوانانو راټولولوته پراختیا اوګړندیتوب ورکړی ځکه چی ځوانان ترټولو احساساتی اوزرمشتعل اوډوکه کیږی.نوموړی سازمان په مظاهرو، متنګونو اوانفرادی تبلیغ جلب اوجذب پیل وکړ .
خودډریو کالو په جریان کی څرګندده شوه چی دروسانو په مزدورانو باندی له څنګه چی ارزوبی درلوده څوك راټول نه شول نوکی جی ، بی دبل تاکتیك څخه کاراخیست هغه داچی خپل اجنټان (تره کی اوکارمل) یی دی ته اړکړل چی باید نوموړی ګوند په دوو برخو وویشی هغه ؤچی په ۱۳٤٦ هـ ش کال کی ذکرشوی ګوند په دووړلو وویشل شو دیوی ډلی په راس کی تره کی اودبلی په راس کی کارمل تعین شو دتره کی په ډله کی اکثریت پښتانه اودکارمل په ډله کی تاجکو اونورو ملیتونو اکثریت جوړاوه.کله چی په ۱۳٤٦ هـ ش کال کی دخلك دموکراتیك جریان دخلق اوپرچم په ډلوویشل شو ، څو میاشتی وروسته دپرچم ډله بیاپه دوو ډلو تقسیم شوه چی دیوی ډلی په راس کی کارمل انتصاب شو اودبلی په راس کی طاهر بدخشی قرار ونیوه خوطاهر بدخشي په ۱۳۵۸ هـ ش کال کی دحفیظ الله امین په دستور په بندیخانه کی ووژل شو.دبدخشي ډله وروسته د« ستم ملی » په نوم مشهوره شوه (دغه ډله اوس دکابل په مزدور رژیم اوپه اصطلاح څوګوندیزسیستم کی فعاله برخه لري اودخلقیانواوپرچمیانوسره څنګ

په څنګ په افغانستان کې د روسانو استعماري پلانونه عملي کوي).
د روسانو دا پلان څکه په کته تمام شو چې خلقیانو، پرچمیانو او ستمیانو (دطاهر بدخشي ډلی) د دوی غړو جلب اوجذب طریقه دملیت ، ژبی او منطقوی تضادونو څخه په بده کته اخستلو سره پیل کړه نو په دغه سویه چې ظاهراً یی په خپرونو اوتبلیغاتو کی په یاد شوی وساحو (ژبی ، ملیت ، منطقی)کی دتضاد اواختلاف څخه نفرت ښکاره کاوه په عمل کی یی په همغه اندازه ورڅخه بده کته اخستلو تردی نن پوری دوام وکړ .
(کله چې دنوموړو ډلو دغړو کمیت زیات شو د «کی ، جی ، بی » ددغو ډلو دمحدودو او مهمو غړو سره مستقیمی اړیکی درلودی).
دکارمل ډلی وکولی شول چې دپرچم په نوم جریده نشر کړی خو دخوکتو دچاپ اونشر کیدو څخه وروسته یی نشرات بند شول .
دغو دوو مزدورو ډلو هری یوی ځان دخلك دموکراتیك جریان باله خو کله به یی چې په بعضو جریدو کی نشرات کول نو دتره کی او کارمل ډلو توپیر په دی کیده چې دتره کی ډله به یی (جریان دموکراتیك خلق « خلق ») او دکارمل ډله به یی د«خلق دموکراتیك جریان » (په اخیر یا اول کی به دافغانستان نوم هم ورزیات شوی ؤ) په نومونو نشر کول . دتره کی او کارمل دواړو ډلو ادعاکوله چې ددوی مرام د« خلق» جریدی په اوله اودوهمه گڼه کی خپور شوی دی اوپه هغه کی یی ستراتیژیك اوغایی هدفونه څرگند کړی دی
خو دتره کی ډلی ددغه مرام ستراتیژیك هدف لکه څنګه چې دخلق جریدی په اوله اودوهمه گڼه کی خپور شوی ؤ نه تشریح کاوه ، هغوی دخپلی مرکزی کمیتی په یو شمیر نشراتی پاڼو کی اوهم په تقریری

یول سره خپل ستراتیژیك هدف دخلقي دموکراسي (کمونستان خلقي دموکراسي دپرولتاریا یادیکتاتوري یوه څېره بولي اوپرولتاریا دیکتاتوري دکمونیزم پیلامه گڼي) دقایمولو له لاري کمونیزم ته رسیدلو تبلیغ کاوه اودکارمل ړلی ته به یي ویل چي دادسرمایه دارانو اواشرافیانو نمایندگان دي .

دتره کي ړلی په دي اړوند یو دلیل داسي څرگنداوه چي دکارمل ړله دستراتیژیك هدف په حیث دملي دموکراسي دولت قایمول غواړي اوداډول دولت یي دسرمایه دارانو اواشرافیانو دولت باله خو کله چي د ۱۳۵۷ هـ ش کال کودتاد تره کي اوکارمل ړلو له خوا رامنځ ته شوه نو په عمل او ماهیت کي ترهمدي نن پوري ټول په یوه لاره ولاړل هغه داچي دوي ټول سیاسي قدرت په خپلو لاسونو کي متمرکز کړ اودملي دموکراسي دولت نښي په عمل کي ونه لیدل شوي .

په ۱۳۵۰ هـ ش کال کي دتره کي په ړله کي انشعاب رامنځ ته شو ظاهر «افق» چي دتره کي ړلی دمرکزي کمیټي غړي ؤ دنوموړي ړلی څخه ووت او یو شمیر غړي یي تري جدا کړل خو «افق» دتره کي له ړلی څخه جدا شوي ټول افراد له ځان سره ونه شول ساتلی اواکثریت یي دکارمل ړلی ته ورغلل . دتره کي ړلي به دافق ړله پټ پرچمیان بلل خو په هغه وخت کي دافق ړله د«ملیانو» (ملیان) په نوم مشهوره شوه دغي ړلی ځکه په دي نوم شهرت پیداکړ چي دافق ړلی به دتره کي په ړله پسي ویل چي دغه ړله دخلق جریدي په اوله اودوهمه گڼه کي خپور شوي مرام په غلطه خلقي دموکراسي بولي ، دوي (دافق ړلی) ادعا کوله چي په نوموړي مرام کي دستراتیژیك هدف په حیث دملي دموکراسي دولت قایم کیدل درج شوي دي .

دافق ډله په ۱۳٦٥ هـ ش كال كي دخلك دموكراتيك گوند سره چي روسانو دافغانستان سياسي قدرت په لاس كي وركړی ؤ يو ځاى شوه افق اودافق يو شمير ملگرو ته يي دخلق اوپرچم ډلو (دخلك دموكراتيك گوند) په مركزي كميټه كي ځاى وركړ اونوره ډله يي دنوموړي گوند په صفونو كي مدغمه شوه .

دنوموړو ډلو اوهم نورو خلكو اوگوندونو ترمنځ دتره كي ډله دخلق يا خلقيانو اودكارمل ډله دپرچم يا پرچميانو په نومونو مشهوري شوي خو په واقعيت كي خلق اوپرچم دنكرشويو جريدو نومونه دي اما كله ناكله به دتره كي ډلي دكارمل ډلي ته كارمليان يا ببركيان اودكارمل ډلي به دتره كي ډله تره كيان بلل .

د۱۳٤۳ هـ ش كال څخه وروسته زيات شمير گوندونه رامنځ ته شول چي دهغي جملي څخه دماؤيستانو ډله هم وه چي دچيني استخباراتو په واسطه سره د«حزب دموكرات نوين» په نوم جوړه او دشعله جاويد په نوم يي جريده خپره كړه وروسته داډله دشعله جاويد يا شعله يانو په نوم مشهوره شوه.

همدارنگه په دي وخت كي د«جوانان مسلمان » په نوم داسلامي تحريك سازمان چي د«اخوان المسلمين » په نوم يي شهرت پيدا كړ، فعاليت كاوه خودهغه وخت دولت له خوا دكومي جريدي دخپرولو اجازه چي ددوي دنشراتي أرگان نماينده گي يي كړي واى نه وه وركړل شوي په داسي حال كي چي د«گهيځ » په نوم جريده مستقيماً دجوانان مسلمان نشراتي ارگان نه ؤ خو ډيري اغيزمني اسلامي خپروني يي كولي اوداسي ويل كيدل چي ددغي جريدي كاركوونكو داسلامي تحريك سره كلكي اړيكي لرلي. ددغي جريدي دامتياز خاوند اومسؤل مدير منهاج-

الدین «کهیځ» وُچی د۱۳۵۱ هـ ش کال دسنبلی په ۱٦ مه نیټه دجمعی په شپه پخپل کور کی چی دکابل څلوردهی په ولسوالی کی یی موقعیت درلود شهید شو خلقیانو پرچمیانو اویو شمیر نورو دلو او اشخاصو دکهیځ قتل داسی تبلیغاوه چي نوموړی ماؤیستانو دسیدال» نومی ماؤیست دانتقام اخستلو په اړوند ووژه.
(«سیدال» په ۱۳۵۰هـ ش کال دکابل پوهنتون په ساحه کې داسلامی تحریك طرفدارانو او ماؤیستانو ترمنځ دلاس اوګریوان جنګ په نتیجه کی ټپی اوبیا وروسته یی په روغتون کی ژوند له لاسه ورکړ)خوداهم دتوجه ورده چی دکهیځ جریدی دخپرونو تیره څوکه دروسانو استعماری ، شیطانی اوالحادی فعالیتونو دافشا اودهغوی دمخ نیوی لاروښودلو ته متوجی وه او روسان یی په سخت تشویش اواندیښنه کی اچولی وو نو روسانو دکهیځ جریدی د اغیزمنتوب دراتیټولو په منظور دمنهاج الدین کهیځ ترور مناسبه لار بلله . سره ددی چی کی ، جی ، بی په بهرنیو هیوادونو کی دترورلپاره مشخص تروریستان اواجنټان لري خودکهیځ کورني اودهغه ددوهمیلمنو له جملي څخه یو میلمه کوم چی ژوندی پاتي شو، دسترګو لیدلی حالت بیان داپه ګوته کوی چی شایي دمنهاج الدین کهیځ په قتل کی دروسانو په سفارت کی دکی ، جی ، بی غړو په مستیقم ډول سره برخه اخیستی وي .
په دی برسیره د۱۳٤۳ هـ ش کال څخه وروسته نورسیاسی سازمانونه اودلی هم په علنی ډول سره رامنځ ته شوی اوخپل فعالیتونه یی پیل کړل دهغوی له جملی څخه «جمعیت سوسیال دموکرات» چي دافغان ملت » په نوم یی شهرت پیداکړ ، «جمعیت دموکرات مترقي» چي دمساوات » په نوم مشهور شو ، « جمعیت عوام » مشهور په

«صدای عوام » ... هم دسیاسی سازمانونو په بڼه راڅرګند شول خو دکابل په ښار کی دکمیت په اړوند دټولو نورو سیاسی سازمانونو یا ګوندونو په تناسب داسلامی تحریك طرفداران ، «شعله جاوید » ، «خلقیان »او«پرچمیان » ډیر څرګندیدل . دافغان ملت په نوم سیاسی سازمان هم په څو برخو وویشل شو اوبوی ډلی یی دملت په نوم جریده خپروله خو دڅه مودی وروسته یی خپریدل بند شول په داسی حال کی چی بلی ډلی یی د « افغان ملت » په نوم جریده خپروله اوبظاهرشاه پاچاهی تراخیرو پوری یی خپرونی جاری وی ، پردی برسیره نوری غیر دولتی مستقلی جریدی چی په کوم سیاسی سازمان پوری نه وی تړلی هم خپریدی .

دخلق اوپرچم ډلی چی په ۱۳٤٦ هـ ش کال کی دیو اوبل څخه جداشوی هیڅ یوی ډلی هم په منطقی اوقناعت بښونکی ډول سره دانشعاب عوامل نه شول څرګندولای او دواړو ډلو په علنی اوڅرګندډول سره دایو مترقی اووطن پالونکی عمل باله چی دروسانو لارښوونه (په واقعیت کی دستور) عملی کوی اوهری ډلی دبلی په نسبت پردی باندی ځان مترقی اوغوره ګاڼه چی دروسانو سره نږدی اړیکی لری اودواړو ډلو به ډیر ځله ددی پرسرجنجال وُ چی یوی به ویل روسانو ته موږنږدی اوموږیی په رسمیت پیژندلی یو اما بلی به ویل چی موږ ته تربل هرچازیات اهمیت راکوی اوپه رسمیت موپیژنی.په واقعیت کی په دی اړوند دواړو ډلو رښتیا ویل اودواړو ډلو نږدی اړیکی ورسره درلودی اما « کی ، جی ، بی » دیو اوبل اړیکو څخه بی خبره ساتلی وو .

روسانو به دتره کی ډلی ته ویل چی موبپرتاسو ترټولو زیات اعتماد

لرو اوبیره مینه مودرسره ده څکه چې دتاسو په کوند کی غریبان اواطرافیان ډیر دی او موږخوداوله تراخیره دداسی غریبانو ملاتړیو اما دکارمل ډلی ته به یی په دی قناعت ورکاوه چې موږ(روسان) څکه دستاسو سره ډیره خواخوږی اومحبت لرو اوتریل هرچاډیر اهمیت درکووچی تاسو نسبت نورو ته باکلتوره ، هوښیار اواکثریت دهغه محیط (ښار) ځوانان په دغه کوند کی سره راټول شوی یاست چې انقلاب به له همدغسی ځای څخه پیل کوی .

دی ته ورته پروسه ترهمدی نن پوری روانه ده اودهری ډلی دمهمو اشخاصو سره پتی اوکوښی اړیکی ساتی اودخپلی خوښی سره سم یی په رقص راولی .

که چیری څوك دنوموړو ډلو دحالت څخه ډیره کمه خبرتیا هم ولری نو په دی کی به تردید ونلری چې دذکر شویو ډلو په نظر روسانو ته جاسوسی یوعالی اومترقی عمل گڼل کیږی اوورسره مخالفت اویا دهرهغه ډول اړیکو تینګولو څخه چې روسان یی غوښتونکي دی ، ډیره کولو ته یو ارتجاعی عمل وایی.دغو ډلو ته دانده مطرح چې روسانو ته جاسوسی کول نـه یواځی داچې داسلام ، وطن ، ناموس ، پت اوعزت سوداګری ده بلکی دنوموړو دوو ډلو (خلق اوپرچم) رقابت تردی وخته پوری په دی تکی دی چې نسبت بلی ډلی ته په روسانو ځانونه ومنی اولورمقامونه ورته وسپاری هره ډله اوږی ورنږدی کوی ، اشاری ورته کوی دلایل ورته راوړی اوحتی بغاوتونه کوی خو « کی ، جی ، بی » ته داثابتوی چې دبلی ډلی په نسبت ښه باوړلی شی.اصلی مطلب داندی چې دلته داثابته شی چې خلقیان اوپرچمیان د« کی ، جی ، بی » جاسوسان دی اوهرڅه یی دروسانو په دستور ترسره کړل اوکوی

K.G.B

دکی ،جی ، بی مفهوم

«کی ، جی ، بی»دروسانو دپټو پولیسو یااستخباراتی دستگاه نوم دی او د«دولتی امنیت کمیتی» مفهوم لری چې کی(K) عبارت د«کمیتی »، جی (G)عبارت له «کاسودارستو » یادولت (روسان«G» په « گی » سره تلفظ کوی اونوموړی دفساد منبع « کی ګی بی » لولی) اوبی (B)عبارت له «بیزاپاسنستی » یا امنیت معنی لری اومخفف یې «کی ، جی ، بی »(K.G.B) جوړوی .

د۱۹۱۷ م کال داکتوبر انسانی ضدبدلون دروسانو دپټو پولیسو دستگاه لانوره هم خطر ناکه اوانسان خوره کړه ، په دی مرحله کی دروسانو دپټو پولیسو یعنی «چکا » (په هغه وخت کی «کی ، جی ، بی» دچکایا «دانقلاب ، خرابکاری اودبی اجازی نفوذ پرضد دمبارزی فوق

یې . دامطلب دوې پخپله هم نه ردوي اودخپلې تګ لارې سره یې تړلې ووله بلکې هدف دادی چې ددغو پیښو اوتجربو څخه باید اوسنی اوراتلونکی نسل کټه واخلي اوداتریخ درس په راتلونکی توانیزه تګ لاره کې مثبت رول ولوبولی شي اوددغو اسلام ، وطن انسانیت اوعزت تباه کوونکو کړو وړو له تکرارڅخه مخ نیوی وشي نوځکه دا ضرور ده چې :

ددې لپاره چې دتولنې راتلونکی اسلامی اوداسلامی خاورې دساتلو ، ترقی اوانسانیت تګ لاره په عملي اوحقیقی ډول سره تعین اوپیژنو باید دټولنې په تیرشوي تاریخ باندې هغسې پوه شو لکه څنګه چې په واقعیت او حقیقت کې ژ اودی .

ذکرشوي ډلو(خلقیانواوپرچمیانو) دمحمد ظاهرډتولواکی په زمانه کې دروسانو دسفارت له لارې ددولتی بورسونو (چانسونو) په نوم یو شمیر غړي په منظم ډول سره روسیې ته دتحصیل لپاره لیږل چې په ظاهره به یې دعلومو په یوه څانګه کې تحصیلات پرمخ بیول اما په واقعیت کې ده کې ، جي ، بی » ترخطر ناکی ښوونې اوروزنې لاندې نیول کیدل چې په نتیجه کې یې زموږاسلامی خاوره اوجنت نشان وطن ده کې ، جي ، بی ډپه جلادانو ډک کړ .

دظاهر شاه تولواکی په وروستیو کلونو کې په ټول هیواد کې زیات شمیر ابتدایی ، متوسطو اوثانوی تحصیلاتو لپاره ښوونځي پرانستل شول خودکابل ښار دیو شمیر ښوونځیو څخه پرته نور ټول ښوونځي دعالی تحصیلاتو لرونکو ښوونکو ، کافی درسی کتابونو ، دښوونځیو ودانیو اولابراتوارونو څخه بې برخې وو ، په دې برسیره انارشې او زیاتو مظاهرو او اعتصابونو دمحصلینو او زده کوونکو نړده کړې

پرۆسه اخلالوله دثانوی دوری یعنی دولسمو ټولګیو فارغانو له جملې څخه کم شمیر پوهنځیو ته جذبیدل اوپه محدوده اندازه دولتي کارونو ته درسمي مامورینو په دول قبلیدل خو اکثریت یې په خپلو کورونو کې بیکاره پاتې کیدل اودولسوکالونو په بهیر کې یې په بزګرۍ اونورو عادي کسبونو باندې دمصروفیت اوکارکولو روحیه له لاسه ورکړې وه .
همدارنګه بهرنیو هیوادونو ته دتلو امکانات هم کم اوډیر ابلمونو څخه ډک وو په دې دول سره په دغو بې کاره فارغانو کې دولتي ضد اوچپه افراطي روحیه لانوره هم قوي شوه دولسونو هم هغه په زړه پوري والي چې دښوونځیو سره یې پیدا کړی ؤ اوپه اکثریت منطقو کې یې په خپلو مصارفو سره دښوونځیو ودانۍ ابادې کړې وې ، ورو په ورو له لاسه ورکاوه په عمومي دول سره دولسونو اقتصادي وضعې دردوونکې حالت درلود ، بیروکراسي لانوره هم مخ په زیاتیدو وه او افغاني ټولنه دیوې نامعلومې اینده لورې ته په حرکت کې وه .
دبریژنف په دوره کې په وروسته پاتې ساتل شویو هیوادونو کې دروسانو استعماري نفوذ اوتسلط طریقې داسې بڼه غوره کړه چې په دغو هیوادونو کې باید کودتاګانو ته سازمان ورکړل شي او وروسته په سیاسي ، اقتصادي ، ایدیالوژیکي اوټولنیزوساحو کې ترهغو پورې نفوذ وشي ترڅو چې په بشپړ دول سره یې ترخپل تسلط اواقتدارلاندې راولي.په رښتیا چې دادنوې استعماربله خطرناکه څیره وه اوده .
څرنګه چې دمحمد ظاهراومحمد داؤد په اردو کې دپښتنو افسرانو شمیرنسبت نورو ملیتونو ته زیات ؤ« کې ، جي ، بي » خلقیان په دې وګمارل چې باید په پټه اوخورا احتیاط سره په اردو کې جلب اوجذب

پیل کړی ځکه چی دخلقیانو اکثریت پښتنو جوړاوه او په اردو کی واره ضابطان اوټیټ رتبه صاحب منصبان ددوی دجلب اوجذب لپاره دتولو نورو سازمانونو اودلو په نسبت ښه مساعد او تیاروو اوپرچمیانو ته یی په دی اړوند داسی دستور ورکړچی په اردو کی جلب اوجذب په مغومره احتیاط اوزرنگی سره باید اجراشی چی په هیڅ صورت افشا نشی اودپرچمیانو زیاته توجه باید دکورنیو چارو وزارت په اړوند صورت ونیسی.دظاهرپه تولواکی کی خلقیانو اوپرچمیانو دی کارته دوام ورکړخودمحمد داؤد له کودتا څخه وروسته دواړو دلوته دستورورکړل شو چی په اردو اوخارندوی (پولیس) کی دجلب اودجذب فعالیتونو ته په خوراشدت اوکړندیتوب سره دوام ورکړی اونور نو « کی ، جی ، بی » په افغانستان کی دخپل تسلط اصلی لاره په اردو کی دخلق اوپرچم ددلو نفوذ اوکودتا وټاکله .

دپرچم اوخلق دلو دد اؤد خپل سری رژیم په ټوله دوره کی نیمه علنی فعالیت درلود لاکن دظاهردتولواکی په دوره کی یی په ملکی ساحه کی په بشپړدول سره علنی فعالیت کاوه.ددوی ظاهراوداؤد په دوروکی پوشمیر ملکي اونظامي غړوته په داسی پټ دول سازمان ورکړ چی دهغوی دارتباطي غړو څخه پرته بل چاته نه وو ځرگند.

لکه څرنگه چی پورته هم ذکرشول « کی ، جی ، بی » دخلق اوپرچم دلو تول غړی په مستقیم دول سره داجنتانو په دول نه وو استخدام کړی بلکی له مهمو اشخاصو خصوصاً درهبری اکثریت غړو اوپوشمیر افسرانو سره یی مستقیمی اړیکی درلودی داچی دپرچم اوخلق دلو غړیتوب دیو شمیر ځوانانو دقبول وړوگرځید علت یی دهغه وخت خاص شرایط اووضعه وه نودغو دلو ته دیو شمیر ځوانانو

ډېرتللوعوامل زيات دي خومهمو ته يې په لاندې ډول سره اشاره کيږي:

۱:– په هيوادکې ديني زده کړې ته ددولت لخوا لازمه پاملرنه نه کيدل: په عمومي ډول سره دنوي نسل لپاره دديني زده کړې پروسه خورا کمزوري وه.

ديوې خوا دافغانستان په اکثريت کليو اوبانډوکې هغوديني علماؤ امامت اوه په عين حال کې دديني تدريس چارې په غاړه درلودې چې پخپله يې په دې باره کې لازمه تجربه نه درلوده اوبله طرفه دليسو دديني مضامينو لپاره داسې استاذان (داستثنا په ستاتلوسره) استخدام کيدل چې دپوهې سطحه به يې نسبتاً ټيټه،محافظه کاران وو. دهغو زده کوونکو په مقابل کې کومو چې دماتريياليستي نظريې څخه دفاع کوله بې تفاوته اوکه احياناً دهغوی په ردکې به يې کومې خبرې وکړې هغومره به غيرموثرې وې چې نه ويل به يې بهتروو. په ديني مضامينو کې اصلاًناکامې وجود نه درلود څکه خو زده کوونکي ددې لارې څخه دهغوی زده کړې ته نه هڅول کيدل، په ځينو مکتبونو اوليليو کې ملا امامانو وجودنه درلود اوپوهنتونونه خواصلاً دديني مضامينو دتدريس له عموميت څخه بې برخې وو دپوهنتونونو ساحې داسې زهرجنې فضاً اشغال کړې وې چې دين ته پاملرنه دعقب ماندګې، اطرافيت اوناداني په مثابه تعبيريدو اومحمد ظاهر په دې پوهيده چې که چيرې داسلام دين هغو علماؤ ته موقع په لاس ورکړې کوم چې پوه اوربښتيني ديني علما دي نو هغوی داقدرت په ځان کې لري چې دنوي نسل دعقيدې اوفعاليت لورې دبې ديني اوبالاخره دمحمد ظاهر دسياسي، اقتصادي اوکلتوري تګ لارې څخه داسلام

او وطن دهراړخیزی پرمختیا اوترقی لاری ته راوګرځوی او نوی نسل به په هغه صورت کی وکولی شی چی دافغانستان مسلمان ولس په حرکت راولی اوبیا به دمحمد ظاهر امیبایی اقتصادی خوځښت تر پښو لاندی اودسیلابونو په شان به داسلام تربیرغ لاندی سیاسی ، اقتصادی ، اوکلتوری غورځنګونه پیل شی .

۲:- اقتصادی وروسته پاتی والی او دبیروکراسی شدت :

دیوی خوا خو دانوي ځوانان چی دنویو ساینسی اوټولنیزو علومو سره یی څه ناڅه اشنایی پیداکړی وه اواقتصادی فشاریی په مستقیم ډول سره په خپل وجودکی احساساوه اودبلی خوا دمحمد ظاهر دولتی بیروکراسی ددغو ټولو رنځونو دموجودیت دعواملو دیوه اساسی اوتحریك کوونکی عامل په بڼه څرګندیده نوځکه یی ځوانان دګړندی بدلون اوفاجعی په لوری ورکش کړل .

۳: انارشی:

په ښوونځیو ، پوهنتونونو اولیلیو کی انارشی اوخپل سری دی حد ته رسیدلی وه چی دزده کوونکو اومحصلینو ګروپی اوانفرادی کړه وړه استاذان اوښوونکی تر بدی اغیزی لاندی راوستلی وهاودولتی لوړو ارګانونو له خوا داستاذانو اوښوونکو هغه حقوق اوصلاحیتونه چی دوخت قوانینو له خوا په نامکمل ډول سره ورکړل شوی و ودفاع اوحمایت نه کیده اوپو شمیر ضعیف النفسه اوپرځان نامتکی اوبی همته زده کوونکی اومحصلین دخلق اوپرچم دبی دینه اووطن پلورونکو ړلوډول ډول فشارونو په وجه ددوی څخه دفاع پیل او دهغوی غړیتوب یی قبول کړ. په هغو ښوونځیو اولیلیو کی چی دخلقیانواوپرچمیانو کمیت نسبتاً زیات و دبی طرفه اونورو سیاسی سازمانونو غړیو ته به

يی ددوی په پیش قابونو (پلیتونو) کی خاوری وراچولی ، فزیکی برخوردونه به یی ورسره کول ، تهدیدول به یي اوډول ډول پرابلمونه به يي ورته ایجادول ترڅو هغوی دی ته مجبورکړی چی دخلق اوپرچم دلوغړیتوب قبول کړی.همدارنګه په یوشمیر ښوونځیو اونوروفرهنگی مؤسسو کی به یی بی طرفان په زور او تهدید سره مظاهری اواعتصاب کولو ته مجبورول . پردی برسیره خلقی اوپرچمی ښوونکو او استاذانو به دناکامولو او یا کمونمرو ورکولو له لاری زده کوونکی او محصلین دخپلو دلو غړیتوب منلو ته مجبورول خو هغوی چی ددی مصیبت راوړونکی وضعی دمثبت تغیر امکانات ورسره موجود وو لازم اقدامات ترسره نکړل .

په ۱۳۵۰ هـ ش کال کی دافغانستان پخوانی پاچا محمد ظاهردپکتیا ولایت مرکزګردیز په هوایی ډګر کی دهلیکوپترڅخه راښکته شو اودګردیز ښاردهغوښاریانوزده کوونکو اومامورینو په مخ کی یی پلی حرکت پیل کړ کوم چی دده دهرکلی لپاره راوستل شوی وو په دی وخت کی دعبدالحی ګردیزی لیلیی یوشمیر زده کوونکو لخوا په هغو کانواوشکو وویشتل شو کوم چی دکلپانوسره یی ګډ کړی وو محمد ظاهرچی دیوی خوایی سر لوڅ ؤ اودبلی خوایی ویښتان نه درلودل خپل لاسونه پخپل سرکیښودل خوبیا هم چاره ونشوه لږڅه وروسته هغه جنرال چی په څنګ کی ورسره روان ؤ خپله خولی دده پرسر ورکیښوده اوپه کرندیتوب سره یی بیرته هلیکوپترته ځان ورساوه اوکابل ته ولاړ.ددغی پیښی څخه وروسته بیا دمحمد ظاهر دپاچاهی ترنسکوریدو پوری دګردیز په ښارکی دمحمد ظاهر په دستوردخلقیانو اوپرچمیانو لپاره یو شمیرخنډونه پیدا شول چی په نتیجه کی یی د

مظاهری په رابطه جرنت له لاسه ورکړ-دی ځرګندونی څخه مطلب دادی چی محمد ظاهرداسی امکانات درلودل چی باید په افغانستان کی یی د کی ، جی ، بی ریښی نه یوازی داچی زغولو ته نه وای پریښودلی بلکه هغه یی لندی اوقطع کړی وای اونوموړی انارشی په ماهیت لوحقیقت کی ددیکتاتوری زوراوجبر بل شکل ؤچی په نتیجه کی یی ناوړه عواقب پرځای پریښودل.

٤:– دځوانانو دعلمی اوشعوری سطحی ټیټ والی بل هغه عامل ؤ چی په ډیره اسانی سره بدی لاری ته منحرف کیدای شول دوی دساینسی اوټولنیزو علومو څخه یوازی هغومره زده کړی وچی دمنحرف کیدولپاره بنه تیارشوی وو .

٥:– دروس فارغ التحصلانو اوپه روس کی دافغانی محصلینو (په کال کی به یو یا دوه واری په رخصتی راتلل) شعوری اوغیر شعوری تبلیغ اودکمونیزم خیالی افسانو اودحیوانیت جنسی اړیکو بیان دافغانی ځوانانو په روحیه کی منفی بدلونونه رامنځ ته کړل اودخلق اوپرچم ډلو کی شـــامل کیدل یی دنـــومـــوړو افســـانو اوواقعیـــتونو (دحیوانیت جنسی اړیکی) عملی کیدل بهترینه لاروبلله .

٦:– دلیلیو په بنه دیو شمیر زده کوونکو اومحصلینو ژوند :
سره له دی چی دلیلیو په بنه دزده کوونکو اومحصلینو ژوند دنیکو او عالی خصلتونو اونظریاتو دکسب په اړوند مناسب چاپیریال کیدای شی اما دهغو خاصو شرایطو په وجه چی موجود وودپرچم اوخلق ډلو دفعالیت ، جلب اوجذب لپاره یی په زړه پوری شرایط برابر کړی وو .

٧:– دغه ډلـی دسـن اوجـنس داخـتلاف اوپـه غـیر اخـلاقی تـوګه دسازمان ورکولو په وجه دیو شمیر ځوانانو لپاره دسرګرمی اوماتوری

مبارزی سازمانونه وکرځیدل اونوموړی دلی یی دکمیت په لحاظ تقویه کړنی .
دمحمد ظاهر دسلطنت په وروستیو کی دافغانستان اقتصادی اوسیاسی وضعی لانورکړکیچن حالت غوره کړ . ظاهرشاه ددغه حالت څخه دنجات او وتلو په خاطر یوه پیاوړی صدراعظم ته اړتیا احساس کړه ده ددی کار لپاره محمد موسیٰ شفیق بهترین شخص وُباله نو ځکه یی هغه ورایو اخستلو لپاره ولسی جرگی ته دنامزد صدراعظم په توگه معرفی کړ . ولسی جرگی نوموړی د۱۳۵۱ هـ ش کال دقوس په ۱۶ نیټه دصدراعظم په توگه انتخاب کړ . شفیق دهیواد داقتصادی اوسیاسی وضعی سمون په خاطر یو سلسله جدی اقداماتوته لاس واچاوه چی نسبتاً ښی نتیجی یی هم تر لاسه کړی خو دشفیق له صدراعظمی اودهغه له کړو وړو سره روسان اودهغو طرفداران (خلقیان اوپرچمیان ...) موافق نه وو اود صدراعظم په توگه یی دشفیق موجودیت دخپلو کتو اواهدافو سره په تضاد کی ارزیابی کړ.
روسانو ، پرچمیانواوخلقیانو دشفیق پرضد تبلیغات اودسیسی پیل کړی.خلقیانواوپرچمیانو دشفیق په اړوند ویل چی هغه داسلامی تحریك سره تینگي اړیکی لری اوغواړی په افغانستان کی دهغوی اهدافوته عملی جامه ورواغوندی.داؤد چی لس کاله په کور ناست وُ دافغانستان سیاسی اقتصادی اوټولنیز حالات يي تر نظر لاندی لرل، په دی وخت کی داؤد له یوی خوا دشفیق له کړو وړو سره مخالف وُ اودبلی خوا یی حالات داسی وکتل چی دافغانستان په راتلونکی سیاست کی یی له کودتا څخه پرته په مستقیم ډول سره دبرخی اخستلو امکانات له لاسه ورکړی.په زړه پوری تکی داهم دی چی داؤد ته دلوموړي ځل لپاره د۱۳۵۲ هـ ش کال دسرطان ۲۶ نیټی کودتاچیانو له خوادکودتا کولو وړاندیزوشو اودداؤد له خوا دقبول وړوگرځید.

دمحمد داؤد دخپل سری رژیم په وخت کی د «کی ، جی ، بی» کره وره

(۱۳۵۲ - ۱۳۵۷ هـ ش)

په ۱۳۵۲ هـ ش کال دسرطان میاشتی په ۲٦ نیته دشپی له طرفه داردو یو شمیرافسرانو له خوا کودتا وشوه چی په نتیجه کی یی شاهی نظام رنګ اوپرځای یی جمهوریت اعلان کرددغو کودتاچیانو په راس کی محمد داؤد قرار د رلود .

دکودتا په جریان کی دکودتاچیانو له ډلی څخه یو مهم اوفعال کودتا چی حبیب الله زرمتی دکابل ښار پل باغ عمومی دپله سره دزرهپوش دچپه کیدوله امله خپل ژوند له لاسه ورکړ .

دغه کودتا چی افسر په زرهپوش دپاسه سپور ؤ او ډریور یی دوارخطایی له امله زرهپوش دکابل په دریاب کی ورواچاوه اونوموړی کودتاچی ترزرهپوش لاندی ووژل شو برسیره پردی دارګ ارونده دیر کم عسکری محافظین له منځه لاړل .

کودتاچیانو وکولای شول دسرطان په ۲٦ مه شپه چې دکودتا دپیل شپه وه دکابل ښار عسکری قطعات اوجزوتامونه ترخپل کنترول اوقوماندی لاندی راولی .

د۱۳۵۲ هـ ش کال دسرطان د ۲٦ په سهار دافغانستان راډیو له خپو څخه دمحمد ظاهر دپاچاهی سقوط او د محمد داؤد درئیس جمهور په توګه قدرت اعلان شو.دمحمد ظاهر ټولو قوماندانانو اوجنرالانو دنوموړی اعلان په اوریدو سره بې له ځنده دتسلیمي اوداؤد ته دجمهور رئیس په صفت دده دټاکنی له امله دټولو ولایاتو څخه دمبارکی تلګرامونه ولیږل شول.هغو افسرانو چې په کودتا کی یی اساسی رول ولوباوه دزیاترو تحصیلات یاداچې په روس کی ترسره شوی وو او یادخلق اوپرچم ډلو غړي ووپه دی وخت کی محمد ظاهر عموماً هغه قوماندانان او جنرالان حساسو چوکیو اومقامونو ته ګمارلی اومقرر کړي وو چې یا خوپی دځان اودظاهر دپاچاهی څخه دفاع روحیه نه درلوده اویا داچې دمقاومت اومیرانی روحیه پخپله ظاهر دخپلې پاچاهی دبقا په خاطر پکی له منځه وړی وه .

ظاهر له دی څخه ویره درلوده چې که چیری په حساسو اولوړو مقامونو باندی داسی قوماندانان مقرر کړی چې هغوي دملي ، خپلواك اواسلامي افکارو خاوندان وي نودده دله منځه تللو سبب یادکودتا عامل به شي .

نوځکه دعسکری قواؤ مورال داسی حالت اختیار کړی ؤ چې که هرچا دراډیو اوارګ څخه ورته دتسلیم اوتیارسی غوکړی وای ددوی لپاره دقبول وړ ؤ نومحمدظاهرشاه نوموړی عمل چې هرڅومره دخپل اقتدار دساتلو لپاره ترسره کاوه په همغه اندازه یی دځان اواقتدار دله منځه

العاده كميتي » په نوم يادیده اوبيا دغه نوم څو ځله تغير وموند ترڅو چي اوسني ده‌كي ، جي ، بي » نوم يي وربـاندي كيښود) كـارونه ده‌لينن » لخوا ده‌دزرژنسكي » په نوم يوه زړنګ ، ظالم ، ماهراوانسان نما داړونكي ته وسپارلي چي يوازي «لينن» ته مسئول ؤ يعني دمهمو پيښو راپوربه يي لينن ته وړاندي كاوه اونور نوبه انسان وژنه اوشكنجو وركولو كي كامل اختياره كمونيست ؤ.

« لينن» اوبلشويكانو ددوي په امپراطورۍ كي ښكيل ولسونه كوموچه دلينن په مشري د١٩١٧ م كال داكتوبر انساني اوترقي ضد بدلون سره مخالفت څرګندكړمرتجع ، ترقي ضد ، دفيودالي اوبورژوازي نمايندګان اوطرفداران وبلل اودروسانو دغه دپټوپوليسوارګان دنوموړي بدلون ټول مخالفين ياپه فزيكي ډول سره له منځه يووړل اويا يي ترسختو شكنجو وروسته بنديان اوربړوونكوكارونو ته سوق كړل . دغو خطرناكو پوليسو دروسانو په ټوله امپراطورۍ كي دويري اووحشت څپي خپري كړي چي ترډي نن پوري څوك نړدي دوست اوخپل فاميل ته هم دزړه رازنه شي ويلي اوددوي ترتسلط لاندي ټول ولسونه يي ديوه چارپيره شوي ديوال په بڼه ددايمي بنديانو په څير راګير كړل.كي ، جي ، بي دروس دمركزي دولت په تقويه كيدو سره دروس امپراطورۍ دپراختيالپاره دنورو هيوادو په كورنيو چاروكي مداخلي ته شدت وركړاو ددويري مودي راپه دي خوادروسانو په كمونستي امپراطورۍ كي دكورني اوباندينۍ سياست ټاكونكي قدرت يوازي همداارګان دي.درئيس جمهور، دكمونست ګوند عمومي منشي اوبانورو مهمو اوحساسو ګوندي اودولتي څوكيو لپاره دكي ، جي ، بي دخوښۍ اشخاص پخواتردي چي مقرراوبيا هغه اشغال كړي ، تعين

ورلو مفهوم درلود .
محمد داؤد دکودتا څخه وروسته درئيس جمهور صدراعظم ، دفاع وزير او دبهرنيو چارو وزارت مقامونه اوچارې په مستقيم ډول سره پخپل لاس کې ونيولې اودحکومت په جوړښت کې يې دپرچم اوخلق ډلو ته هم برخه ورکړه.دخلق اوپرچم ډلو ته په دولت کې برخه ورکول دخلق اوپرچم ډلو سره دگوندونو په سويه په مستقيمه مشوره اوتفاهم کې صورت و نه نيول شو بلکه ددغو ډلويوشميرغړي دکودتا دمهمولو بغارو له جملې څخه وو.په دې برسيره «کې ، جي ، بي » لاپخوا يو شمير اجنټان په د ې گمارلي ووچې بايد داؤد ته ځانونه ډير ورنږدې کړي. دغواشخاصووکولای شول چې دداؤد دنږدې معتمدينو له جملې څخه وشميرل شي اوله کودتا څخه وروسته يې لوړې چوکۍ اومقامونه ورته وسپارل.حسن شرق ، دداؤد دصدارت مرستيال ، محمد خان جلالردتجارت وزير اوشاه محمد دوست دهمدې ډلې له جملې څخه شميرل کيږي.داؤد دخلقيانو په نسبت په پرچميانو باندې زياته تکيه وکړه او يو شمير مهم وزارتونه يې ورته تسليم کړل دبيلگې په توگه دکورنيو چارو وزارت يې دفيض محمد په نوم هغسې پرچمي ته وسپاره چې دکې ، جي ، بي سره يې مستقيمي اړيکې درلودې اوکې ، جي ، بي هغه دځوانی دوختو څخه دداؤد په څنگ کې ترخپلې اغيزې لاندې نيولی اوروابط يې ورسره ټينگ کړي وو . دداؤد په لومړۍ کابينه کې دکورنيو چارو وزير اودسرحداتو وزير دهغو عسکري صاحب منصبانو له جملې څخه وو چې داؤد دکوچنې توب له وخته په خپل څنگ کې لوی کړی وو اما داؤد په دې نه پوهيده چې دغه دده پخپل لاس روزل شوي بريځي دکې ، جي ، بي په دوزخې حلقه کې راغلي

دی.

همدا علت ؤ چې داسلامي تحريك مقاومت يې دكې ، جي ، بي په دستور هومره و خاپه خومره چې يې له وس څخه پوره ؤ اومحمد داؤد ته يې اكثريت راپوروونه غلط وركول (دداؤد يو خصوصيت داؤ چې داكثريت دولتي اوتولنيزو چارو اوقضاياؤ څخه به يې صرف راپور اخستلو اوپه مستقيم ډول يې ورسره تماس نه ساته).

دمحمد هاشم ميوند وال (محمد هاشم ميوند وال دمحمد ظاهر دپاچاهي په دوره كې دصدراعظمي دوره هم تيره كړې،ده دمترقي دموكرات جمعيت په نوم گوند جوړكړاودمساوات په نوم جريده يې هم نشر ته سپارله خودخلكو په منځ كې نوموړي گوند دمساوات په نوم شهرت پيداكړ اودهغه غړو ته به يې مساواتيان ويل) له منځه تلل دهمدغې لارې دكې ، جي ، بي په واسطه صورت ونيوه.روسانو دنوموړي په باب داسې تبليغات كول چې هغه دامريكا متحده ايالاتو سره نږدې اړيكې لرې اوورته په غوسه ؤ،په دې وخت كې داسې امكانات موجود وو چې داؤدبه ميوند وال ته په دولت كې مهمه برخه وركړې اوروسانو دا كار دخپلو گټو سره په تضاد كې ارزيابي كړ.

نوځكه يې دداؤد له كودتا څخه درې مياشتې وروسته دكې ، جي ، بي دهغې توطئې په اساس چې دده دله منځه وړلو پخاطر يې جوړه كړې وه دمحمد داؤد پرضد دكودتا په تور دكابل په ده مزنگ كې بندي اوبيايې دكورنيو چارو وزير(فيض محمد) له لارې ووژه.ويل كيږي چې صمد اظهر كوم چې دكورنيو چارو په وزارت كې دافسرې دنده سرته رسوله دميوند وال په وژلو كې په مستقيم ډول سره برخه درلوده . صمداظهر دپرچميانو دلې غړې ؤ اوهم يې دكې ، جي ، بي سره

مستقیمی اریکی پیدا کړی وی . دکورنیو چارو وزیر محمد داؤد ته راپور ورکړ چی میوند وال دخپلی نکتایی په واسطه خپل ځان پخپله وژلی دی .

دزراعت ، تجارت ، کورنیو چارو او یو شمیرنورو وزارتونو مهم مقامونه یی په پرچمیانو اوپرچمیانو ته په متمایلو اشخاصو دك کړل په همدی وخت کی ؤچی مقام پرستو مرتجع اودون همته روشنفکرانو دخلق خصوصاً پرچم ډلی ته دورتللو اوپه هغوی کی دعضویت حاصلولو بی ساری شدت کسب کړ.کی ، جی ، بی دپرچمیانو رهبری ته دستور ورکړ چی دداؤد څخه په تینکه ملاترو کړی پرچمیانو همداسی وکړل تردی چی یو شمیر خلکو به داؤد ته دپرچمی خطاب کاوه.

سره ددی چی خلقیانو اودوی پلویانو ته یی هم یو شمیر وزارتونه لکه دسرحداتو اوعالی تحصیلاتو وزارتونه ورکړل شول اوجلب اوجذب امکانات یی لانور مساعد اوزیات شول

خو کی ، جی ، بی ددی شیوی اوتاکتیك څخه زیاته ګټه اخستله چی دواړه دلی (خلق اوپرچم) به یی په یوه رول کی نه استعمالولی نوځکه خلقیانو دپرچمیانو په نسبت دداؤد څخه غیر شدید ملاتړ وکړ اما هغه یی رد نکړ .

دداؤد په واسطه سره دراديو اونورو خپرونو له لاری دافغانستان خلکو ته خطاب دهغی سیاسی ، اقتصادی اوتولنیزی تګ لاری ابلاغ ؤچی دخلق اوپرچم ډلو دپه ظاهره اعلام شوی ستراتیژیك مرام سره یی تفاوت نه درلود اودواړو ډلو له خوا تائید شوه .

د۱۳۵۲ هـ ش کال دسرطان ۲۶ نیتی بدلون هغه کودتا وه چی د

۱۳۵۷ هـ ش کال دثور ۷ نيټي خونړۍ کودتا ته يي لار هواره کړه اودروسانو سره دداؤد نظامي ،اقتصادي اوفرهنګي اړيکو تينګښت نور هم افراطي اوخطر ناك شو په دي پراوکي ددولت ملکي خصوصاً نظامي ساحوکي روسي مشاورين دپخوا په تناسب زيات شول بالاخره حالات دي سرحد ته ورسيدل چي په افغانستان کي به افغاني پيلوټانو دروسانو په مستقيمه قومانده سره تمريني الوتني ترسره کولي .

دداؤد له کودتا څخه وروسته په عمومي ډول سره په سياسي وضعه او افکاروکي تغيرات رامنځ ته شول اودافغانستان ولس اوسياسي سازمانونو لپاره دسياسي قدرت نيول نسبتاً عادي مسٔله وګرځيده .

داؤد په هيواد کي په ظاهري ډول سره سياسي فعاليتونه منع کړل خو سخت ژور او مهم شول ده دملي انقلاب » په نوم ګوند جوړکړ خوځرنګه چي له پاسه جوړشوي ؤ نوځکه يي رول او ځواك هم کم ؤ او دداؤد دله منځه تللو سره سم دشګو بند په څير رنګ شو.پخوادي چي داؤد دملي انقلاب په نوم ګوند اعلان کړي دخلکو په منځ کي داسي هنګامه وه چي داؤد دملي غورځنګ په نوم ګوند اعلانوي اما داؤد دخپل ګوند نوم دملي انقلاب په نوم ونوماوه خو دخلکو په منځ کي يي دملي غورځنګ نوم هم شهرت پيدا کړ.

دداؤد له کودتا څخه وروسته کي ، جي ، بي دخلق اوپرچم دلو لپاره دسياسي قدرت نيولو يوازيني لاره دمسلحو قواؤ (کودتا) په اړوند مشخصه اوتعين کړه اودوارو مزدورو دلو په نيمه علني ډول سره ټول امکانات پکار واچول.دوی دکورنيو چارو په وزارت خصوصاً اردو (ملی دفاع وزارت) کی وسيع ګوندی سازمانونه جوړکړل خو په اردو کی

دپرچمیانو په نسبت دخلقیانو نظامی سازمان غرو کمیت ډیر ؤ .
دروسانو سره دداؤد ترڅنګ کیدل اودکی ، جی ، بی په ناپاکو لاسو جوړو شویو ډلو (پرچم اوخلق) سره دهغه همکاری او هغوی ته په حکومت کی زیاته برخه ورکول اوداسلامی شخصیتونو اوسازمانونو تهدید او ځپل، اسلام اودافغانستان اسلامی خاوری اوخپلواکی ته دخطرزنګ ؤ اودافغانستان مسلمان اووطن دوست ولس یی په تشویش اواضطراب کی واچاوه نوځکه په ۱۳۵٤ هـ ش کال کی داسلامی تحریك ځواکونو دافغانستان په ګوټ ګوټ کی دداؤد رژیم دراپرځونی په منظور وسله وال قیام وکړ خودناکامی سره مخامخ شو. داؤد دغه مقاومت اواسلامی وسله وال قیام دیوه جدی اخطار اوخطرپه توګه وګاڼه . ددی په څنګ کی داؤد دروسانو اودهغو مزدورانو (خلق اوپرچم ډلی) دپټو اوخطر ناکو فعالیتونو څخه هم خبر تیا پیدا کره نوځکه یی ورو په ورو دچپ څخه ښی ته په تګ پیل وکړ اوله کابینی څخه یی دخلق اوپرچم ډلو غړو او ددوی طرفدارانو په شړلو پیل وکړ . بالاخره په ۱۳۵٦ هـ ش کال کی یی په ډاګه اوعلنی ډول سره دروسانو او دهغوی مزدورو ډلو (خلق اوپرچم) په مقابل کی قرار ونیوه خو وخت له موقع څخه تیر او داؤد دکی ، جی ، بی په خونخوار ښکر کی په ږوبیدو شوی ؤ .
دمحمد داؤد فردی رژیم په دوره کی اقتصادی پرمختګ دمحمد ظاهردتولواکی په تناسب ګرندی ؤ خوبولس دژوند سویه دهیواد داقتصادی پرمختګ په نسبت ډیره لوره شوه ځکه چی یو شمیر وګړی باندینیوهیوادونو ته دکارکولو لپاره ولاړل اوهرکارکوونکي په افغانستان کی دکار داجراپه تناسب څو چنده ډیری پیسی ترلاسه کولی . په هغو

چارکړونکو کې کوم چې عربي اویو شمیر نورو هیوادونو ته تللي وو خلقیان اوپرچمیان هم ولاړل دوی هلته هم ګوندي سازمانونه جوړاودافغانانو په جلب او جذب یې پیل وکړ.
دداؤد رژیم په وروستیو کلونو کې دداؤد اړیکي له پرچمیانو او خلقیانو سره خرابې اودمهمو دولتي چوکیو څخه یې وشړل په دې وخت کې خلقیانواوپرچمیانو دهغه دستور سره سم چې ورته ورکړل شوي ؤ دداؤد اودولت پرضد داړول تبلیغات پیل کړل چې په دولت کې ارتجاع اوخائنینو ځاي نیولی دی (دوی دهغه وخت ملي دفاع وزیر «رسولي »، دکورنیو چارو وزیر «قدیرنورستاني » داطلاعاتو اوکلتور وزیر « ډاکتر نوین » ... دخپلو مخالفینو له جملې څخه ګڼل . رسولي اوقدیر نورستاني یې دثور کودتا په جریان کې ووژل) ، بهرته دافغانانوتګ باید منع شي اوباید په افغانستان کې کار وکړي (که چیرې هغه افغانان کوم چې په بهرنیو هیوادونو کې کار کاوه افغانستان ته راستانه شوي واي واقعاً چې دوی له جملې څخه اکثریت بې کاره پاتې کیدل پردې برسیره افغانستان ته دبهرنیو اسعارو راوړل دافغانستان په ګټه وو) ، داود دشپې له خوا خلك وژني اوبیایې دکابل په سیند کې اچوي ، داتم ټولګي څخه نهم ټولګي ته دکانکور ازموینه فرهنګي ضد عمل دی (دثور له کودتا څخه وروسته یې هم په دې اړوند پراخ تبلیغات پیل کړل)، بیروکراسي او بدې خوړل زیات شوله ...خو هغه وخت چې داؤد دنومړو ډلوسره دوستانه اړیکي درلودې په ټولو دولتي نواقصو اوفاجعو باندې یې پرده اچوله اوپه مبالغه امیز ډول سره به یې دداؤد دهغه درژیم ستاینه کوله.
دداؤد اوخلقیانو ، پرچمیانو تر منځ اړیکي دیوی ورځې څخه بلې ته

مخ په خرابیدو وی .

داؤد د ۱۳۵٦ هـ ش کال دحمل په ۲۳ نیټه روس ته سفر وکړ په هغه غونډه کی چی دداؤد او بریژنیف ترمنځ وشوه دبریژنیف لخوا داسی مسایل مطرح شول چی په بین المللی اړیکو کی ددووخپلواکو هیوادونو ترمنځ یی مطرح کول معمول نه وو.داؤد دبریژنیف دآمرانه خبرو په اوریدو سره په غوسه شو خو هغه وخت چی په حقیقت کی یی دداؤد دواره لاسونه ترشااورتړلی وواو بریژنیف داسی ورته وښودله چی که چیری دروسانو په لار ولاړ نشی دخطر سره به مخامخ شی .

خوکله چی افغانستان ته راستون شو په سیاسی تګ لاره کی یی نور بدلونونه هم څرګند شول .

کی جی ، بی په ۱۳۵٦ هـ ش کال دسرطان په میاشت کی دخلق اوپرچم دلی په یوه ورځ کی په سازمانی اوتشکیلاتی لحاظ سره واحدی اویو کړلی

(روسانواوپرچمیانوهغه کوله چی دخلق اوپرچم دلو نظامی سازمانو نه سره ګډ کړی خو امین ددی کار مخالفت کاوه نو ځکه دداوړو دلو نظامی څانګی په د۱۳۵۸ هـ ش کال دجدی ترشپږمی نیټی پوری په سازمانی اوتشکیلاتی لحاظ سره واحدی نه شوی).

ددی وحدت څخه دصفوفو(عادی غړی) یوه غړی هم خبر نه درلود خو کله چی یو شمیر خلقیانو اوپرچمیانو پوښتنه وکړه چی داکوم عوامل وچی لس کاله مو دیوه اوبل پر ضد تبلیغات کول جلا سازمانونه مو درلود ل اوپه هیڅ صورت وحدت نه کیده اما اوس په دی ډول ناڅاپی اودیره تعجب اوره طریقه په یوه ورځ کی ترسره شو نو اړونده ګوندی اشخاصو په ډیر عادی ډول سره ټولو پوښتونکو ته

ځرګندده کړه چې دادروسانو (دوی شوروی ملګری وویل) غوښتنه اوتاکید ؤ .

په ۱۳۵۰ هـ ش کال کی دروزګار په نوم جریده کی دخلقیانو اوپرچمیانو یو شمیر لیکنی اوسیاسی مطالب خپریدل چې دهغی جملې څخه دنوموړو دلو دوحدت مسئله هم مطرح شوه خو دځو هفتو تحریری سوالونو اوځوابونو څخه وروسته دپرچم دلی خلق دلی ته ولیکل چې راشی دموږ ګوند ته راشی یعنی داچې په انشعاب کی دپرچم په دله پسی دمرکزی کمیتی اکثریت غړی ولاړل (خلقیانو هم په نوموړی ادعا باندی تاکید کاوه او ویل یې چې موږ اکثریت یو) په راتلونکی بله ګڼه کی دخلق دلی ورته ولیکل چې راشی دپلار ګوند ته راشی خو په هیڅ صورت سره یو ځای او واحد نه شول اما دا دکی ، جی ، بی زامن چې یوبس هم پلار نه لری په ۱۳۵٦ هـ ش کال کی دکی ، جی ، بی په یوه دستور باندی په یوه ورځ کی بی له کوم پرابلم او مشکل څخه سره یو او واحد شول.داؤد د۱۳۵۷ هـ ش کال دحمل په میاشت کي ایران، پاکستان ، سعودي عربستان ، کویټ اومصر ته رسمي سفروکړ ، دداؤد دغه سفر روسانو ته رښتیني تکان ورکړ.

روسانو داؤد ته داسی وښودله چې که چیری دا سیاره زموږ دمدار څخه بی ځایه شی نو ورانیدل یې حتمی دی خو داؤد په هغه سویه قوااو تدبیر نه درلود لکه څومره چې مغرور ، بی پروا او تصور یې کاوه.په دی وخت کی دداؤد په تګلاره کی دروس پر ضد زیات تغیرات رامنځ ته شوی وو او روسان هم په دی پوهیدل چې داؤد په کوم حالت کی قرار لری .

روسانو خپلو مزدورو دلو خلق او پرچم ته دستور ورکړ چې که چیری

داؤد پر تاسو تعرض اوحمله وکړی اویا پخپله داؤد بل څوك له منځه وړی نو سیاسی قدرت باید ستاسو (خلق اوپرچم دلی) په لاس کی ونیسی اوکه داسی و نه شول نو تیار، هوښیار او حالاتو ته متوجه اوسی.په دی مرحله کی کی ، جی ، بی وکولای شول چی داسی حادثی رامنځ ته کړی چی دداؤد توجه ورته راوګرځوی او ددی په عوض چی داؤد دوضعی او حالاتو دعمل ابتکار او کنترول په لاس کی واخلی پخپله دنباله رو او دحوادثو په ګرداب کی یی غرق کړی.

د۱۳۵۷ هـ ش کال دثور ۷ کودتا څخه یوه هفته مخکی دمیر اکبر خیبر په نوم دمزدور ګوند دمرکزی کمیتی غړی چی د۱۳۵٦ هـ ش کال وحدت څخه پخوایی دپرچم په دله پوری اړه درلوده دکی ، جی ، بی دطرحه شوی پلان په نتیجه کی ووژل شو .

روسان دخلق اوپرچم په مرکزی کمیتو کی له دووکسانو سره په پرابلم او مشکلاتو اخته وو دادوه نفره امین اوخیبر وو امین په ظاهری دول دروسانو مخالفت نه کاوه خو ترشایی چی څه خوښ ووهغه یی ترسره کول.له روسانوسره دامین ظاهری نرم برخورد روسان دی ته نه هڅول چی دامین په له منځه وړلو کی جدی او چټك عمل ترسره کړی خو خیبر هغه څوك وُ چی دیوی خوایی تره کی ، کارمل او دمرکزی کمیتی نورو غړو ته تدریس ورکاوه اوتولو به استاذ باله اودبلی خوا په سازمانی چارو کی دروسانو دزیاتی مستقیمی مداخلی اودستور سره یی مخالفت کاوه اوروسانو په راتلونکی کی دده موجودیت دځان لپاره پرابلم او دسردرد باله .کله چی په ۱۳٤٦ هـ ش کال کی دخلق اوپرچم دلی سره جداشوی خیبر په دی هڅه کی وُ چی باید بیرته سره واحدی شی خوکله یی چه د۱۳۵٦ هـ ش کال دسرطان په میاشت کی دخلق

اوپرچم دوحدت اویووالی په هکله دروسانو مداخله اومستقیم دستوورونه په خپلو سترګو ولیدل نو دخیبر او روسانو ترمنځ مخالفت خطرناك حالت غوره کړ (خیبر دکمونستی نظریاتو او روسانو ضد نه ؤ اما په خپلو کړو وړو کی یی دروسانو زیاتی مداخلی سره مخالفت کاوه یاپه بل عبارت دروسانو باورلوته تیارؤ خودبار نوزن په اندازه کی یی خپل نظر هم شرط باله).څرنګه چی روسان دداؤد رژیم په اخیرو کی دګډوډی دپیداکولو اوداسی حوادثو دمنځ ته راوستلو په لټه کی ووچی داؤد دخلق اوپرچم دلوسره تکراوله منځه یی یوسی نوروسانو دخیبر وژل ترټولو مناسب اوپرځای عمل وباله اودخیبر په وژلوسره یی په یوه غشی دوه ښکاره په لاس راوړل .

دیوی خوایی دخلق اوپرچم په دلو کی (نوموړی دلی په دی وخت کی سره متحدی شوی وی)دمستقیمی اوبی حده مداخلی مخالف شخص څخه ځانونه بی غمه کړل اوله بلی ارخه یی دداؤد اوخلقیانو اوپرچمیانو ترمنځ دټکر کیدو انګیزه رامنځ ته کړه .

خو روسانو اودخلق اوپرچم دلوددغه قتل عاملین دافغانستان داخلی اوبین المللی ارتجاع وبلله دغه اعلان دخلق اوپرچم دلولخوا هغه وخت خپورشو کله یی چی دنوموړی جسد خښاوه خو د۱۳۵۸ هـ ش کال دجدی په ٦ نیټه دروسانولخوا عارف عالم یار (نوموړی دخلق په دله پوری مربوط ؤاودروسانو دراتګ څخه پخوا دترانسپورت عمومی رئیس اوپه عین حال کی دکابل ښار ددوناحیو دګوندی منشی دندی په غاړه درلودی اومشر وررو یی «صدیق عالمیار» دپلان وزیر ؤ.عارف دمحمد داؤد دقدرت په وخت کی دهغی غلا په واسطه چی په هغه کی نیول شوی ؤ یوه موده بندی خانه هم تیره کره دغو دوو دامین سره

ځينې دهغې حساسې څوكۍ اومقام لپاره نه تنها يو نفربلكې په سلسله سره څو نفره په نظر كې نيسې چې كه چيرې لومړى دمختلفو عواملو له مخې خپل مقام له لاسه وركوي ځاى يې بايد د«كې ، جې ، بې » دخوښې دوهم اوپه همدې ترتيب سره دريم اوڅلورم ته پاتې شي. دغه وينې چښونكې دستگاه دبهرنيو هيوادونو لپاره مخصوصې څانگې لرې چې دروسې امپراطورۍ په داخل اوهم دهغې څخه بهر دفساداوجنايت مهمه اوخطرناكه منبع گرځيدلې ده دغه دوزخې دستگاه داسلام اوافغانستان دمسلمانانو اواسلامې خاورې په تباهې ، بربادې اوترخپل تسلط لاندې راوستلو كې دهيڅ ډول شيطانې هلو ځلو څخه ډډه نه كوې روسي استخباراتو دڅو پيړيو راپه دې خوا خصوصاً داميرامان الله خان له دورې څخه تر نن پورې دافغانستان په مادي اومعنوي بربادېو كې بنستيزرول لوبولې نو په افغانستان كې دهغوى يوشمير پټو او ورانوونكو فعاليتونو ته اشاره به ددوى حقيقي پيژندگلوى په اړوند بې گټې نه وي .

نږدي اړيکي درلودي) دخيبر قاتل په نوم ونيول شو روسانوادعا وکړه چي خيبر دامين په دستوردنوموړي پواسطه وژل شوى دى اما عارف عالميار وکولى شول چي دروسانوله لاسه وتښتي خوډير زر دوهم ځل لپاره په وزير اکبر خان مينه کي دده دخور په کور کي ونيول شو اوپه عاجل ډول سره يي له منځه يوړ دلته ؤچي روسانو پرچميانو ته بريتونه تاوکړل چي گني ددوى دخيبر انتقام يي واخيست .
خيبر دڅور له کودتا څخه يوه هفته مخکي ماښام دهغه سرك پرغاړه ووژل شو کوم چي دکابل په ښار کي ددولتي مطبعي شمال شرق خواته تير شوى ؤ.دهغه جسد يي په همغه شپه خپل کورته (زړو مکروريانو ته) نقل کړ اوبورځى له خوا دخلق اوپرچم ډلو غړى په زړو مکروريانو کي دهغه بلاك اواپارتمان مخ ته راټول شول په کوم کي چي دده جسد ايښودل شوى ؤ.په همدى ورځ دمحمد داؤد پوليسو نوموړى جسد عدلي طب ته چي دکابل پوهنتون په ساحه کي يي موقعيت درلود انتقال کړ.دکى، جى ، بى په دستور دخلق اوپرچم مشرانو خپلو صفوفو ته خبرورکړ چي دپوهنتون په ساحه کي دعدلي طب مخامخ راټول اوذکر شوى جسد دکابل ښار په کوڅو کي وگرځوى .
دخلق اوپرچم ډلو غړى دعدلي طب مخامخ راټول شول خو پوليسو دغه جسد په ډير مهارت اوهنرسره دعدلي طب څخه وايست اودهغه کور ته يي يو وړ.خلقيان اوپرچميان هم زړو مکروريانو ته ورغلل خو دشپي لخوا يي زياتره راټول شويو کسانو ته دستور ورکړچي خپلو کورو ته ولاړ شي اوپه سبايي دولايتونو اوکابل ښار ټول غړى راوغوښتل .په دوهمه ورځ دنوموړو ډلو زيات شميرغړى دخيبر کورمخي ته راټول شول اودوولسو بجو په شاوخوا کي يي دهغه جسد

په موټر کې کيښود اوترشايي راتول شويو خلقيانو اوپرچميانو حرکت پيل کړ جسد يې دهغې مطبعې مخامخ تير کړ دکومې مخ ته چې قتل شوی ؤ اودامريکا متحده ايالاتو سفارت څخه دتيريدو په وخت کې يې چې څه خولو ته ورتلل ويې ويل او دپل خشتې ترجوماته پورې دښځو سازمان غړيو هم نوموړی جسد په داسې حالت کې بډرګه کړ چې ديو تعداد سرونه لوڅ اومنې ژوبونه يې اغوستي وودکابل بالاحصار جنوب ته په هغه هديره کې چې دخيبر جسد خښيده غونډه جوړه شوه تره کې اوکارمل هغه څه ولوستل کوم چې پخوا ليکل شوی وو سليمان لايق اودستګير پنجشيری دپښتو اودری ليکل شوی شعرونو ولوستل خومهم ټکې چې دکارمل لخوا وويل شو داؤ چې «دامريکا راوړونکې سکوت بايد مات شي »، ددی څخه دخلقيانو اوپرچميانو هدف داؤ چې نور نو لکه څنګه چې نن مو تظاهرات وکړل دلزوم په صورت کې په راتلونکې کې هم دوام ورکوو اوکه چا مخالفت کاوه نو هرڅه ته تياريو .

(دداؤد په رژيم کې له ملی انقلاب ګوند څخه پرته چې داؤد يې په راس کې قرار درلود دمظاهرو ، اعتصابونو ، دګوندونو جوړول اونور سياسي فعاليتونه غير قانوني اعلان شوی وو)

دخيبر دخښيدو مراسم پای ته ورسيدل خوداؤد چې د خلقيانواوپرچميانو دغه نسبتاً لوی مارش وليد ، دسرداری دبې پروايي له خوبه يې راويښ کړاوداؤد هغه وخت پرډوی باندی تعرض پيل کړچې پرچميانو اوخلقيانو دخپلې دفاع اوپه تعقيب يې دتعرض لپاره ځانونه چمتو کړی وو(داسې هم ويل کيږي چې خيبر داسلامی تحريک لخوا قتل شوی) دخيبر دجسد له خښيدو څخه دری ورځې وروسته داؤد دخلقيانو

اوپرچميانو دمرکزی کميتی اکثريت غړی چی کارمل اوتره کی هم پکی موجودو بنديان کړل دافغانستان راديو څخه يی ددوی اوددوی دپلارونو نومونه په داسی شکل اعلان اوذکر کړل لکه چی عادی غله يی نيولی وی . راديو زياته کړه چی دغو کسانو دقانون څخه خلاف عمل کړی دی او قانونی چلند به ورسره وشی.داسي ويل کيدل چي په دي وخت کی قدير نورستاني کوم چی دداؤد دکورنيو چارو وزير ؤ ، داؤد ته دخلقيانواوپرچميانو دهغو مشرانو دوژل کيدو ورانديز وکړکوم چی بنديان شوي وو خوداؤددقدير دغه وړانديز ته توجه ونکړه . «کی جی بی » لاپخوا په دی تينګار کړی ؤ چی که چيری دداؤد لخوا دمرکزی کميتی اودګوند نورغړی نيول کيږی نوپه هرډول چی وی بايد دخلقيانو اوپرچميانو هغه دوه کسان چی دنظامی څانګو مسؤليتونه په غاړه لری ، خپل ځانونه داسی وساتی چی بنديان نشی .
دپرچميانو دنظامی څانګی مسؤل نوراحمد نور ؤ کوم چی دثور کودتا څخه وروسته په لومړی کابينه کی دکورنيوچارو وزير په حيث وټاکل شو او ويی کړای شول چی د داؤد پوليسو پواسطه دنيونی څخه ځان وژغوری خو داځرګنده وه چی يوازی دپرچميانو نظامی څانګی نه شول کولای دداؤد رژيم راوپرځوی اولکه څنګه چی په عمل کی هم ثابته شوه چی په کودتا کی يی هم دوهمه درجه هغه هم ډير ضعيف رول ولوباوه .
دخلقيانو نظامی څانګی مسؤليت د«امين» په غاړه ؤ اودپرچميانو نظامی څانګی په نسبت يی کميت ډير ؤ . امين دتره کی اوکارمل دبندي کيدو څخه يوه ورځ وروسته ونيول شو اودکابل ولايت جيل ته چی دپرچميانو او خلقيانو دمرکز ی کميتی يو شمير نورغړی هم پکی

بنديان ؤ بوتلل شو.
د۱۳۵۷ هـ ش کال دثور ۷ نيتی څخه څلور مياشتی وروسته امين (امين دکابل پوهنتون دساينس يا طبيعی علومو پوهنځی څخه فارغ وماستری يی په امريکا کی تکميله کړه) په هغه کنسرت اوغونډه کی برخه واخيسته چی دساينس (طبيعی علومو) پوهنځی لخوا دپولی تخنيك انستيتوت په اديتوريم کی جوړه شوی وه .(په دی وخت کی امين په ظاهری ډول سره دبهرنيو چارو وزير اودصدراعظم دمرستيال دنده په غاړه درلوده خوپه حقيقت کی دثور کودتا څخه نيولی بيادده تروژل کيدو پوری دنظامی قواؤ شريانونه دده په لاس کی وو) په دی غونډه کی امين دخپلی بيانيی په يوه برخه کی داسی وويل : « په کودتا (امين انقلاب وويل) کی زما دمځکنيو قواؤ قوماندان همدلته حاضردی (امين دهغه نوم واخيست اوپه دغه وخت کی دامين دغه قوماندان چی داسلم وطنجار څخه عبارت ؤ دصدراعظم مرستيال اودمخابراتو وزير په حيث ټاکل شوی ؤ) اودهوايی قواو قوماندان چی اوس دلته نشته (دامين دغه قوماندان عبدالقادر ؤ کوم چی په همدی وخت کی ددفاع وزير په حيث مقررشوی وُخو امين دهغه نوم ذکر نکړ) بريمن رول ولوباوه اوزه پردوی باندی افتخارکوم ».
«امين په دغه غونډه کی له کودتا څخه وروسته دلومړی ځل لپاره په علنی ډول خوپه رمزکی وويل چی يو شمير اشراف زاده گان (مطلب يی کارمل اوده ډله وه) بايد پوه شی چی دکودتا (امين انقلاب وويل) په مقابل کی دپرابلمونو پيداکول به دوی پخپله له منځه يوسی اوپه همدی غونډه کی ووچی په کابل پوهنتون کی دتره کی اوامين ډلی په علنی ډول څرګندی شوی اودامين ډلی شعارونه ورکړل چی ژوندی دی

وی دانقلاب سترقوماندان (دشعارونو په اخر کی به يی دامين نوم ورسره نکرکاوه) په دی وخت کی واضح څرګنديده چی کارمل او تره کی دواړو بايللی ده لاکن په ظاهره امين دتره کی څخه کلکه دفاع کوله او درهبر خطاب به يی ورته کاوه په همدی ورځ چی امين بندی کيږی دکودتا پلان يی ذکرشويو دوونظاميانو ته وسپاره او ورته ويی ويل چی که چيری سبا تر اتو بجو پوری زما لخوا څخه بل دستور درنکړل شو اوپازه نيول شوی وم تاسو به داپلان عملی کوی . امين په همدغه ورځ (دکودتا څخه يوه ورځ مخکی) ونيول شو او سباپه اتو بجو کودتا ته اقدام وشو او کودتا داسی پيل شوه :

داؤد دپرچم اوخلق ديو شمير غړو دبندی کيدو څخه وروسته دهغو افسرانو په نيولو پيل وکړ چی دخلقی اويا پرچمی په نومونو افشاشوی وواو دداؤد داستخباراتو سره يی شهرت موجود ؤ خو حالات داسی ووچی خلقی اوپرچمی افسرانو ته دستور ورکړل شو چی که چيری څوک دبندی کيدو احساس کوی کورونو ته دتللو څخه دی ډډه وکړی اوپخپلو قطعاتو اوجزوتامونو کی دی دتيارسی په حال واوسی نوهغو خلقی اوپرچمی افسرانو چی دبندی کيدو احساس کاوه خپلو کورونو ته دتللو څخه ډډه وکړه او په خپلو عسکری قطعاتو اوجزوتامونو کی دتيارسی په حالت کی وو اوکه چيری داؤد دهغوی دنيولو اقدام کړی وای نودستورداؤ چی بايد مسلحانه مقاومت وکړی خوداسی ونه شول .

د ۱۳۵۷ هـ ش کال د ثور دمياشتی په ۷ نيته دپنجشنبی ورځ سهار داتو بجو څخه وروسته ترتولو مخکی دکودتاتور دوداولوګی دپلچرخی په څلورمه زغره واله لواکی پورته شو. په همدی ورځ سهارپه اتو بجو

دنوموړی لوا کودتاچيانو «چورک» وواهـه اوټولو افسرانو ته يی غږ وکړ چی ددغی لوا دغونډو تالارته راټول شی کله چی افسران راجمع شول نوکودتاچيانو په ټولو غيرکودتاکوونکوافسرانو پسی دنوموړی تالاردروازه قلف کړله اويو نفر مسلح افسريی ورته پهره دارمقررکړ. کودتاچيانو ټانکونه په ارامی سره حرکت ته تياراوډ«ارگ»په طرف يی ور روان کړل . وروسته بيا پنځلسمی زغره والی لوا اويو شمير نورو جزوتامونو هم دکودتاچيانو په ملاتړفعاليت پيل کړ.

داؤد ته هم دخطر راپورونه راتلل او دهمدی ورځی په سهار يی يو شمير ټانکونه دارگ دامنيت پخاطر راوغوښتل برسيره پردی دداؤد يوشمير قواؤ دارگ څخه دباندی موقعيت ونيوه خو دداؤد له خوا ورته خبرورکړل شو چی، يو څو ټانکونه دامنيت لپاره دارگ مخی ته راځی اجازه به ورکړی اما دداؤد دطرفدارو ټانکونو په نسبت دکودتاچيانو ټانکونه زر راورسيدل دداؤد پلويانو دکودتاچيانو ټانکونو ته په دی اشتباه اجازه ورکړه چی البته دغه ټانکونه هغه دی کوم چی داؤد غوښتی وو کله چی دکودتاچيانو ټانکونه په ۹ بجو دارگ شرقی دروازی مخی ته ورسيدل په ارگ يی ډزی پيل کړی .

دداؤد پلوی قواؤ دټانك ضد راکټونو په واسطه په ډير کم وخت کی اووه ټانکونه په سرو اورونو کی پټ کړل اودکودتاچيانو غوښتی ترسبا سهاره پوری دارگ څيرمه ونو کی بندی اوراځړيدلی اودسوځول شويو ټانکونو اوسپنی اوځنځيرونه ترځو ورځو پوری دارگ شرقی دروازی په مخ کی پراته وو،په ارگ کی دداؤد پلوی قواؤ دکودتاچيانو تعرضی حالت په ټپه ودراوه اما دکودتاچيانو نوی تقويتی قوا راورسيده اوجگړی په شدت سره دوام پيداکړخو دڅو ساعتو جگړی څخه

وروسته داسي ښکاريده چې نور نو کودتاچيان مات اوتيښتي ته چمتو شوي دي . داؤد هوايي قواؤ ته امروکړچي په نسبه شوي ځايونه بمباري کړي دولسو بجو په حدودو کي دوي جنګي الوتکي په لوړه الوتنه سره دکابل په ښار وګرځيدلي خوهيڅ بمباري يي ونکړه اما لږڅه وروسته دبګرام څخه دکودتاچيانو جنګي الوتکي راورسيدي اوډداؤد دارګ په قواؤ يي بمونه ووغورځول هم داوخت وُچي دکودتاچيانو مورال قوي اوډداؤد قواو جنګي مورال يي کمزوری کړ . په ارګ باندي دکودتاچيانو الوتکو لخوا بمباريو دوام وکړ اوډداؤد دارګ قواؤ له طرفه به دهوايي دفاع په وزو سره دکودتاچيانو الوتکي په سرو لمبو کي پټي شوي خوموثريت يي کم وُ اوبمباريو په شدت سره دوام پيداکړ ماښام په اووبجو چي لږشانته باران هم اوريده دافغانستان راډيو څخه په پښتو اوفارسي ژبو داسلم وطنجار اوعبدالقادر لخوا دداؤد رژيم دسقوط اعلاميه ولوستل شوه اوياده يي کړه چي ديحيئ کورني دقدرت تخړ ورتول او داؤد دمقاومت اونه تسليم کيدو په اساس وځپل شو اوسياسي قدرت انقلابي نظامي شورا په لاس کي نيولي دي .

په همدي ورځ دقرغي اتمي فرقي ته دداؤد په طرفداري سره دارګ په لوري حرکت ورکړل شو خوکله چي دنوموړي فرقي قواوي دکابل «ګردنه باغ بالا » ته راورسيدي دخلق اوپرچم ډلو يي قومانده په لاس کي واخسته اوقواوي يي ارګ ته دتللو څخه منع او په «کارته پروان » او«کارته مامورين » کي يي دکودتاچيانو په ملاتړ موضع ونيوله .

دريشخوراوومه فرقه هم دداؤد په ملاتړ دارګ په طرف وخوځيده خو دهغو هوايي بمباريو له امله چي دکودتاچيانو له خوا پري وشوه دارګ

په لوری یې دهغوی دحرکت مخنیوی وکړ.

تو له شپه یعنی ۱۳۵۷/۲/۸ هـ ش دکابل ښار په مختلفو برخو کی دداؤد اوکودتاچیانو نظامی قواؤ ترمنځ جګړه روانه وه او دکابل ښار اکثریت اوسیدونکی دهوایی بمباریو توپونو اوټانکونو او نورو وسلو دډزو له امله بیدار پاتی شول .

جګړی دوام وکړ او دورځی لخوا (دڅور اتمی نیټی) دیوی بجی پوری دریشخورو ، دارلامان اودکابل ښار په نورو برخو کی دداؤد پلوی قواؤ تعرض اودفاع ته دوام ورکړاودورځی په یوولسو بجو یی ددارلامان په سیمه کی دکودتاچیانو دوی جنګی الوتکی راوغورځولی خو دهمدغی ورځی دیوی بجی څخه وروسته دداؤد طرفدارو قواؤ مقاومت ختم اودکابل په ښارکی دکودتاچیانو قدرت ترسترګوکیده.

خوددی علت سره سره چی دخلقیانو اوپرچمیانو نظامی څانګی په سازمانی اوتشکیلاتی لحاظ دیو اوبل څخه جدا وی څنګه یی وکولی شول په کودتا کی دداؤد پرضد واحد او ګډ عمل ترسره کړی داؤ چی «کی ، جی ، بی » دسفارت له لاری دخلق اوپرچم نظامی څانګو سره په جدااوګوښی ډول اړیکی درلودی اودوی دواحد عمل قوماندہ اورهبری ده«کی ، جی ، بی » په واسطه ترسره شوه.

داچی «امین » دروسانو سره دکودتا پلان یوځای جوړکړاویا داچی روسانو په هغه کی مستقیمه برخه نه درلوده تراوسه پوری دقیق معلومات ندی ترلاسه شوی خوکله چی دکودتا پلان د۱۳۵۷ هـ ش کال دڅور ۷ نیټی څخه یوه ورځ مخکی داسلم وطنجار اوعبدالقادر په لاس ورغی روسان یی په تولو جزیاتوخبر اودهغه دعملی کولو لاری چاری اوددغه پلان عملی کولو ته دپرچمیانو هڅول اودخلقیانو سره ددوی

همکاری دروسانو په دستور صورت ونیوه .
کله چې د۱۳۵۷ هـ ش کال دثور په ۷ نیټه دکابل پلچرخي څلورمې زغروالې لوا څخه داسلم وطنجار په قوماندہ (اسلم وطنجار دخلقیانو په نظامي څانګې پورې اړه درلوده) ټانکونه راووتل دکابل پلچرخي دپنځلسمې زغروالي لوا څخه دمحمد رفیع (محمد رفیع دثور کودتا څخه وروسته په لومړۍ کابینه کې د«فوائد عامه وزارت » دوزیر په حیث مقرر شو اودپرچمیانو په نظامي څانګه پورې یې اړه درلوده) په قوماندہ وروسته له هغه چې دخلقیانو نظامي څانګې ټانکونه ارګ ته ورنږدې شوي ووراووتل په دې مرحله کې اسلم وطنجار اومحمد رفیع دیو اوبل څخه بې خبره وو اما دروسانو په واسطه دادواړه قواوې یو اوبل ته ددوستو قواؤ په نوم ورو پیژندل شوې په همدې ترتیب سره دارډو په یوشمیر نورو قطعاتو اوجزوتامونو کې هم دې ته ورته عمل ترسره شو خوبیا هم لکه څنګه چې پخوا هم ذکرشویدي په کودتا کې دپرچمیانو نظامي څانګې رول دخلقیانونظامي څانګې په تناسب کم ؤ. په کابل کې دکودتاچیانو په واسطه سره دسیاسي قدرت دنیولوسره سم دخلقیانو نظامي څانګې افسرانو له خوا دپرچمیانو نظامي څانګې افسرانو ته داسې خطاب کیده چې پرچمیانو په کودتاکې (دوی به انقلاب ویل)دداؤد له قواؤڅخه ملاترکاوه خوداڅرګنده اوپه ډانګ پیلې سنکاریده چې دخلقیانو نظامي څانګې افسرانو له خوا په مجموع کې پرچمیان دکودتا (دوی به انقلاب ویل) ضد معرفي کیدل. کودتا چیانو دکودتا په لومړۍ ورځ (دثورپه اوومه نیټه) دخلقیانو اوپرچمیانو دمرکزي کمیټې بندي شوي غړي چې تره کي ، کارمل اوامین هم پکې موجود وو دټانک په واسطه دکابل ولایت تعمیر له بندي

خانى څخه دافغانستان راډيو ته نقل كړل . خلقيانو به ويل چې نكودتا په لومړى ورځ كله چې كارمل دخلقيانو اوپرچميانو دمركزي كميتي نورو غړو سره دافغانستان په راډيو كي قرار درلود ، په دى تينګار كاوه چې كودتا (دوي به انقلاب ويل) ناكاميږي اودخلقيانو اوپرچميانو مشران بايد كليو اوبانډو ته پناه يوسي ترڅو دڅاوڼد په لاس ورنشي خوپرچميانو له دى مطلب څخه انكار كاوه اوڅو مياشتو څخه وروسته دپرچميانو له خوا داسى تبليغيده چې دخلقيانو اوپرچميانو په منځ كى دتضادونو دراپيداكولو اصلى عامل «امين » ؤ خو روسانود١٣٤٦ هـ ش كال څخه راواخله بيا تر ننه پورى خلقيان په يوه لاس كى نيولى اوپرچميان يى په بل كى كله يى سرونه سره كتى (جنګوى) اوكله يې ديوه اوبل سره دوفادارى اومحبت په نوم غيږ په غيږ كوى اودواړه دلى دخپلو استعمارى اهدافو په ترلاسه كولو كى دلاس الى په توګه استعمالوي .

دڅور په اوومه نيټه دورځى په پنځو بجو دخلق اوپرچم دلو ملكى غړوته دستور ورکړل شو چې له كودتاچيانو سره همغسى مرسته وكړى چې له لاسه يى كيږى اودايي په ټينګه ورته وويل چې كه چيرى څوك درڅخه پوښتنه وكړى چې داڅه پيښه ده نو ورته وايى به چې :داچې هره پيښه ده ستاسو په ګټه ده اوبس نور به هيڅ نه وايى .

دارګ شاوخوا خصوصاً دارګ جنوبى برخى ته دكابل ښاريانو په داسى حال كى چې سرى ګولى اوريدى هومره ګڼه ګوڼه جوړه كړى وه چې كودتاچيان يى په تشويش كى واچول همداځاى ؤ چې دخلق اوپرچم ملكي غړو ټانكونو ته دښاريانو دنږدى كيدو څخه مخ نيوى كاوه اوكله چې ماښام په اووبجو دراديو څخه دداود دځپل كيدو

په افغانستان کې دامیر امان الله خان دقــدرت په دوره کې د« کی ، جی ، بی » نفوذ

(۱۹۱۹- ۱۹۲۹ م)

کله چې روسانو دمنځنی اسیا خپلواک اسلامی هیوادونه یوپه بل پسې ترخپل استعمارلاندې راوستل نوپر افغانستان باندې دهغوی تسلط اوددې لارې څخه دهند بحرته رسیدل یې په اوږده ستراتیژی تبدیل شول اوپه افغانستان کې یې دامیر امان الله خان دقدرت څخه لا پخوا خپلې استعمارې اواستخباراتې چارې پیل کړې وې خودامان الله خان دقدرت په وخت یعنی (۱۹۱۹م) کال کې روسې سیاسې نماینده ګۍ ته په کابل کې دلړې ځل لپاره په رسمې بول سره ځاې ورکول ددې سبب شول چې روسان په افغانستان کې خپل شیطانې اواستعمارې هدفونه په مستقیم بول سره لانورهم ګړندې کړې .

له روسانو سره دامان الله خان سیاسې ، اقتصادې ، فرهنګې اونورو تولنیزو ساحو کې اړیکې تینګول په بې سارې بول سره زیات شول .

خبرخپورشو اویو شمیر ملکی خلقیان اوپرچمیان راڅرگند اوخلکو هغوی وپیژندل نوپه هغه ځای کی اکثریت خلکو وویل چی داخوښه کارونه شو .

د۱۳۵۷ هـ ش کال دثور په اتمه نیټه دغرمي وروسته په دوبجو دکابل پوهنتون یو شمیر هغه محصلین چی له اسلامی تحریك سره متعهد وو د کابل پوهنتون شمال ته دلوړی غونډۍ پرسر راټول اوعاجله غونډه یی جوړه کړه دڅو دقیقو څخه وروسته دغو محصلینو غونډۍ پریښوده اواکثریت یی دهغه ځایه څخه بیرته پوهنتون ته ورستانه نه شول اودکودتاکوونکو پرضد فعالیتونو پخاطر دکابل ښاراودهیواد مختلفو منطقو ته ولاړل .

دثور په ۸ نیټه دداؤد طرفدارو قواؤ دجلال اباد څخه دکابل په طرف حرکت پیل کړخو کابل ته لانه وی رسیدلی چی دهوایی بمباریو په واسطه یی دتعرضی فعالیت څخه وایستلی.دثور په اتمه نیټه په خوست کی دپرچمیانواوخلقیانو نظامي ځانگو دخوست په ۲۵ فرقه کي دکودتاپه بڼه قوماندہ ترلاسه کړه اومرکز (کابل) ته یی اطمینان ورکړ.په خوست کی دداؤد طرفدارو قواؤ دکودتا چیانو په مقابل کي دمقاومت نه کولویوعامل داهم ؤچي هغوی په کابل کي دداؤد رژیم دنسکوریدو خبرترلاسه کړی ؤسره ددی چی دخوست په لویه ولسوالی کی دخلقیانودغیر نظامي غړو په تناسب دپرچمیانو کمیت خوراکم ؤ خودخوست ۲۵ فرقي ترقوماندی لاندی راوستلو کي کومه چی په خوست کي دنظامی قدرت یوازینی لوی اوقوي مرکزگڼل کیده ، پرچمیانو دخلقیانوپه نسبت تاکو نکي اوسرغندوی رول ولوباوه ، پرچمیانو اوخلقیانو دخوست حکمران ونیوه خو کله یي چی کابل ته

انتقالاوه په لاره کی یی وواژه.

دداوٖد دولایتونو نوری نظامی قواوی په مرگ راوړونکی انتظار کی پاتی شوی خو هغسی چی داوٖد ته دظاهر قواوٖ دتبریکی او تسلیمی تلگرامونه راولیږل دداوٖد قواوٖ ددی کارځخه ډیره وکړه اوله کودتاچیانو ځخه یی ملاتړ اعلان نکړ.

(دافغانستان نظامی ، جغرافیوی اوتولنیز حالات دوروستی یوی پیړی په اوږدوکی داسی حالت درلود چی هرچاپه کابل کی قدرت ترلاسه کړی وای اویا یی ترلاسه کاوه نوداپه ټول افغانستان کی دقدرت نیولو په مثابه ؤ خو دافغانستان مسلمان اوپتمن ولس به چی کوم پاچا اوقدرت مندخوښ نه شو نوتوری اوټوپك ته به یی لاس کړ اودغروراو دبدبی تاج به یی دهغه له سره دتوری اوغشی په زور لیری کړ).

دکودتا په لمړی ورځ د ۹ بجو ځخه وروسته دخلقیانو اوپرچمیانو ملکی غړوته دستور ورکړل شو چی دتیارسی په حالت کی واوسی اوباید ټول په ملکي دریشیو ملبس وي اما دمازدیگر تر پنځو بجو پوری صفوف په دی نه ؤ خبر چی کودتاچیان ځوك دی خوصرف دومره ورته ویل کیدل چی دادېزی زموږ (خلقیانو اوپرچمیانو) په گټه دی . دوی ځکه دپیل شوی کودتا ځخه انکار کاوه اونه یی افشاٴ کوله چی کودتاچیان پر ځان نه ؤ متکی اودناکامی امکانات یی موجود ؤ خوکه چیری ناکام شوی وای نودستور داوٖ چی ټول خلقیان اوپرچمیان به وایی چی داخو یو مرتجع اودوطن ضد عمل ؤ اماکله چی په کابل کی د داوٖد قواوٖ مقاومت ختم شو نږدی ؤ چی دروسی «اورا» په چیغو سره دخپلو خولو وښکی خیری کړی .

داؤد دکودتا دپیل څخه دده تروژل کیدو پورې په ارگ کې و کله چې کودتاچیانو ماښام په اوو بجو د داؤد ځپل اعلان کړل داؤد لا ژوندی و اماد داؤد دځپل کیدو خبر یې دده طرفدارو قواوجنگي مورال دراتیټولو پخاطر خپور کړ .

کودتاچیان دثورپه اتمه نیته له غرمې مخکې هغه وخت شخصاً د داؤد سره مخامخ شول چې نور نودارگ قواوُ خپل مقاومت له لاسه ورکړی و. کله چې کودتاچیانو پر داؤد باندې دتسلیمیدو غږ وکړ نو «داؤد» ترخه موسکا وکړه اوهغه ماشیندار ته یې لاس کړ کوم چې خواته یې ایښودل شوی و .

ویل کیږي چې په همدې وخت کې د داؤد محصلي لور زرلښت نومې چې دکابل پوهنتون «دښکلوهنرونو» په پوهنځي کې یې تحصیل کاوه خپل پلار ته غږ کړ چې تسلیم شه دمرگ جدي خطر سره مخامخ شوی یونو «داؤد» لرې خپلې لورته دهمدې خبرې ردځواب دماشیندار په خوله ورکړ او وروسته یې په کودتاچیانو دډزو پیل وکړ . «داؤد» یو کودتاچي ټپي کړ خوکودتاچیانو دلاسي بمونو اوماشیندارو په واسطه سره «داؤد» له پښو وغورځاوه او ژوند یې ورختم کړ .

دثور له کودتا څخه دروسانو په واسطه دافغانستان تر نظامی اشغالیدو پوری (۱۳۵۷-۱۳۵۸ هـ ش)

کودتاچیانو د۱۳۵۷ هـ ش کال دثورد ۷ نیتی په ماښام دراډیو څخه داسی اعلان وکړ چی ټول سیاسی قدرت نظامی انقلابی شوراته نقل شوی خو دنظامی انقلابی شورا سیاسی هویت یی څرګند نکړ چی په کومو ګوندونو پوری اړه لری اوغړي یی څوك دی.دکودتاڅخه دری ورځی وروسته یی بیا دراډیو څخه اعلامیه صادره کړه چی انقلابی شورا جوړه او نظامی شورا په انقلابی شورا کی مدغمه شوه.

تره کی دانقلابی شورا رئیس او صدراعظم په توګه اوکارمل یی دانقلابی شورا او صدراعظم دمرستیال په حیث وټاکل اودافغانستان راډیو له لاری یی داساسی خطوطو په نوم چی خلقیانواوپرچمیانو داساسی قانون په مثابه تعبیرول، ظاهراً خپل پروګرام او راتلونکی تګ لاره څرګنده کړه خو دافغانستان مسلمان ولس د قبلیدو وړونه

گرځیده.

روسان ، خلقیان اوپرچمیان په دی عقیده وواودایی په داګه څرګندوله چی دخلك دموکراتیك گوند (دخلق اوپرچم مزدوری دلی) تانکونه ، طیاری اونوری مهرنی وسلی په لاس کی لری

او روسان یی هم ترځنګ ولاړ دی پس هرپلان اوپروګرام چی وغواړی دافغانستان پرمسلمانو خلکو یی تطبیق کولای شی نوپه کم وخت کی یی دافغانی تولنی څخه روسی تولنی ته ورته تولنی جوړولو پخاطر زیات شمیر فرمانونه صادرکړل . په دولتی موسسو خصوصاً اردوکی دروسی مشاورینو کمیت زیر شو اودافغانی تولنی په سیاسی اقتصادی ، کلتوری اوتولنیزو ساحوکی یی دانسانی فطرت اوترقی ضد تغیراتو راوستلو پروسه پیل کړه .دخلق اوپرچم دلو دافغانستان مسلمان اوننګیالي ولس ته هغسی په خوارو ستر ګوکتل لکه څومره چی دوی خوار اوذلیل وو دوی به ویل چی «تودی پادی دی چی هری خواته یی بیایی هغی خواته ځی » خوتاریخ اوعمل دیره زر وښوده چی داخلقیان اوپرچمیان دی چی روسان یی دغلامانو اولاس تړلیو بندیانو په څیر هری خواته څغلوی هغی خواته څغلی .

په رښتیا هم چی روسانو اومزدورانو یی (دخلق اوپرچم دلی اودروسانونور اجنتان) دافغانستان مسلمان او ننګیالی ولس دکروندو، رمو ، کلو اونورو عادی کارونو ترسره کولو په بهیر کی نرم ، متحمل اوخواږه لیدلی وو خوپه دی نه پوهیدل چی دافغانستان مسلمان ولس چی هرڅومره ارام سنکاری نو بیا داسلام اودافغانستان داسلامی خاوری څخه په دفاع کی سیلابونه اودښمن تباه کوونکی توپانونه تری جوړیږی .

دخلق اوپرچم دلی لادپخواني تولواك محمد ظاهرشاه په دوره کی دافغانستان په مسلمان ولس کی دبی دینه ، دهری ، بی کلتوره (دافغانی باارزښته عنعنوضد) اودروسانو په طرفدارانو مشهورشوی وو څوکله چی دثور ورانوونکی کودتا څخه وروسته یی سیاسی قدرت په لاس کی ونیوه دافغانستان دمجاهد او باتوره ولسونو سره یی داسلام ،عقل اوانسانیت څخه لیری سلوك اوکړه وره پیل کړل خودافغانستان مسلمانانو هغوی لاپخوا پیژندلی وو اودثور کودتا په دریمه ورځ دپکتیا ولایت دځدرانو په سیمه کی یی دکودتاچیانو (خلقیانواوپرچمیانو) اودهوی طرفدارانو سره اسلامی چلند وکړاوهغوی یی له منځه یووړل وریسی یی په کنړونو کی پرخلقیانواو پرچمیانو وروډانګل اوترمرکونی ګوزارونو لاندی یی راوستل دځومیاشتو څخه وروسته دافغانستان په تولو ولایاتو کی دروسی مزدورانو پرضد وسله وال جهاد پیل شو اوپه هیواد کی یی اکثریت ولسوالی اوعلاقه داری دایمان اوحق په زور ازادی اودروسی ګوډاګیانو شوم پلانونه یی دشهادت دسرروینو په سیلاب کی ډوب کړل.

د ۱۳۵۷ هـ ش کال دحوت په ۲٤ نیټه دهرات په ولایت کی دروسی مزدورانو یعنی دتره کی اوامین غیر اسلامی رژیم پرضد وسله وال اسلامی پاځون وشو اوټول ولایت دمسلمانانو په واسطه فتحه شو خودروس هوایی قواؤ په کمك سره په روسی بمونو باندی یی ټول ولایت زیر اوزبرکړ او۲۸ زره مسلمانان یی په شهادت ورسول دغی دحق اوباطل سختی جګړی څخه وروسته دهرات ښار مجاهدینو تکتیکی عقب نشینی وکړه اوپه ټول افغانستان کی دمجاهدینو بریدونو

اوبرياليتوبونوشدت پيداکړ.
د۱۳۵۸ هـ ش کال دسرطان په دريمه نيټه دتره کي اوامين رژيم پرضد په کابل کي د«چنداول » هغه اسلامي وسله وال قيام وکوم چي داسلام اواسلامي ولس زوړ يي ملحدينو ته په عملي ډول وروښود. په دي اسلامي پاڅون کي دتره کي اوامين اسلامي ضد رژيم ته يي زيات ځاني اومالي تاوانونه ورواړول .
په همدي ډول سره هغه اسلامي وسله وال قيام چي د۱۳۵۸ هـ ش کال داسد مياشتي په اوولسمه نيټه دکابل بالاحصار څخه پيل شو دپوځيانو اوولس لخوايي په ګډه صورت ونيوه . دوي په لنډه موده کي دکابل بالاحصار اودهغه څيرمه منطقي ازادي کړي اودارګ په لوري يي حرکت پيل کړ په دي موقع کي دتره کي اوامين غير اسلامي رژيم چي په نظامي ، سياسي ، ايډيالوژيکي اواقتصادي ساحو کي په روسانو پوري تړلي و ، هوايي اومځکنيو نظامي قواؤ دقيام کوونکو دپرمختګ مخه ونيوه اوديوي سختي خونړي جګړي څخه وروسته قيام کوونکي تاکتيکي عقب نشيني ته مجبور شول اوبالاحصار بيرته دتره کي او امين رژيم قواؤ ته په لاس ورغي .
په دي ډول سره دڅو مياشتو په بهير کي دافغاني مجاهدينو بي شميره جهادي کارنامي ، سوبي اوقهرماني ترسره کړي چي دنوي دهري شيبي تاريخ اوباتوريو په اړوند بايد لوي اوزيات شمير کتابونه وليکل شي خوپه دي ليکنه کي ددغه تاريخ ډيره کوچني اوباريکه ريښه ترلند او ځغلنده نظر لاندي نيول شوي ده .
دخلقيانواوپرچميانو پرضد اوددغو مزدورو ډلو دسياسي قدرت دختمولو او ديوه خپلواك اسلامي دولت داستقرار په خاطر په کليو

اوبانیو ، سپارونو اوبازارونو کی جهادی بهیر لانور هم ځپاند شو اواکثریت ولسوالی دمجاهدینو په لاس فتحه شوی.

نوکه چیری په ۱۳۵۸ هـ ش کال دجدی په شپږمه نیټه روسانو مستقیمه نظامی مداخله نه وای کړی دخلق اوپرچم دلو دله منځه تللو شرایط تیارشوی وو اما دروسانو مستقیمی نظامی مداخلی داپروسه وځنډوله اودافغانستان دلابې ساری مادی اومعنوی ارزښتونو دبربادی سبب شول .

دثور کودتا څخه څلور میاشتی وروسته دخلق اوپرچم دلو ترمنځ اختلاف علنی بڼه غوره کړه اودپرچمیانو مهم غړی یی باندنیو هیوادونو ته دسفیرانو په توګه ولیږل کارمل یی چکوسلواکیا، محمود بریالی یی پاکستان ، نوراحمد نور یی امریکا،نجیب یی ایران اونوریی نورو هیوادونو ته دسفیرانو په حیث ولیږل.که څه هم امین دی ته دومره نه وُتیار چی روسان په خپل ځان باندی دفوق العاده قوماندانانو په څیر ومنی اودولتی اوګوندی چارو څخه دپرچمیانو شړل دامین په خوښه ترسره شول خودسفیرانو په توګه دکارمل اونورو پرچمیانو لیږل دروسانو یا کی ، جی ، بی په خوښه صورت ونیوه ځکه چی روسانو له دی ویره درلوده چی کارمل اودروسانو لپاره دپرچمیانو نورمهم غړی به دخلقیانو خصوصاً امین په واسطه په پټه ووژل شی.دروسانو دغی پیشبینی تریوه حده پوری حقیقی بڼه هم درلوده (تره کی دروسانو سره په تفاهم کی پرچمیان پخپل ځنګ کی منل خو امین چی په نظامی ساحه کی یی ترټولو زیات قدرت په لاس کی نیولی وُ دی کارته غاړه نه ایښوده) ځکه چی کله د۱۳۵۷ هـ ش کال په نیمایی کی دپرچمیانو یوشمیرغړی دسفیرانو په توګه بهرته

ولیول شول دنورو پرچمیانو بندی کیدل اوله منځه ورل دروسانو ترنظامی مداخلی پوری دوام وکړ خودوی وژل یی دپرچمیانو په نوم نه بلکی داخوان المسلمین په نوم عملی کول نوکه چیری دپرچمیانو هغه غړی چی دروسانو لپاره نسبتاً زیات مهم وو دافغانستان په داخل کی پاتی شوی وای کیدای شول چی په کومه طریقه سره یی له منځه وړی وای .

دسفیرانو په توګه دیو شمیر پرچمیانو دتللو څخه وروسته کی ، جی ، بی په افغانستان کی پاتی شویو پرچمیانو ته دستور ورکړ چی خپل روابط اوتشکیلات په سری اوپټه توګه تینګ ، جلب اوجذب پیل کړی اوټولو پرچمیانو اودپرچمیانو طرفدارانو ته داابلاغ کړی چی امین دګوند په داخل کی کودتا وکړه اوټول ګوندی اودولتی قدرت یی دنظامیانو په زور پخپل لاس کی نیولی دی نوباید چی راوپرځول شی. پرچمیانو دی کارته دوام ورکړ.د۱۳۵۷ هـ ش کال په نیمایی کی پرچمیانو دکی ، جی ، بی په دستور کودتا ته اقدام وکړاما ناکام شول .

سلطان علی کشتمند چی په هغه وخت کی دپلان وزیر وُ اوعبدالقادر چی په هغه وخت کی ددفاع وزیر وُ (عبدالقادر اصلاً دخلقیانو له ډلی څخه وُ خو روسانو نوموړی ته دستور ورکړچی دپرچمیانو سره یو ځای کودتا ته اقدام وکړی) اویو زیات شمیر نور پرچمیان یی بندیان کړل.دپرچمیانو په واسطه له کودتا څخه دکی ، جی ، بی هدف داؤ چی اصلی قدرت پرچمیانو ته وسپاری اوخلقیانو ته دوهمه درجه ګوندی اودولتی مقامونه ورکړی اویو شمیر هغه خلقیان لکه امین اوطرفداران یی اوهغوی چی دروسانو عام او تامه قومانده نه منی له

منځه یوسی اویاداچی له قدرت څخه یی وغورځوی

وروسته له دی دپرچمیانو بندی کیدل اووژنه ګړندی شوه خو روسانو په تولو امکاناتو سره دپرچمیانو له وژل کیدو څخه مخ نیوی ته اقدام وکړ روسانو تره کی ، امین او دخلقیانو نورومقاماتوته په ډاګه کړه چی که چیری دپرچمیانو وژل دوام وکړی روسان یی دخلقیانو اوځان لپاره په زیان بولی .

امین هم په علنی ډول سره ددی مطلب مخالفت ونکړ روسانو پرچمیانو ته خبر ورکړ چی کله مو خلقیان ونیسی اوبندیان شی نوپه تحقیق کی به ورته لیکی چی زه پرچمی یم نوبیا به موبندی کړی خوو‌ژلی مونشی له دی خبر وروسته پرچمیانو همداسی کول اوچی بندیان به شول په تحقیق کی به یی ورته لیکل چی موږ پرچمیان یعنی دببرك ډله یو خوبیایی هم یو شمیر پرچمیان له تیغه تیرکړل اوکله به چی خلقیانو روسانو ته دپرچمیانو دقتل دوسیی ورښودلی نو به یی داجرم پکی لیکلی وُچی داداسلامی تحریك غړی وو نوپه دی صورت کی به خلقیان دروسانو له مخالفت اوتهدید څخه خوندی وو خوبیو تعداد پرچمیان اودافغانستان زیات شمیرمسلمانان یی کوم چی دتره- کي اوامین رژیم په وخت کی نیول شوي وو ، بي له تحقیق څخه ورك اوله منځه یوورل .

روسانو په اګسا کی دتوجه وړ نفوذ درلود څکه چی روسانو داګسا له رئیس اسدالله سروری سره مستقیمی اړیکی درلودی اوهغه یی باوری اجنټ وُ (دداوُد دپټو پولیسو دستګاه نوم مضوُنیت ملی وُاو د۱۳۵۷ هـ ش کال دثور ۷ نیتی کودتا څخه ورسته یی هغه داګسا یا«دافغانستان دګټوساتندوی » په نوم ونوماوه اوداګسا دغه رئیس اسدالله سروری

دکابل اومسکو ترمنځ تلګرافی رابطه په مستقیم ډول سره قایمه شوه دروس څخه دنسبتاً غیر مډرنو الوتکو ، تیلفون اوتلګراف اونورو صنعتی اموالو رانیول اودهغوی سره دکارپوهانو په نوم روسی جاسوسانو راتګ ، روس ته دافغانی محصلینو لیږل اوپه نورو دولتی ارګانونوکی دروسانو سره زیات نږدی کیدل ددی سبب شول چی روسان نورهم دی ته وهڅول شی ترڅو دافغانستان اشغال اوددی لاری څخه ګرمو اوبو ته رسیدل دخپلو استعماری پلانونو په لمړی ردیف کی ونیسی نویی په افغانستان کی دجاسوسانو اوطرفدارانو په پیداکولو زورواچاوه .

د«لین» دقدرت په دوره کی روسی پوځونه په مغلستان (منګولیا) باندی ورمرش شول اوترهمدی دمه پوری دروسی کمونستی امپراطوری ترمستقیم تسلط لاندی اوروسی نظامی قواوی پکی موجودی دی . همدارنګه د«لین» «وحشیانه قدرت په وخت کی «بخارا» چی یو اسلامی اوخپلواک هیواد ؤ ، دبلشویکانو پواسطه اشغال اودروسی کمونستی امپراطوری جزیی وګرځوله اودمنځنی اسیا په اشغال شویو اسلامی هیوادونو باندی یی روسی اوکمونستی دیکتاتوری (د پرولتاریا دیکتاتوری) تسلط نورهم زیات شو، په همدی ترتیب کله چی امیر امان الله خان دکورني اغتشاش په نتیجه کی دکابل څخه کندهارته او دهغه ځایه بیا کوټی ، کراچی اوبالاخره ایتالیا ته ولاړ روسانوخپل پوځونه دافغانستان په طرف رامرش کړل اوپه (۱۹۲۹ م) کال کی دافغانی مسلمانانو دبی ساری مقاومت اوقربانیو څخه ورورسته روسی اشغالګر پوځونه مزارشریف ته راورسیدل. روسانو امان الله خان ته خبرورکړ چی موږ په ټول قوت سره ستاپه بیا

دروسانو په واسطه سره پر افغانستان له مستقیم نظامی تیری څخه وروسته دنسبتاً کم وخت لپاره په اصطلاح دانقلابی شورا او صدراعظم دمرستیال په توګه هم مقرر شو) داګسا دغه رئیس په یوه صحنه کی دری روله لوبول په دی معنیٰ چی هغه ظاهراً هم دتره کی امرونو ته غوږنیوه اوهم یی دامین خوکی ، جی ، بی ته ترټولو وفاداراودهغی حقیقی راز داروُ نوروسانو ددی لاری څخه چی هرځومره کولای شول هم یی خپل دوستان (پرچمیان) له وژلو څخه بچ کول اوهم یی خپل دښمنان (داسلامی تحریک غړي اونور وطن دوستان) په شهادت رسول .

داګسا څخه داسی خونړی او وحشی دستګاه جوړه شوه چی دزیات شمیر سیاسی بندیانو به لادتحقیق مراحل نه وو بشپړ شو ی چی قتل اوشهیدان به یی کړل داکارهم تره کی په اګسا کی دخپلو وفادارو اشخاصو پواسطه ترسره کاوه اوهم امین.همدارنګه کی جی ، بی داګسا رئیس او دهغو اجنټانو په واسطه چی دمختلفو لارو څخه یی هلته ځای په ځای کړی وو دبی شمیره مسلمانانو دشهادت سبب شول ځکه خو کله چی روسانو په افغانستان کی مستقیمه نظامی مداخله وکړه اوددستګاه یی په مکمل ډول سره ترخپلی ارادی اوتسلط لاندی راوسته نوبیا یی دیوشمیر اعدام شویو اوشهیدانو نومونه اعلان کړل اودهغو ټولو مسولیت یی چی روسانو اوتره کی وژلی اوشهیدان کړی وو دامین په غاړه وراچاوه په دی وخت کی چاته پوره څرګنده نشوه چی ددی انسان خوری دستګاه له لاری څومره مسلمانان شهیدان شوی دی اوترڅو دمه پوری دهغو زرګونو مسلمانانو دژوند اویا شهادت هیڅ نښی اونښانی نه دی پاتی شوی کوم چی دنوموړی

دستگاه په واسطه نیول شوی دی .
د۱۳۵۸ هـ ش کال دسنبلی میاشتی په اخیرو کی دامین په واسطه سره تره کی له منځه ولاړاو داگسا رئیس یی له خپلی وظیفی څخه وشاړه اوپرځای یی خپل وراره اسدالله امین مقررکرامین هم دنوموړی استخباراتی دستگاه اگسا نوم ته تغیر ورکړاوهغه یی دکام (کارگری اطلاعاتی مؤسسه) په نوم ونوموله امین دخپل قدرت په څومیاشتنی دوره کی هم زیات شمیر مخالفین ددی دستگاه له لاری شهیدان اوله منځه یوړل دروسانودنظامی مستقیمی مداخلی څخه وروسته کی ، چی ، بی دکام رئیس اسدالله امین وواژه همدارنگه دکام نوم یی په خدمات اطلاعات دولتی (خاد) واړاوه اونجیب دکابل رژیم اوسنی رئیس یی دهغه په راس کی مقررکړ.
دروسانو لپاره دامین موجودیت یو دهغو اساسی پرابلمونو څخه و کوم چی دوی په افغانستان کی ورسره لاس په گریوان وو تره کی به امین ته دوفادار اولایق شاگرد خطاب کاوه اوامین به تره کی دگوند روح باله خوپه حقیقت کی دواړو دیوه اوبل دفریب اوغولوونی په خاطر ظاهری احترام اوڼردیوالی ښوده اوهریو په دی هڅه کی وچی څنگه وکولی شی مقابل لوری مغلوب کړی اماامین نه غوښتل چی تره کی زرله منځه یوسی ځکه چی امین دتره کی په موجودیت کی هغه څه تر لاسه کولای شول چی بی له هغه یی ورته مشکلات پیداکول اوتره کی اکثریت هغه امکانات له لاسه ورکړی وو کوم چی دامین دخپل سری مخ نیوی یی پری کړی وای .
تره کی دروسانو په مشوره د۱۳۵۸ هـ ش کال په نیمایی کی خپل سفر کیوبا اوروس ته پیل کړ په روس کی یی له بریژنیف سره

دافیصله وکړه چې په هرصورت وی امین به له منځه وړی اوپرچمیانو ته به دوهمه درجه ګوندی اودولتی مقامونه سپاری کله چې تره کی بیرته راستون شو دامین راز دارسیدداؤد ترون کوم چې دترکی سره په نوموړی سفر کی ملګری ؤاودتره کی یاورؤ تول هغه جریان چې ورڅخه یی خبردرلود امین ته بیان کړ.ویل کیږی چې دتره کی سره په دی سفر کی شاه ولی چې دتره کی له وژل کیدو څخه وروسته دبهرنیو چارو وزیر اودصدراعظم دمرستیال په توګه وټاکل شو، ملګری ؤ اوکله چې افغانستان ته راستون شو نو دسترګو لیدلی حالت یی امین ته بیان کړ اوامین یی نور هم زرنګ اوځان ساتنی ته متوجه کړ.

د۱۳۵۸ هـ ش کال دسنبلی میاشتی په اخیرو کی تره کی امین ته تلیفون وکړ او ورته ویی ویل چې کارمی درسره پیداشوی یو واری زما دفتر ته راشه.همداځای ؤ چې دتره کی او دروس سفارت یا کی ، جی ، بی پلان کوم چې دامین دله منځه وړلو پخاطر یی طرحه کړی ؤ باید عملی شوای وای.امین دخپلو باډیګاردانو (ساتونکو) سره ارګ ته ورغی خوکله چې دتره کی دکار دفتر ته وررننوت دتره کی ساتونکو دکلاشینکوفونو ډزی پری وکړلی خو دامین رازدار سیدداؤد ترون ځان ورمخی ته کړ اوژوند یی پای ته ورسید اما امین په متې کی سرسری ټپی شو خودوژنی څخه بچ شو (امین څو ورځی وروسته دخپل دغه ملګری داحترام په خاطر دجلال اباد ښاردترون ښار په نوم ونوماوه) خو دامین ساتونکو وکولای شول چې دتره کی ساتونکی له منځه یوسی اوتره کی یی ژوندی ونیوه اما بیا وروسته یی دبالښت په واسطه له منځه یووړ.دوي څکه بالښت په خوله ورکیښود ترڅو داسی څرګنده شی چې دکومی مریضی په اساس له منځه تللی دی او په ګوند کی

دامين په زيان انعکاسات اوعکس العملونه کم شي .

امين دتره کي له وژلو څخه وروسته په ۱۳۵۸ هـ ش کال دسنبلې په ۲۶ نيټه دراډيو تلويزيون څخه دتره کي استعفا داسې اعلان کړله چې تره‌کی دهغې مريضی له امله چې ورته پيښه شويده دخپلو گوندی اودولتی وظيفو څخه استعفا وکړه په دی ترتيب سره امين دټولو گوندی اودولتی وظيفو په راس کی قرار ونيوه خوبيا هم روسانو ترټولو زرپه رسميت وپيژاند.د۱۹۱۷ م کال څخه ترنن پوری خصوصاً په دی اخيرو کی په افغانستان کی چې هرڅوك قدرت ته رسيدلی روسانو ترټولو زر په رسميت پيژندلی دی خوکوم چې يی په گټه نه وو دهغوی دله منځه وړلو لپاره يی دهيڅ ډول توطئو څخه دډه نده کړی نو ځکه يی امين هم په رسميت وپيژاند اوهم يی دله منځه وړلو په دسيسو زور واچاوه .

دتره کي له وژل کيدوڅخه وروسته دده (تره کی) طرفداران اسلم‌وطنجار ، سيد محمد گلاب زوی اوشيرجان مزدوريار چې دروسانو سره يی مستقيمی اړيکی درلودی دامين له ويری په کابل کی دروسانو سفارت ته وتښتيدل اودروسانو دنظامی مداخلی څخه وروسته (۱۳۵۸/۱۰/۶ هـ ش) گلاب زوی يی دکورنيو چارو دوزير په صفت وټاکه ، وطن جاريی دمخابراتو وزير اومزدوريار يی دترانسپورت وزير په حيث مقررکړ .

امين دژبو اومنطقوی تعصبانو په راژوندی کولو سره پرځان باندی يو شمير افسران اوځوانان راټول کړای شول اوهم يی په خاصه رويه سره يوشمير افسران او نورمهم اشخاص دځان طرفدار کړل کله به چې کوم افسراويا بل شخص هغه چې دامين لپاره به مهم ؤ دده دفتر ته راغلل امين به له هغی ټولی دبدبی اوخاصی او توريتی سره چې

درلوده یی له خپلی چوکی څخه پورته شو په وروین تندی اوخندا یکه خوله به یی دهغه سره ستړی مشی او روغبړ وکړاودیوه چای په یوځای خوړلوسره به یی نوموړی اشخاص دی ته تیار کړل چی باید شخصاً دده (امین) پخاطر قربانی ورکړی .

دامین دقدرت په وخت کی دتره کی پلی دروسانو په دستور یوه کودتا پیل کړه خوناکامه شوه اودکودتایو شمیر ګډون کوونکی یی ونیول اوله منځه یی یووړل امین دتره کی دله منځه وړلو څخه وروسته دکم وخت لپاره په قدرت پاتی شو (۲۶/٦/۱۳۵۸-٦/۱۰/۱۳۵۸هـ ش) اوپدی موده کی یی ټول هغه خلقیان چی په دولتی اوګوندی لوړومقامونو کی یی کارکاوه اوده ته (امین ته) وفادار نه وو دخپلو وظیفو څخه وشړل دقانونیت ، مصئونیت ، اوعدالت ترشعارونو لاندی یی یوشمیر بندیان ازاد کړل خودی دامعنا نه درلوده چی دیکتاتوری اووحشت کم شوی وُ امین ټول هغه کسان چی دده سره یی جدی مخالفت کاوه یایی شهیدان او ووژل اویایی بندیان کړل اوپه انسان وژنه دافغانستان دمسلمانانو په تهدید ، تعقیب ، غیر مصئونیتی اودبی عدالتی په اړوند تره کی ، امین ، کارمل اونجیب دیوه اوبل څخه کم نه وُاوهمدااوس روسان او مزدوران یی (خلقیان ، پرچمیان اونور اجنتان یی) دافغانستان دټولو مادی اومعنوی ارزښتونو په تباه اوبربادی کی خپل وس نه سپموی اودمسلمانانو دشهیدولو او غولونی خطرناکی طریقی پکاراچوی .

امین او روسانو یواوبل په تشو خبرو سره تیر ایستل روسانو دامین له منځه وړلو لپاره دهری مناسبی اوممکنی وسیلی اولاری څخه کار اخیسته اوپه روسانو باندی دامین اعتماد نور هم کم شوی وُ په دی

وخت کی په افغانستان کی روسی مشاورینوپه خاص ډول سره دمسلحو قواؤ روسی مشاورینو ، دهغوی اجنټانو اوطرفدارانو دامین دراپرځونی پخاطر په ټولو دولتی اوغیر دولتی ساحو کی په سبوتاژ ، دامین پرضد تبلیغ،دده ضعیفولو اوبدنامولو لپاره ډول ډول کړه وړه ته لاس واچاوه . په دی پړاو کی داردو اړونده روسی مشاورینو په دستور دمجاهدینو سره دجګړی ترنامه لاندی بی شمیره جنګی مهمات په مصرف رسول کیدل . دبیلګی په ډول دروسی مشاورینو په دستور دټوپونو کارتوس (مرمی) بی هدفه اوهومره زیات ویشتل چی دامین رژیم په لازم اوکافی ډول سره دهغوی دتیارولو امکانات له لاسه ورکړل اومسلحو قواؤ ته دامین له خوا خبر ورکړل شو چی دوی هغه وخت دټوپونو کارتوس دډولی (فیرکولی) شی چی دهغه دیوه بز په نتیجه کی خو تنه مخالفین له منځه یووړای شی .

روسی مشاورینو به دامین نظامی قواوی په شعوری ډول سره دجګړی لپاره داسی سوق اداره اوعیارولی چی زیات تلفات ورته ورسیږی . روسانو داسی حالات رامنځ ته کول چی امین دی ته مجبور شی ترڅو ددوی ټول دستورونه ومنی اوکه داونه شول نو بیا هومره بدنام کړی چی ټول ولس ورڅخه لاس په سرشی . سره ددی چی دتره کی دقدرت اوژوند په وخت کی دافسرانو او ورو ضابطانو میاشتنی تنخواه (۱۰۰۰) افغانی لوړه شوه خو امین دخپل قدرت په لومړیو کی دعسکری قواؤ دملاتړ حاصلولو لپاره دورو ضابطانو اوافسرانو تنخواه سل فیصده لوړه کړه اودهغو صاحب منصبانو تنخواه کومو چی په «کام » کی کار کاوه دنورو افسرانو په نسبت لانوره هم لوړه وه (کله چی په ۱۳۵۸ هـ ش کال دجدی په شپږمه نیټه روسانو مستقیمه

نظامی مداخله وکړه دغه دترور ، بربریت اوولسونو دتهدید استخباراتی دستگاه یی دیوه سره اوتوله په نظامی ارکان واړوله.)دتره-کی اوامین رژیمونو په وخت کی دپښتو تولنی اکادمی کومه چی په پښتو تولنه مشهوره شوی وه اود پښتو رسمی دولتي کورسونه لغوه شول په داسی حال کی چی پښتو ژبه عملاً دیوازینی دفتری ژبی په حیث قبوله شوه اوپه اگسا اوکام کی دتحقیق دوسیی په پښتو ژبه لیکل کیدی خو دامین په له منځه وړلو اودکارمل په راوستلو سره په خاد (واد) کي دسیاسي متهمینو دوسیو لیکنه په فارسی ژبه پیل اوترنن پوری دوام لری .

دتره کی او امین غیر اسلامي رژیمونو کی به هغو دولتی مامورینو چی مورنی ژبه یی پښتو نه وه په ډیر مشکل سره په پښتو ژبه ماتی گوډی خبری کولی اواکثرو به که دپلار په اروند ونه شول کولای نو دمور په ارتباط به یی ځانونه په پښتنو پوری تړل ترڅو وکولی شی ددوی په فکر په دی دول سره دورکړل شویو چوکیو څخه لیری نشی اودبندی کیدو اووژنی څخه بچ شی خو په حقیقت کی تره کی اوامین دخپلو اصلی اوعمده مخالفینو په له منځه وړلو کی ژبی ته اهمیت نه ورکاوه .

پرچمیانو دتره کی اوامین په رژیمونو کی په خورا احتیاط اوپټ دول سره په خپل منځ کی اړیکی ساتلی اوپو شمیر غړیو ته یی دستور ورکړ چی دتره کی اوامین له رژیمونو سره دمخالفت تر پردی لاندی دمجاهدینو په منځ کی ځای ونیسی اوکه چیری به دکوم پرچمی دبندی کیدو اویا وژلو احساس وشو نو په دغه صورت کی دوژل کیدلو یابندی کیدو څخه دنجات په خاطر به په مجاهدینو کی هغو پرچمیانو

ته معرفی کیده چی په خوا به هلته ځای په ځای شوی وو . دامین رژیم په وخت کی دپرچمیانو هغی مشری له خوا چی مسکواودروسانو تر استعمار لاندی ختیځی اروپا هیوادونو ته راتول کړای شوی وو دروسانو په لارښوونه یوه اعلامیه ترتیب اوافغانستان ته راولیږل شوه دغه اعلامیه دپرچمیانو په پته تنظیم شویو حلقو اویو شمیر هغو خلقیانو ته ورکړل شوه چی دامین سره یی په تضاد کی قرار درلود .
ددغی اعلامیی له مطالبو څخه داسی څرګندیده چی دامین دله منځه تللو وخت دپرچمیانو ، دامین ضد خلقیانو اوپه اصطلاح ددوی بهرنیوډوستانو په مرسته رانږدی شوی دی خو دروسانو څخه په خاص ډول سره یادونه پکی نه وه شوی .
روسانو او دامین هغو مخالفینو چی دروسانو څخه یی طرفداری کوله او یو شمیرنورو سیاسی وګرو داسی تبلیغات کول چی امین له مخالفینو سره تماس نیولی ترڅو په قدرت کی یی شریك اوپه ګډه سره ائتلافی حکومت جوړکړی په نوموړي مطلب باندي ترنن پوري په یوه اوبله بڼه خبری اوتبصری کیږي.
روس ته دتره کی له سفر څخه پخوا روسانو هغو پرچمیانو ته چی سفیران اویا باندنیو هیوادونوته تبنتیدلی وو دستور ورکړ چی مسکواویا ددوی ترتسلط لاندی ختیځی اروپا هیوادونو (چکوسلواکیا ...) ته راتول شی دغوسفیرانو دورسپارل شویو سفارتونو دهغی جملی څخه دامریکا متحده ایالاتو ، انګلستان ، پاکستان ، ایران اویو شمیر نورو هیوادونو کی دافغانی سفارتونو دارایی لوټ او دخانو سره یی مسکو ته نقل کړه .
په دی وخت کی «کی ، جی ، بی» بهرنیو هیوادونو ته دتښتیدلو

پرچمیانو په راس کی کارمل وټاکه اوپه افغانستان کی یی پرچمی اجنټ ظهور رزمجو چی دروسانو په واسطه سره دافغانستان له نظامی اشغال څخه وروسته دکابل ښار گوندی کمیتی دمنشی په حیث وټاکل شو، دپرچمیانو په راس کی تعین کړ . روسانو له امین سره دیو شمیر نویو محاربوی ماشینونو (ټانکونو) قرار داد لاسلیك کړاوروسانو داپرځان ورته ومنله چی نوموړی ټانکونه به دکابل په هوایی ډګر کی دامین رژیم ته سپاری .

ددغو ټانکونو انتقال یی د۱۳۵۸هـ ش کال دجدی په دریمه نیټه دڅلور ماشینه نظامی باروړونکو روسی الوتکو په واسطه دروس څخه کابل ته پیل کړ خو دکابل په هوایی ډګر کی دنوموړو ټانکونو ساتنه ترهغو پوری روسانو په غاړه اخستی وه ترڅو چی یی دامین رژیم ته په رسمی ډول سره نه وای تسلیم کړی.دټانکونو راوړل دشپی او ورځی لخوا په دوامدار ډول سره جریان درلود اودجدی پنځمی ورځی ترماښام پوری یوه دقیقه هم داسی تیره نه شوه چی دکابل په فضاً کی به ددریو څخه تر پنځو پوری ذکر شوی الوتکی ونه لیدل شوی. دټانکونو په منځ کی هغه روسی عسکر ځای په ځای شوی وو چی په مخصوص ډول سره نظامی ښوونه او روزنه ورکړل شوی وه او ترهغو پوری یی دکنی گونی اودټانکونو څخه په زیات شمیر راوتلو څخه مخ نیوی وکړترڅو چی یی دامین په پلوی قواؤ اواستوګنځی باندی وسله وال برید اوبرغل نه ؤ پیل کړی اما یوشمیر پرچمیانو اونورو مختلفو اشخاصو داهم تبلیغوله چی امین پخپله دروسانو په مشاوره سره دروس څخه دیوه وسله وال کنړك غوښتنه کړی وه ترڅودخطر په وخت کی دامین رژیم څخه دفاع وکړی اما روسانو ددی موقع څخه کټه

واخستله اونوره اضافي قوه يې رانقل کړه .
«کې ، جي ، بي » په افغانستان کې دروسانو له نظامي تيرئ څخه څو ورځې مخکې په دوامداره توګه په افغانستان کې دخپل سفارت له لارې ټول امکانات هڅې اوتلاشونه په لاګرندې دول سره په کارواچول ترڅو چې په امين باندې نيشه يې مواد خورئ اويا په کومه بله طريقه سره يې پنيسي ترڅودې ته يې مجبور کړي چې افغانستان ته دروسيي نظامي قواؤ راتګ اودګوندي اودولتي چارو څخه دده استعفا پخپله دراډيو او تلويزيون څخه اعلان کړي اوداسي تاکيد وکړي چې داهرڅه دده (امين) اودده درژيم په خوښه ترسره شويدي .
خودامين زرنګي اوتاکتيك نسبتاً پياوړي ؤ اوکې ، جي ، بي دټولو هلو ځلوسره سره داامکان ترلاسه نکړ چې امين ترخپلي ارادي لاندي راولي خوحيواني لګته دروسانو پرې قوي شوله .
کې ، جي ، بي په کابل کې پرچميانو ته دستور ورکړ چې يو سياسي مانور اجرا کړي او د۱۳۵۸هـ ش کال دجدي دشپږمې نيتي څخه څو ورځې مخکې نسبتاً زيات شمير پرچميان دورځې له خواپه دله ائيزه توګه دکابل پوهنتون په ساحه کې سره راټول اويبا بيرته زرتيت شول.
دکې جي ، بې له خوا په افغانستان کې ددوې اعتمادي پرچمي اجنټانو ته دروسي عسکرو دراتګ په اړوند د۱۳۵۸هـش کال دحوت شپږمې نيتې څخه خوهفتې پخوا يو شمير وعدې اوډاډ ګيرني ورکړل شوي وې اودروسي عسکرو دراتلو نښې اونښاني خولاڅو مياشتې پخوا احساسيدلې خودروسي نظامي قواؤ دراتګ څخه يوه هفته مخکې نومورئ مطلب (دروسي نظامي قواؤپه واسطه سره پرافغانستان تيرئ) په زياته پيمانه سره افشا شولاکن امين دروسانو

پاچاکیدو کې په اصطلاح مرسته کوو اوبیرته دکابل په لوری حرکت وکړه خوځرنګه چې امان الله خان خپله اصلي ځیره دافغانستان دهغه وخت حوادثو هنداره کې په ربښتینی بول سره لیدلی وه چې نورنو افغانان دی نه منی (امیر امان الله خان یوشمیرداسې ناسنجول شوی کارونه سرته ورسول چې دیوه عاقل انسان لپاره دحیرانتیا ورګرځي په دې بول دامان الله خان تیروتنو اونیمګړتیاو افغانان په قهر اوپاڅون ته اړکړل) نوځکه یې دبیرته راتلو اودتخت اوتاج نیولو جرت ونکړاوډډه یې ورڅخه وکړه .

دامان الله خان له تیښتې وروسته بیا دمحمد ظاهرترپاچاکیدو پورې « کې ، جي ، بي» دهغې بې ثباته وضعې څخه چې په افغانستان کې موجوده وه په بده ګټه اخستلو سره خپل نفوذ اواجنتوری فعالیت ته دوام ورکړ خودمحمدظاهر دسلطنت په دوره کې یې دنفوذ اوفعالیت لپاره په زړه پورې شرایط برابر شول.

داعمل (مستقیمه نظامی مداخله) هغه وخت قبوله کړه کله چی روسانو دده له وجود څخه غلبیل جوړکړ .

روسانو د۱۳۵۸ هـ ش کال دجدی دپنځمی ورځی په ماښام داوویجو په حدود کی دکابل هوایی دګر پخپل کنترول کی راوست اوخپلی زغره والی قواوی یی دځو دقیقو وروسته په دارالامان کی دهغه قصر (دتاج بیګ غونډی قصر) څخه تاوکړلی چی امیر امان الله خان دخپل استوګنځی لپاره دنوموړی غونډی په سربانډی جوړکړی وُ اوامین هم دخپل استوګنځی په توګه انتخاب کړ.

روسانو هڅه وکړه چی قصرته ورننوزی اوامین ژوندی ونیسی خودامین ساتونکو مقاومت وکړچی په نتیجه کی سخته اوشدیده جګړه دروسانو اودامین پلوی قواؤ ترمنځ پیل شوه دروسانو ټانکونه دامین قواؤ دټانک ضد راکټونو په واسطه سره په تورو دودونو کی پټ اوپوښمیر ټانکونه یی له منځه یوړل خودقوی تناسب زیات تفاوت درلود دروسانو دقوی کمیت زیات اووسلی یی مدرنی وی اودځلورو ساعتو شدیدی جګړی څخه وروسته روسانو وکولای شول چی دامین قواؤمورچلونه اوهغه قصرچی امین پکی اوسیده (دتاج بیګ غونډی قصر) دټانکونو دتوپونو په واسطه زیر اوزبر کړی چی په نتیجه کی هیڅوک پکی جوړپاتی نه شول اکثریت یی ووژل اودیر کم یی سخت ټپیان شول چی دوژل شویو سره یی پیژندګلوی مشکله وه اودامین جسد پداسی حال کی چی پوره نه پیژندل کیده روسانو ته په لاس ورغی خودهغه (امین) دخښنیدو ځای هم ددائُد » اوورته کی » په شان ورک اوچاته یی په دقیقه توګه پته نشته .

دهمدغی شپی دیوولسو بجو په حدودو کی دامین داوسیدو نکړشوی

ځای اوله څه مخکې راډیو تلویزیون دروسانو په لاس کې کیوتل اوخپله قبضه یې پرې ولګوله خوتر یوولسو بجوپورې دافغانستان راډیویې خپرونو دپخوا په شان عادي بڼه درلوده اوپه همدایوولسو بجو یې ناڅاپي دکارمل بیانیې په خپرولو پیل وکړ. اصل مطلب خودا ؤچې دافغانستان راډیو خپرونې یې پای ته ورسولې په همدې موجونو یې دتاشکند راډیو څخه دکارمل ثبت شوې بیانیه خپره کړه اوله دې وروسته دځمکې اوهواله لارې روسي نظامي قواوې افغاني اسلامي خاورې ته دملخانو سیل په شان په داخلیدو شوې .

په ۱۳۵۸ هـ ش کال دجدي په شپږمه نیټه سهار په شپږو بجویې دراډیو څخه دپرچم اوخلق دڅلو څخه جوړه شوې ګډه ګوندي مرکزي کمیټه اعلان کړه امین اودهغه ډله یې خائینه اوغداره اوخپل ځانونه یې دروسي ټانکونو په سیورې کې دوطن رښتینې ساتونکي معرفي کړل .

په همدې ورځ دخلق اوپرچم ډلو یو شمیر مشهور شوې غړې په روسي ټانکونو کې له روسانو سره د راه بلد په توګه لیدل کیدل اودمرکزي کمیټې نورو غړو یې دیو شمیر روسانو سره په راډیو تلویزیون کې موقعیت اختیارکړاودامین وزیرانو اومرکزي کمیټې غړو ته یې دراډیو څخه اعلان خپورکړچې ټول راډیو ته پخپله راشي خو دامین طرفداران پخپله خوښه رانه غلل .

دپرچمیانوهغو ملکي غړو ته چې په کابل کې یې استوګنه درلوده دستوروړکړ شوچې دجدي په ٦ سهار په اتوبجو هغه تعمیرته راټول شي کوم چې دروسي سفارت غرب خواته یې موقعیت درلود دغو پرچمیانو ته په نوموړي تعمیر کې موجود کلاشینکوفونه دروسانو په لاس توزیع اوویشل شول اودیو شمیر دولتي موسسو دساتلو لپاره په داسې حالت کې وګمارل شول چې له متو (لاسونو) یې سپین رنګې لتې تړلې وې .

دپرچمیانو دلی دجدی په اوومه اواتمه نیته مخصوص وسله وال گروپونه وگمارل ترڅو په کابل کی دهغو گوندی اودولتی کارکوونکو څخه وسلی تولی کړی کوم چی دخلق په دله پوری تړلی دی په دی دوو ورځوکی یی اکثریت هغه خلقیان چی دملکی مامورینو دندی یی درلودی خلع سلاح کړل خو کله چی له دوو ورځو څخه وروسته دخلقیانو نوی مرکزی کمیتی یوشمیر غړو ته (دخلقیانو اوپرچمیانو نوی گډه گوندۍ مرکزی کمیته لاپخوا په مسکو کی جوړه شوی وه) داخبر ورسید هغوی سم دلاسه روسانو ته شکایت وکړ چی باید دهغو خلقیانو څخه وسلی تولی نکړی هغه چی دامین دلی سره مستقیمی اړیکی نلری .

روسانو پرچمیان له دی کارڅخه منع کړل خوداځرگنده نه شوه چی دخلقیانو ملکی کارکوونکو څخه دوسلو تولول دروسانو په اشاره ؤاوکه پرچمیانو داجرات په خپله کړی ؤ .

روسانو کارمل دخلك دموکراتیك گوند (دخلقیانو اوپرچمیانو) دعمومی منشی په اصطلاح دانقلابی شورا رئیس اوصدراعظم په توگه وټاکه اوخلقیانو ته دوهمه درجه گوندی اودولتی مقامونه ورکړل شول .

سره ددی چی په اردوکی دپرچمیانو په نسبت دخلقیانو کمیت زیات ؤ خوروسانو په عمومی دول سره په اردو کی دخلقیانو اوپرچمیانوقدرت دتعادل په حالت کی وساته اما دکورنیو چارو وزارت په عمومی دول سره دخلقیانو دتجمع اوقدرت سنکارندوی شو اوداد(پخوانی خاد) دپرچمیانو دغه حالت ترهمدی نن پوری دوام لری .

روسانو دامین یو شمیر هغه طرفداران چی ونیول شول ووژل اودروسانو اودروس مزدورانو په واسطه سره دمجاهدینو اومسلمانانو دشهیدولو اودروسانو او دهغوی مزدورانو په مقابل کی دجهاد باتوریو اوننگونو نوی بهیر پیل شو.

دژوسانوله نظامی مداخلی څخه ترنن پوری

(۱۳۵۸ -۱۳٦۹) هـ ش

کله چی روسی نظامی قواوی د ۱۳۵۸ هـ ش کال دجدی په شپږمه نیټه دکابل په سبار کی مسلطی شوی نوورسره سم په افغانستان کی دکی.جی ، بی » رسمی کارکوونکو شمیر نورهم په زیاتیدو شو. نور نونه دروسانوپه سفارت کی ځای کیدل اونه دمزدور رژیم په مؤسسو کی،نو په دارلامان کی دملي شورا مانۍ شمال خواته په یوه لوی تعمیر کی ځای په ځای شول خومهم پرسونل یی په سفارت ، زرومکروپانواو په کابل کی دروسانو دنظامی قواؤ دقوماندی مرکز کی قراردرلود.

روسان دسالنگ څخه په راتیریدوسره گرځیدل په کابل کی خو په خیالونو کی به یی ځانونه دهند بحر شمالي سواحلوکي احساسول. د «خاد» اوسنی «واد» روسی مشاورین چی دفوق العاده قوماندانانو

حيثيت لري تول د «كي جي بي » رسمي كارمندان دي . دوی به په اكثرو خصوصي مجلسونو كي د «خاد» كاركوونكو ته په ډير مكر حكيمانه څيره او پزرگوار انه فيگور په نيولو سره ويل چه يو وخت به تاسو هم په پاكستان كي دموږ په شان مشاورين ياست خو چي څومره وخت تيريده او دمجاهدينو له غوتو سره مخامخ كيدل هغه هوا چه كومي پرسولي وه ورو په وروله لاسه وركړه او اوس نو مسئله دي ته ورسيده چه پخواني روسي كمونستي خونړۍ امپراطوري څنگه وساتلي شي .

«كي جي بي » په افغانستان كي دپتوپوليسو (خاد) دستگاه په جوړولو زوروا چاوه او دكابل رژيم تول كوړني او بهرني كره وره يي ددغي خطرناكي او دبي گناه خلكو وژونكي دستگاه له لاري په خپل لاس كي ونيول . ددغي دستگاه مصارف دكابل مزدور رژيم دتولي بودجي په نسبت زيات دي او دجاسوسي چارو پيسي د مركزي بانك (دافغانستان بانك) له لاري نه وركول كيږي بلكي «كي جي بی» هغه راساً د «واد » له لاري په اجنتوري فعاليتونو كي په مصرف رسوي . همدا اوس دكابل رژيم هيڅ يواركان هم په دي باره كي حقيقي معلومات نلري چه په څومره كميت سره بانكنوتونه (افغاني) نشرته سپارل شوي دي نودغي د « كي جي بي » دشيطاني او وراني ځانگي (واد) تشكيلاتو او چاروته اشاره كړل به دموږ سره د « كي جي بي » دخطرناكو او استعماري فعاليتونو څخه دخبرتيا په هكله كمك وكړي .

د «واد» تشكيل :

١- لومړی رياست :- دغه رياست مختلف مديريتونه ، امريتونه او ځانگي لري برسيره پردي ددغه رياست په تشكيل كي يي يوه

اوپراتيفي کنډک ته هم ځای ورکړی دی دغه رياست دکابل ولايت اړونده اجنټوري چاري سرته رسوي اوډضرورت په وخت کي دمجاهدينو کوچنيو ګروپونو سره چې دکابل مزدوررژيم امنيتي ساحې ته يې دخول کړی وی وسله وال برخورد هم کوي.

۲- دوهم رياست :- دغه رياست دکابل په ښار اودهغو ولايتونو په مرکزونو کي چې دمزدور رژيم ترتسلط لاندی دی دبانديو هيوادودسفارتونو قونسلګريو اوپه عموم کي دخارجيانو دجاسوسي ضد فعاليتونو اودهغوی دامنيت اودوی په داخل کي داجنتوری دندی سرته رسوي (دسفارتونو اوقونسلګريو پهره داران چې دپوليسو يعنی څارندوی دريشي يي په تن دی دواد ددوهم رياست رسمي کارکوونکي دی).

په هغو هيوادونو کي چې دکابل رژيم سفارتونه فعال دی دسفير دوهم سکرتر د«واد» رسمي کارکوونکي اونوموری بست مستقيماً په وزارت امنيت دولتي (واد) پوري اړه لري.ددغو سفارتونو کارکوونکي دسفيرانو څخه نيولي بياتر پياده ګانو پوري ظاهراً دبهرنيو چارو په وزارت پوری تړلي دي خوپه واقعيت کي اکثريت دواد رسمي کارکوونکي دي اودسفارتونو اوقونسلګريو ټول کارکوونکي دواد سره مستقيمه همکاری لري اوپه بهرنيو هيوادونو کي دمزدور رژيم هيڅ کارکوونکي دواد له موافقي څخه پرته کارنشي کولی خودواد دجاسوسي ټول فعاليتونه دکي ، جي ، بي داهدافو دسرته رسولو په خاطر صورت نيسي اودروسانو په مستقيم دستورسره په نښه شوی چاری تراجرا لاندی نيسي کي ، جي ، بي په بهرنيو هيوادونو کي برسيره په خپلو سفارتونو اوقونسلګريو دپولنډ ، چکوسلواکيا ،

هنگری ، بلغاریا ، رومانیا (دالمان شرقي برخه چې پخوا ددموکراتیك المان په نوم یادیده اوهمدارنگه اوس هلته روسی نظامی قواوی موجودی دی ، داستخباراتو اساسی کړه وړه د کی ، جی ، بی له لاری رهبری کیږی اوترڅو پوری چې دپخوانی دموکراتیك المان داستخباراتو دستگاه کومه چې دکی ، جی ، بی په لاس جوړه شوی له بیخه ورانه نشی ترهغو پوری یې دکی ، جی ، بی دیوی څانگی په مثابه پیژندلی شو)

مغلستان ، ویتنام ، لاوس ، کامبودیا ، حبشی ، انگولا ... دسفارتونو له لاری خپل ناولی اواستعماری اهداف پرمخ بیایی . همدارنگه دهغو هیوادونو په سفارتونو کی چې له روسانو سره نسبتاً زیاتی سیاسی ، اقتصادی اوکلتوری اړیکی لری دپاملرنی وړنفوذ لری .

۳ دریم ریاست :- دغه ریاست چې دامنیت ریاست په نوم هم یادیږی دواد په اړونده ریاستونو اوڅانگو کی داجنتوری چاری سرته رسوی. دغه ریاست دواد رسمی کارمندانو ، اجیرانو اوعسکرو خصوصیات اړیکی اوسیاسی میلان تثبیتوی اوپه واد کی دړژیم ضد اشخاصو پیژندل اوپه دغه دستگاه کی دمجاهدینو له نفوذ څخه دجلوگیری چاری ترغور اواجرالاندی نیسی .

ددغه ریاست کارکوونکی دواد اړونده مامورینو ته دمکافاتو اومجازاتو په ورکولو کی رول لری .

٤ - څلورم ریاست:

چې دړژیم داقتصادی موسسوسره سروکار لری په کابل اودړژیم تر تسلط لاندی ښارگوتو په صنعتی ، کرهنی ، تجارتی ، بانکونو ، هوایی ډگرونو اونورو اقتصادی موسسو کی داجنتوری چاری په مخ

بیایي په دغو موسسو کې درژیم ضد سیاسي ، تخریبي ، سبوتاژ ، شانتاژ ، ترور اودمزدور رژیم نورو ضد کړوړو دکشف څخه اوله منځه وړلو دندې سرته رسوي .
دڅلورم ریاست په ګډون-دواد-تول کارکوونکي دذیصلاح مقامونو په دستور درژیم اودروسانو په ګټه تبلیغات هم ترسره کوي .
٥ – پنځم عمومي ریاست :– دغه ریاست چي پخپل تشکیل کې دري ریاستونه لري درژیم ضد وسله والو قوتو کې داجنتوري فعالیتونه ترسره کوي،دغه ریاستونه چې په مختلفو مدیریتونو اوځانګو ویشل شوي دي په داخل اودسرحد څخه دباندې خصوصاً پاکستان اوایران کې تروریستي ، تخریبي ، اجنتوري کړه وړه سرته رسوي دغه عمومي ریاست په خپل تشکیل کې خاص وسله وال کندکونه هم لري همدارنګه دضرورت په وخت کې دمجاهدینو په فورم او شکل جعلي ګروپونه جوړوي اودمجاهدینو په واسطه ازادو شویو منطقوکې دمجاهدینو پرضد اودمجاهدینو دبدنامولو په خاطر دول دول کړه وړه سرته رسوي.
٦– شپږم ریاست:-چې دتعقیب په نوم هم یادیږي درژیم ضد مشکوکو اویا کشف شویواشخاصو تعقیب په غاړه لري ددوی تعقیب په دول دول طریقو اووسایلو صورت نیسي لکه ترانسپورتي وسایل ،مخابراتي ، دجاسوسي مخصوصو الاتو اونور. دوی په انفرادي ګروپي اوعمومي دول سره خپل هدف ترتعقیب لاندې نیسي .
٧– اووم ریاست:-په ټولوفرهنګي اوکلتوري موسسو کې داجنتوري فعالیتونو سرته رسوي لکه ښوونځي ، پوهنتونونه ، رادیوټلویزیون ، مطبوعات اودرژیم ضد ګوندونه اوسازمانونه ، روحانیون ، جماعتونه اوزیارتونه اوهمدارنګه دترور ضد ځانګې لري . دغه ریاست دمزدور

رژیم په مختلفو ضد قواؤ کې داجنتورۍ کره وره په غاړه لرۍ.
دکابل ښارپه اصطلاح ټول ملاامامانو اوجماعتونواوزیارتونو مستخدمینو اجنتورۍ چارې داووم ریاست په لومړۍ مدیریت (دروحانیونو په مدیریت) پورې ترلې دي.دولایاتو دښارګوټو په اصطلاح ملاامامانو اوجماعتونو او زیارتونو مستخدمین په ولایاتو کې داووم مدیریت په لومړۍ امریت (دروحانیونو امریت) پورې ترلې دي .
دکابل مزدور رژیم تر تسلط لاندې منطقو کې ټول په اصطلاح ملاامامان ، واعظین ، دجماعتونو ، زیارتونو اونورو مذهبي ځایونو مستخدمین اجنتورۍ دوسیې لرۍ اودواد همکاران دي. دروحانیونو دمدیریت امریتونه دشیعه اوسني مذهبونو اوهندوانو لپاره ځانګړې ځانګې لرۍ اودهمدې لارې هم دهغوی په منځ کې اجنتورۍ چارې سرته رسوي .
کې ، جي ، بي دهمدغه ریاست له لارې هغه دسیاسي ګوندونو او سازمانونو په نوم چې په اصطلاح دنجیب څو ګوندیز سیستم کې یې برخه اخیستې ده جوړکړل اویایې هغه کوچني سیاسي جلقې اواشخاص چې دروسانو سره یې دمقاومت ، تکر او جهاد شهامت نه درلود ، عاطل او باطل پاتې شوي وو راټول اودګوښیو سازمانونو په نوم یې اعلان کړل او اوس دنجیب دپه اصطلاح څو ګوندیز سیستم دګنون کوونکو له دلې څخه شمیرل کیږي .
دنجیب په واسطه سره اعلان شوي څوګوندیز سیستم کې دشاملو ګوندونو اوسازمانونو مالي مصارف دواد په سلسله ترسره کیږي.داهم دتوجه وړده چې په دغو مصارفو کې چندان مخفي کارې صورت نه

نیسی بلکی هغه وخت چی کوم په اصطلاح سازمان یا گوند په نوموړی څو گوندیز سیستم کی شامل شی نو دنوموړی گوند یا سازمان مهمو غړو ته دموټرو ، کورونو ، فرش اوظرف میاشتنی معاش اودسازمان یا گوند لپاره ټول مالی مصارف ورکول کیږی اوجهان ته دغه د کی ، جی ، بی په دام کی بندی شوی چوغکی دڅوگوندیز سیستم اودډموکراسی اوازادی دموجودیت په نوم ورښکاره کوی .

۸۹ یا دتفتیش اوکنترول عمومی مدیریت :

دغه مدیریت دواد اړونده ریاستونو دکړو وړو تفتیش اودفعالیتونو ارزیابی دندی سرته رسوی.

۹- نهم ریاست چی دفیلډ گیری په نوم هم یادیږی دولایاتو دښارگوټو او کابل ترمنځ او دکابل په ښار کی دؤاد اړونده پستی وړلو او راوړلو وظیفی سرته رسوی .

لسم ریاست :چی دتحقیق په نوم یی هم یادوی دسیاسی متهمینو اوبندیانو څخه دتحقیق دندی سرته رسوی ددغه ریاست کارکوونکی دسیاسی متهمینو داقرار پخاطر دډول ډول اوشدیدو روحی او جسمی شکنجو څخه کار اخلی تردی چی یو شمیر متهمین دجسمی شکنجو په اساس په شهادت رسیږی اویو شمیز دجسمی او روحی شکنجو په وجه نورمال حالت له لاسه ورکوی اوپه عصبی او روحی ناروغیو یی اخته کوی.

یوولسم ریاست :دغه ریاست په داخل اوبهر کی داجنټوری دندی سرته رسوی .

دوولسم ریاست : دافغانستان په قومونواوقبایلو،ښارنواوهمدارنگه

• دمحمد ظاهر دتولواکی په دوره کی د «کی ، جی ، بی» فعالیت

(۱۳۱۲ - ۱۳۵۲هـ ش)

دمحمد ظاهردتولواکي په دوره کی دافغانستان سیاسی ، اقتصادی اوفرهنگی اړیکي له روسانو سره نوری هم زیاتی شوی خودهغوی سره دنظامی روابطو تینگښت چی دتولو په تناسب یی دوطن په خپلواکی کی بنسټیز منفی رول ولوباوه ، افراطی بنه غوره کړه .

په افغانستان کي دټولو باندنیو هیوادونو دسفارتونو په تناسب دروسانو سفارت زیات شمیر کارمندان درلودل اوداری یی اونور نوددی مطلب منطق او ثبوت ته اړتیا نشته چی په نړی کی دروسی سفارتونو دفعالیت اوکړو وړو مهم اواصلی لوری په غیر رسمی اوغیر قانونی دول سره داجنتوری چارو په مخ بیول دی.

په افغانستان کی دروسانوسفارت چی دکابل دارالامان په ساحه کی یی پراخه ځمکه په خپله محوطه کی رانغښتی ده یوازی داستوگنی

دهیواد څخه بهر خصوصاً دپاکستان په سرحدی منطقواو ښارنو کی داجنتوری ، تخریب ، دمجاهدینو ضد تبلیغ اوترور چاری سرته رسوی .

کادر وپرسونل (پیژند):- دغه ریاست دواد کارکوونکو تشکیل ځای پرځای کول تغیر اوتبدیل ، دترتبو او درجو تعیین ، روس ته داستخباراتی زده کړی پخاطر دواد کارمندانو دلیږلو چاری سرته رسوی.

تعلیمی مرکزونه :-تعلیمی مرکزونه دواد استخباراتی نظامی اوسیاسی ښوونی اوروزنی هغه مرکزونه دی چی دواد زده کوونکی دکابل مزدور رژیم اوروسانو ته دوفاداری په روحیه روزی اوپه نظامی ، مسلکی (اجنتوری) اوسیاسی برخو کی یی ترښوونی او روزنی لاندی نیسی.دکابل تعلیمی مرکز او دنظامی تعلیمی مرکز په نومونو دوه هغه ریاستونه دی چی دواد کارمندان ترمسلکی اونظامی ښوونی او روزنی لاندی نیسی اودانسان وژنی تخریب ترور ، پروپاګندلاری چاری ورته پکی ښودل کیږی.

دلوژستیك ریاست :- دغه ریاست دواد لوژستیکی چاری سرته رسوی

دمالی عمومی مدیریت :- نوموړی مدیریت هم لکه چی له نامه څخه یی څرګندیږی دواد دکارمندانو دتنخواه ګانو اونورو مالی چارو په اړوند فعالیت کوی .

دسیاسی امورو عمومی ریاست :- دغه ریاست چی دواد دمعاونینو له جملی څخه دی دواد په منسوبینو کی دکمونستی نظریی تبلیغ اوترویج ، روس اوکابل رژیم ته دهغوی دوفاداری په روحیه د ښوونی او روزنی فعالیتونه سرته رسوی اوپه عین وخت کی دواد ګوندی

سازمانونوتنظيم اوپرسونل اړوندوچارو کی کمك اوهمکاری کوی .
دولایتونو ریاستونه :دتولو هغو ولایاتو په مرکزنو کی کوم چی دکابل رژیم ترتسلط لاندی دی دهواد دریاستونه وجود لری دغه ریاستونه دنوموړو تولوریاستونو یو یومدیریت پخپل تشکیل کی لری اوهر یو مدیریت پخپل چوکاټ کی په ترتیب سره امریتونه اوڅانګی لری، نوموړی ریاستونه په داخل اوبهر کی داجنتوری ، تخریب ،ترور، دمجاهدینو ضد تبلیغ اودرژیم ضد فعالیتونو دکشف ختنئ اوله منځه وړلو دندی سرته رسوی .
دنظامی عمومی ریاست :- دغه ریاست داردو ، څارندوی ، سرحدی ، خاص گارد دقطعاتو اوجزوتامونو دمطمئن کنترول اوپه هغوی باندی دحاکمیت په خاطر دقول اردو څخه نیولی تر کندکونو اونوروڅانګو اوشعبو پوری خپل کارمندان په علنی دول موظف کوی اودافسرانو اوعسکرو په منځ کی دمجاهدینو دطرفدارانو دپیژندګلوی اودرژیم ضد اعمالو دجلوګیری په خاطر، اجنتوری چاری سرته رسوی .
دولایتونو او یوشمیر مرکزی ریاستونه د رژیم ضد فعالیتونو دله منځه وړلو په خاطر په خپل تشکیل کی وسله وال اوپراتیفی او محافظ کندکونه لری .
د ل -٥ ٤ عمومی مدیریت :
دغه عمومی مدیریت په کابل اوهم دتولو هغو ولایتونو په سنارګوتو کی کوم چی دکابل مزدور رژیم تر تسلط لاندی دیڅانګی لری . دنوموړی عمومی مدیریت اساسی دنده دهغو اطلاعاتو تحلیل اوتجزیه ده کوم چی دواد له مختلفو ریاستونو ، مدیریتونو اوڅانګو څخه ورته رالیږل

کیږي.کله چې داطلاع اهمیت اونوعیت تثبیت شو نوبیا یې دواد اړونده ریاستونو او مدیریتونو ته لیږي ترڅو هغوی داطلاع سره سم اجرات وکړي خو یو شمیر عاجل اویا ډیر محرم اومهم اطلاعات یې له ل –٤٥ ځخه اړوندو مراجعو ته انتقالیږي .

دترانسپورت مدیریت :

دغه مدیریت دواد اړونده موټرونو ترمیم تخنیکي کنترول ، اودې ته ورته نورې چارې سرته رسوي خوکله چې دواد ډریورانو په واسطه سره دتیلو غلا اوپه چکونوکې جعل کارې زیاته شوه نو نوموړې مدیریت ته په ١٣٦٧ هـ ش کال کې ترانسپورتي وسیلوته ددیزلو او پټرولو دویشلو دنده هم وسپارل شوه اما په واد پورې تړلې فرقې ، لواکانې اوغندونه دخپلو جزوتامونو لپاره کوښې ترانسپورتي اوتخنیکي امریتونه لرې .

خاص گارد :

دغه نظامي ارکان چې پخپل تشکیل کې فرقې ، لواکانې اوغندونه لرې نسبت نورو نظامي قواؤ ته مدرنې وسلې لرې اوډروسانو اوددوې مزدورانو (خلقیانو خصوصاً پرچمیانو) نسبتاً اعتمادې اشخاص یې پکې راټول کړي دي. دغه نظامي ارکان چې ډیرپراخ تشکیل اوپرسونل لري دکابل مزدور رژیم ته دټولو نورونظامي ارکانونو په پرتله زیات وفادار دي . دخاص گارد په تشکیل کې زیات شمیرملیشاؤ ته هم ځای ورکړل شوی اودمجاهدینو پر ضد ډیر پوځي عملیات اجرا کوي .

دل – ٣٥ عمومي مدیریت :

دغه عمومي مدیریت په مختلفو څانگو ویشل شوی دې اود ـــــ

ظاهرشاه له وختو راپه دې خوا داستخباراتو رسمي کارکوونکو اوهمدارنګه دريزد نتانو اواجنتانو شخصي اوکاري دوسيي دنوموړي مديريت دارشيف په ځانګه کې ساتل شوې دې.په دې برسيره دتولو هغو اشخاصو سياسي دوسيې چې نوموړي سياسي متهمين ورڅخه خبرتيا لري اويا په پټ اومخفي ډول سره يعني ددوې په غياب کې جوړې شوې دې د ل – ۳۵ په عمومي مديريت کې ساتل کيږي اوکله چې کوم شخص غواړي باندنيو هيوادونو ته سفر وکړي ترهغو پورې پاسپورټ نه ورکول کيږي ترڅو چې دنوموړي مديريت موافقه يې نه وي ترلاسه کړې .

په ۱۳٦۸ هـ ش کال کې يو شمير دوسيې خصوصاً هغه چې دهغوی له مخې دروسانو اوددوی مزدور رژيم جنايات په ځرګند ډول سره ثابت کيدل دروسانو په واسطه له دغه مديريت څخه وايستل شوې.په نوموړي کال ددغه مديريت روسي مشاورينو دڅو ورځو په جريان کې دهغه موټر په ذريعه چې موټروان اوساتونکي يې هم روسان وو دکابل له شش درك څخه چې نوموړي مديريت پکې موقعيت درلود ، دنږدې مکروريانو هغه بلاك ته انتقال کړلې په کوم کې چې روسان اوسيدل . داسې ويل کيدل چې دغه دوسيې يې له هغه ځايه څخه روس ته نقل کړې .

داهم په يادولو ارزيږي چې روسي مشاورين په ډول ډول بڼو خپل اهداف اوامرونه دواد په کارکوونکو عملي کوي اوکله خو دواد له په اصطلاح آمرينو څخه پرته په مستقيم ډول سره خپل امرونه تطبيق کوي .

د۱۳٦۸ هـ ش کال په اوايلو کې ددغه مديريت روسي مشاور په داسې

حال کې چې دنوموړی مدیریت عمومي مدیر یې ترشا ولاړ هغه کارمند ته بدرد وویل کوم چې دپغمان ولسوالی په امنیتي کمربند کې یې دیوی میاشتی له تیرولو څخه بده وکړه نوموړی کارمند دخپل کلاشینکوف په واسطه روسی مشاور له منځه یوړ او ورروسته یې دغه نواد غری ونیوه اوروسانو له ځان سره بوتلو او ترننه پوری یې پته ورکه شوه .

دی ته ورته حادثه دامین دقدرت په وخت کې هغه وخت وشوه کله چې روسی مشاور په مستقیم ډول سره دامین نظامی قواؤته امر ورکړ چې دغوربند ولسوالی مجاهدینو پرضد وجنګیږی خو هغه کندهاری عسکر چې ددغه روسی مشاور مخامخ ولاړ دعسکرو له کتار څخه راووت اودخپل کلاشینکوف په واسطه سره یې دروسی مشاور تتر سوری سوری کړ.دغه عسکر له نیول کیدو څخه ورروسته روسانو له ځان سره بوت اوبیا یې ترهغدی دمه پوری چاته پته ونه لګیده .

داوپراتیفی تخنیك مدیریت :

دغه مدیریت دجاسوسی ډول ډول تخنیکی الات په اختیارکې لری او دتر نظر لاندی اشخاصو درژیم ضد کړو وړو په تثبیتولو کې ورڅخه کار اخلی .

همدارنګه دهغو باندینیو هیوادونو سیاسی میلمنو په استوګنځایونو کې کوم چې درژیم له خوا ورته تعین کیږی مخصوص تخنیکي الات په پټ او نه احساس کیدونکی ډول نصب کوی دغه تخنیکی الات دترکنترول لاندی اشخاصو ټول کړه وړه په سمعی اوبصری ډول سره څرګندوی.

دشفر عمومی مدیریت :

دغه مديريت دکابل ښار خصوصاً دمرکزاو ولاياتو ترمنځ هغه اطلاعات او کره وره دشفر په ډول انتقالوی چی ياخو په بل ډول سره دهغه انتقال امکان نلری اويا داچی دشفر څخه په بل شکل يی لازم نه بولی .

دحفظ او امنيت رياست :

دغه رياست دګوند اودولت دعالي رتبه مامورينو دترور څخه دژغورلو دندی سرته رسوی کله چی کوم عالي رتبه ګوندی اودولتی مامورين په کومو غونډو کی برخه اخلی نو ددغه رياست کارکوونکی په ملکی لباس کی دعالي رتبه مامورينو شاوخوا اشغالوی په دی وخت کی ظاهراً داسی څرګنديږی چی ګنی نوموړی مامورين دوګړو منځ ته ورغلی اوپه بل باورلری خوپه واقعيت کی ددغو عالي رتبه مامورينو څو متری فاصله دنوموړی رياست په کار کوونکو ډکه شوی وی .

«واد » دغه دمسلمانانو دزجر، وژلواوپه هغوی کی دشيطانی کړو وړو سرته رسولو دستګاه دترور اوانسان وژنی لپاره مخصوص تشکيلات لری اودهغوی په پټ ساتلو کی ډيراحتياط څخه کار اخلی.

دواد دکار طريقه :

واد(پخوانی خاد) په کم وخت کی دکابل رژيم ترتسلط لاندی ښارګوټو کی دوجشت اوويری توری وريځی لانوری هم تياری کړلی اودسرحدی پولی څخه بهريی ترور ، تخريب اونورو ورانوونکو کړو وړو ته شدت ورکړ . په دی وخت کی دسياسی متهمينو روحی او جسمی شکنجو نوی ډولونه په کار واچول شول اوکله چی کوم مجاهد او مسلمان په لاس ورشی دهغه داقرار لپاره دسختو اوډردوونکو جسمی

او روحی شکنجو څخه کار اخلی.ددغو شکنجو دولونه له شمیره وتلی دی خو دهغوی یوی برخی ته اشاره به زموږ سره دروسانو او دهغوی کمونستی وحشتونو په پیژندګلوی کی څه ناڅه مرسته وکړی .
واد دجسمی او روحی شکنجو لپاره مخصوص وسایل او کارکوونکی لری دغه دشلم قرن نوی تیپ جلادان دسرڅخه نیولی بیا تر پښو پوری داسی توری مخصوصی دریشی اغوندی چی یوازی سترګی یی پکی ښکاری. ډیرځله په یوه لویه سپینه کوټه کی چی رڼا یی ډیره زیاته وی اوپه مرکز کی یی یوه کوچنی څوکی ایښودل شوی وی متهم سره پوښتنی کوی او همدلته بیانو سیاسی متهمین په داسی حال کی چی روسی مشاورین (چی اصلاً ددوی لپاره دفوق العاده قوماندانانو حیثیت لری) یی ترڅنګه پر چوکیو ناست وی،دلښتو په واسطه دمتهم په وهلو پیل کوی.دغه متهمین ترهغو پوری وهی چی یاخو په رښتیا اویا دوهلو څخه دنجات پخاطر یی په دروغو اقرار نه وی کړی اویا دوهلو لاندی شهید شوی نه وی . که چیری دکوما حالت اختیار وی اوبی هوشه کیږی نو یی په اوبو کی اچوی اوکله چی دکوما له حالت څخه راوګرځی بیا همغه وهل پیل کیږی ترڅوچی نوموړی یابیاکوما اویاشهید شي. کله چی دغه متهمین شهیدان شی بیا یی نو خپلو کورنیو اوخپلوانو ته نه.سپاری بلکی دوسیو ته یی روسان اور وراچوی.اوپه شهیدانو باندی دشپی له خوا په داسی ځای کی خاوری انباروی چی بی له روسانو اودروسانو له مخصوصو پرچمی او خلقی مزدورانو څخه بل څوك پری خبر نه شی.بی خوبه کول ، یخواوبو کی درول ، په لغتو اوسوکانو وهل ، دوبښتانو وېستل ، معذرت ته نه پریښودل ، برقی جټکی (الکتریکی شوك) ورکول ، دنوکانو وېستل، تناسلی الاتو ته برق ورکول ، په تیارو نمجنو اوتنګو کوټو کی اچول ... خودوی عادی او ورځنی کارونه دی چی پر متهمینو باندی یی

تطبيق کوي اما دهغوی روحی شکنجو بیان دکومو څخه چی روسان اودهوی لاسپوڅی رژیم کار اخلی ، دهرانسان له وسه پوره نه دی. روسان او مزدوران یی دلزوم په صورت کی متهمینو او دمتهمینو اقاربو ته دهیڅ ډول بی حرمتی څخه ډډه نه کوی اودانسانیت اوانساني شرافت څخه لیری تولو لارو چارو څخه کاراخلی.ددغو روسانو اودهغوی پرچمی اوخلقی مزدورانو خصلتونه څه چی څیری یی بدلی او وحشی شوی دی او دغو دشلم قرن انسان نما ځناورو په دی ترتیب سره دکمونستی استبداد په پیاده کولو زور واچاوه .

کله چی په ۱۳٦٥ هـ ش کال کی دخاد رئیس نجیب دکارمل پر ځای مقرر شو دخاد نوم یی په واد (وزارت امنیت دولتی) واړاوه اوهمدا غیر اسلامی او غیر انسانی اودهومانیزم ضد کړه وړه یی لانور هم ګرندی اوپراخ کړل .

دکی ، جی ، بی دغه څانګه (واد) په عمومی ډول سره ددریو لارو انګیزو اوعواملو په اړوند داجنتانو اوریزدینتانو سره اړیکی ټینګوی .

۱– عقیدوی –۲ مادی (دپیسو په اړوند) ۳– مجبوریت

۱– عقیدوی :-په دی ډله کی هغه اجنټا ن او ریزډ ینتان شامل دی چی یاخو نظر په مختلفو عواملوسره یی کمونستی نظریات منلی او منل یا عملی کول یی په خپله کته بولی یاداچی دهغو عقدو په واسطه چی دژوند په جریان کی یی دکمونستانو ضد ځواکونو په مقابل کی پیداکړی وی.کی ، جی ، بی دغه ډله اجنتان او ریزډ ینتان ترټولو مطمئین او عالی بولی .

۲– مادی :-دغه ډله یا میاشتنی معینه تنخواه لری اویا داچی دهغه خبر اویاعمل داجراکولو په مقابل کی چی راوړی یی اویا ورته سپارل

کیږی اواجرا کوی یی په معلومه اندازه پیسی ورکول کیږی.همدارنګه یو شمیر اجنتان داعمل دمعینو اهدافودلاس ته راوړلو په خاطر سرته رسوی لکه د دولتی چوکیو اومقامونو لاس ته راوړل اویا ساتل اوپه ژوند کی دنورو پرابلمونو درفع کولو په خاطر کوم چی په روسانو اودروسانو په مزدور رژیم پوری ترلی وی .

۲- مجبوریت :-که چیری کوم شخص برسیره پر هغوعواملوچی وجود لری موثریت یی زیات وی اودعقیدی اویا په مادی لحاظ د کی ، جی ، بی اویا واد سره اجنتوری کاروته نه تیاریږی نو په مختلفو شکلونو باندی یی مجبوروی چی باید دواد د خوښی اجنتوری کارونه سرته ورسوی دمثال په ډول دنوموړی شخص لپاره داسی دوسیه جوړ وی چی دپلان شوی سناریو په واسطه یی منځ ته راوړی وی اودهغی په نتیجه کی ذکرشوی شخص یاپه اعدام اویا اوږده بند باندی محکوم کیږی نو بیا داورته وراندی کوی چی که چیری دموږ سره داسی کمك وکړی موږبه دی له اعدام اویا بند څخه وژغورو نو په دی صورت کی که ذکر شوی شخص داعدام اویا بندیخانی طاقت اومیرانه نه درلوده نوبیا اجنتوری کارته غاړه ږدی . برسیره پردی کوم شخص چی دواد لپاره داجنتوری په اړوند مهم سنکاره شی اودنوموړی شخص جذب کول په عادی ډول سره امکان ونلری نوبیا یی خصوصیات مطالعه کوی اودهرشی سره چی زیاته علاقه لری دهغه دتیارولو په وسیلهیی ترخپل نفوذ لاندی راولی.کیدای شی دجنسی مسایلو په اړوند وی (دواد » تولو ریاستونودخپلو شیطاني اوانساني ضد کړو وړو دسرته رسولو لپاره یو شمیر فاحشو سنځواونجونوته په خپلو تشکیلاتو کی په پټه ځای ورکړی) اویا داچی دنوروحیاتی مسایلو په رابطه ترسره

شي .
کي ، جي ، بي دواد په واسطه سره دامکان په صورت کي په ټولو هغو ځایونو کي چي انسان ژوند کوي خپل اجنټان اوریزدینټان تیت کوي. دکابل رژیم په ادارو اوموسساتو کي دهري موسسي امر ته دواد رسمي کارمند ورمعرفي کوي په دي صورت کي دموسسي امر مجبوره وي چي دهغه لپاره ټولي اسانتیاوي کومي چي په اجنټوري کارونو کي موثریت لري تیاري کړي.دغه رسمي کارمند په ورسپارل شوي مؤسسه کي درژیم ضد کړه وړه دهغي مؤسسي داجنټانو په ارتباط ترخپل کنټرول لاندي نیسي.دبله طرفه دبعضو مؤسسو امرینواوکارکوونکو ته په پټه دواد درسمي کارمندانو امتیازات ورکوي په همدي ترتیب سره یو شمیر خپل کارمندان درژیم په اداروامؤسسو کي دیوه نوي شاملیدونکي شخص په توګه نصب کوي دغه نوي شامل شوي اشخاص ظاهراً دهغي موسسي کار کوونکي څرګندیږي خوپه واقعیت کي دواد رسمي کارمندان وي برسیره پردي درژیم په مختلفو موسسو کي کومي چي دکي ، جي ، بي لپاره نسبتاً زیاتي مهمي دي، دهغي موسسي تر پردي لاندي دواد مدیریتونه امریتونه او څانګي جوړوي.دمثال په ډول دسرحداتو په وزارت کي داداري اوتبلیغاتو ریاستونه ظاهراً دسرحداتو په وزارت پوري تړلي دي لاکن دهغوي کار کوونکي دواد رسمي کارمندان دي . همدارنګه دپاکستان اړونده هغو پښتنو اوبلوچو محصلینو لپاره کوم چي په کابل پوهنتون کي تحصیلات کوي په هغوي کي داجنټوري کارونو دپرمخ بیولو په خاطر دنوموړي وزارت تر نامه لاندي خاص مدیریت پرانیستي دي.
له دغو کړو وړو څخه دروسانو اصلي هدف دادي چي په افغانستان

لپاره دمکرو ریانو اته لوی بلاکونه لری اوپه هربلاك کی په شلگونو اپارتمانونه چی دکوتو شمیریی سل گونو ته رسیږی جوړشویدی . څرنگه چی روسان دکورنی (فامیل) ژوند په سویه په یوه کوټه کی دژوند کولو سره عادت شویدی نودروسانو ذکرشوی سفارت دیوه ښارحیثیت لری.برسیره پردی دمحمد ظاهردحکومت په اخیروکی دکابل پولی تخنیك په انستیتوت کی داستوگنی څلوربلاکونه یوازی دروسانو کورنیو داستوگنی لپاره جوړشویدی.لکه چی عملاً لیدل کیدل روسانو په افغانستان کی داجنتوری کارونو لپاره زیات مالی مصارف نه درلودل اودمالی مصارفو په بدل کی یی دخوږو زهرو څخه کاراخیست هغه داسی چی دښوونکو ، اسیستانتانو ، تکنیشنو ، لابرانتو ، ... ترنامو لاندی یی دکی ، جی ، بی مسلکی غړی اودنوموړو کارکوونکو دکورنیو ترپردی لاندی یی پر زیات شمیر ښځو اوپیغلو باندی چی یوازی اجنتوری چاری یی سرته رسولی دپولی تخنیك ساحه ډکه کړه . دغو ښځو اوپیغلو داړونده اجنټانو سره په علنی او غیرعلنی ډول تماس درلود . دهغوی دااړیکی چی په علنی ډول وی دمحصلینو اونورو افغانانوپه منځ کی اجنتوري چاری تردی نامه لاندی په مخ بیولی چی گنی مینه اومحبت ورسره لری اودیواوبل دوستان اوملگری دی نوځکه دشپی اوورځی په هرډول شرایطو کی سره لیدلی اوکتلی شی . داستاذی اوشاگردی ترپردی لاندی اړیکی خو جدا وی چی روسی ښوونکو خصوصاً ښځو به دمحصلینو سره درلودلی .

دکابل اومزار شریف تخنیکمونه اودکابل په دهمزنگ کی فرهنگی خونه دروسانو داجنتوری نورهغه مرکزونه ؤ چی دکی ، جی ، بی

کې په دايمي ډول سره نفوذ اوتسلط ولري اوهم ددې لارې څخه په پاکستان اوايران کې شيطاني اواستعماري فعاليتونه لانور هم ګړندي کړي. کله چې روسانو په ۱۳۵۸ هـ ش کال دجدي په شپږمه نيټه پر افغاني خاوره دخپلو نظامي قواؤ په واسطه پوځي تيرى وکړ په افغانستان کې يې په سياسي ، اقتصادي ، کلتوري ، ايډيالوژيك ، نظامي اونورو ټولنيزو اړخونو کې په ټولوامکاناتو سره دتغيراتو په رامنځ ته کولو پيل وکړاوپه ۱۳۶۱ هـ ش کال کې يې په روسي،پښتو او فارسي ژبو باندې داسې روسي نقشې جوړې اوچاپ کړې چې افغانستان دروسيې دشپاړسم جمهوريت په شکل ښودل شوى ؤ خودغه نقشې يې په افغانستان کې له خپرولو څخه ځو ورځې وروسته بيرته ټولې کړې . همدارنګه روسانو غوښتل چې دمجاهدينو سره دجګړې مسئله په ځو مياشتو کې حل کړي نو ددوى نظامي قواؤ دداخليدو سره سم يې په وحشت اوبربريت پيل وکړ- نه يې دوړو ، زړو ، ښځو اوسپين ږيرو په شهيدولو صرفه وکړه اونه يې کورونه ، کلي ، دکرمځکې ، باغونه اوکاريزونه روغ پريښودل خوچې هر څومره دروسانواو ددوى لاس په نامه غلامانو په واسطه (خلقيان ، پرچميانو اودروسانو نورو مزدورانو) دافغانستان مسلمان ولس شهيديدل اود وينو توېدل ډيريدل په همغه اندازه سره دمجاهدينو مقاومت ، ميړاني اوقرباني زياتيدې.ددغو بې ساري ننګونو په وجه وو چې افغاني مجاهدين اومسلمانان داسلام او اسلامي خاورې څخه په دفاع اوساتنه ، ايمان او مقاومت کې دوياړونو اوسربښندنو نمونې وګرځيدل اوددغه دغيرتونوکور ددوى دشهادت په وينورنګ شوى هره تيګه اوهربوټي لوى لوى تاريخونه بيانوى اودهر مجاهد دژوند يوه کوچنى

شیبه دننګونو اوقربانیو ستر تاریخ دی اما تاریخ لیکونکو ددغو توپانی سیلابونو دیوه څاڅکی تاریخ لیکلو قدرت او امکانات هم هغه وول چی لازم دی نه دی پیداکړی .

ددغو دوولسو کالو څخه په زیات جهادیدوران کی په سلګونو زره دهغو ورك نومو شهیدانو په کارنامواوپاتوریو چی ارانو اوایمانی جذبویی غرونه اودری په لړزان راوستلی ، دتاریخ پانی نه دی سنکلی کرای شوی اوکه چیری موږهم دډوی اسلامیت ، شهامت اوسرښندنی ، ایمان اوقوت ته داحترام اوتسلیمی سرونه تیټ نکړو نو هلته به مورښتیا ته دروغ حقیقت ته باطل اوحق ته ناحق ویلی وی خودلته به دبیلګی په توګه دهغه اسلامی پاڅون یوی برخی ته اشاره وکړو کوم چی دروسی کمونستی استعمارچیانو په وجود کی یی لړزازیاته اوهغوی ته یی داسلام اوایمان زور په عملی دول وښود . کله چی په ۱۳۵۸ هـ ش کال دجدی په شپږمه درو وس وحشی عسکرو زمونږ پر اسلامی وطن پوځی تیری وکړنو هغه جهاد کوم چی دروسی مزدورانو (خلقیانو او پرچمیانو) پرضد توپانی شوی ؤلا نور هم توپانی شو . افغانی مجاهدینو داسلامی کلك ایمان پواسطه سره په تشو لاسو نو دروسی ټانکونو مقابله پیل کړه اویوځل بیا دجهاد ورانګی دغرونو او رغونو څخه دښارونو او بازارونو په لور وځوځیدی .

په ۱۳۵۸ هـ ش کال دحوت په دریمه نیټه دکابل په ښار کی کفر او استعمار راپرځوونکی اسلامی پاڅون وشو داقیام داسی پیل شو :

دروسانو دنظامی قواؤ له پوځی تیری سره سم دکابل ښار له زیاترو کورونو څخه دیوی شپی په نسبت بلی ته دالله اکبر ناری مخ په زیاتیدو شوی خود حوت دریمی نیټی څخه څو ورځی مخکی دغو

اسلامي نعرو او زوږ کابل ښارته نوی بڼه ورکړه . دورځی لخوا به اکثریت دوکانونه له روسانو سره دمخالفت په منظور تړل شوی وواو دشپې له خوا دالله اکبر او دروسانو او دهغوی مزدورانو پر ضد شعارونو به تول شپه بدرگه کوله .دنوموړي کال (۱۳۵۸) دجدی میاشتی په دوهمه نیته دکابل ښارتول دوکانونه دروسی استعمار چیانو او دهغوی مزدورانو (خلقیانو او پرچمیانو) سره دمخالفت په وجه وتړل شول او ښه څرګنده ښکاریده چی داچوپی جادی او کوځی به په کم وخت کی دکفر او استعمار ضد اسلامی موجونه شی . دهمدی ورځی په ماښام دکابل ښار دهر بام هر کور (هغوی چی دروسانو مزدوران ؤ دمجاهدینو له ویری یی د الله اکبر په نارووپیل وکړ) او هری کوځی څخه دالله اکبر ناری پورته شوی . دا هغه شپه وه چی ورو ورو یتیمانو هم جهاد ته ملاتړلی وه کوچنیو ماشومانو دغزاء په نیت دالله اکبر ناری پیل کړی وی او داسی څرګندیده چی بی ساواو غیرژوندی اجسام هم دالله اکبر ناری وهی.داتوله شپه دروسانو او دهغوی دغلامانو لپاره دهیبت او ویری شپه وه او دمسلمانانو لپاره دیوه اسلامی جشن او لویی غزا دانتظار شپه .

دحوت په دریمه ورځ دسهار تراتو بجو پوری دکابل ښارتولی جادی او کوځی په غازیانو ډکی شوی دالله اکبر نارو او اسلامی شعارونو غږ او زوږ تول ښارولړزاوه او د (۹) بجو په شاوخوا کی دکابل ښار په تولو ناحیو کی دجهاد ورانگی پورته شوی . داهغه دحق او باطل جګړه وه او هغه صحنی وی چی یوازی عینی لیدل یی په واقعی ډول څرګند ولی شی او دهغوی لورتیا ، دغازیانو شهادت او عظمت دقلم په ژبه نشی څرګندیدلی .

په دغه جهادي توپان کې ډیر کم شمیر مجاهدینو توفنګچي درلودې او نور ټول سپین ږیري او ځوانان تش لاسونه خو دایمان او عقیدې زور ورې وسلې یې درلودې . ددغه اسلامي پاڅون مجاهدینو دښار اکثریت ګوندي ناحیې (دخلق او پرچم ګوندي دفترونه) دپولیسو (څارندوي) حوزې او د اردو یو شمیر هغه قطعې فتح کړلې کومو چې دکابل ښار په داخل کې موقعیت درلود. مجاهدینو دخلق او پرچم دغه وسله والې قطعې او حوزې دافسانوي قهرمانانو په بڼه تسخیر کړلې هغه په دې ډول چې مجاهدین به دسیلاب په څیر دمزدور رژیم پر دفتر ونوحوزو او نظامي قطعاتو باندې وروختل او کله به چې دمجاهدینو اسلامي لښکر دغو حوزو او ناحیو ته ورننوتې شول نو دروس مزدورانو به کلاشنکوفونه دمجاهدینو په طرف ضربه کړل او ټولو مجاهدینو به پرې ورمنډې کړې . هغوې چه شهیدان کیدل پرځمکه به لویدل او نوربه ترهغوی پورې په مخ ورتلل تر څو چې به یې په خالي او تشو لاسونو روسي مزدوران (خلقیان او پرچمیان) دخپلو دوسلو سره یوځای ژوندي ونیول په دې ترتیب سره دکابل ښار کوڅو او چادو، کورونواوسرکونو هم دافغانستان دکلیو اوبانډو په څیر دشهیدانو په وینو سرې اورنګیني جامې واغوستې اودمزدور رژیم اکثریت ګوندي اودولتي اداري اومرکزونه دمجاهدینو په لاس فتحه شول دجهاد دغه حالت ترغرمې وروسته هم دوام وکړ او مجاهدینو دکابل مزدور رژیم اوروسانو په هغو نظامي قطعاتو اوجزوتامونو باندې کومې چې کابل ښار ته څیرمه منطقو کې پرتې وې هم یرغل پیل کړیه دې وخت کې روسانو ددوی ټولو هغو زغرو الو قطعاتو اوجزوتامونوته کومې چې کابل ښار ته نږدې پرتې وې امر وکړ چې

دکابل ښار دمرکز په طرف حرکت وکړی اوهرڅوك چی مخی ته ورځی له منځه یی یوسی نودروسانو عمده او اساسی زغروالو قواؤ ددازالامان اوخیرخانی له خواؤ څخه د ښارمرکزی لوری ته دمجاهدینو پرضد خرکت او جنګ شروع کړ . څرنګه چی دمجاهدینو سره دټانك ضد وسله نه وه موجوده نو دهغوی سره په هغووسلو چی دخلقیانو اوپرچمیانو څخه یی په غنیمت نیولی وی مقابله پیل کړه اودیوی شدیدی اوخونړی جګړی څخه وروسته روسانو وکولی شول چی دکابل ښار یوازی مرکزی څلور لاری اوجادی په خپل کنترول کی ونیسی اودښاراړونده اطرافی منطقی مجاهدینو په لاس کی پاتی شوی.دحوت په څلورمه شپه دکورونو څخه دالله اکبر نارو ویلو ادامه درلوده اوهم دمجاهدینو له طرفه دښار په ټولو برخو کی پر روسانو باندی وسله والو بریدونو دوام پیداکړ اوپه کابل ښارپوری مربوطی اطرافی ناحیی په میاشتو اوکالونو دمجاهدینو تر نفوذ اواثر لاندی پاتی شوی اما بیا وروسته دشرایطو په نظر کی نیولو سره مجاهدینو دجهاد تاکتیك ته تغیر ورکړاوپه غرونو او ر غونوښارونو اوبازارونو کي دروسانو اودوی لاس په نامه غلامانو پرضد جهادی بهیر اوپاڅون لانور هم پیاوړی شو .

د۱۳۵۷ هـ ش کال دڅور ۷ نیتی څخه نیولی بیا دروسانو تر شرمیدلی ماتی او تیښتی پوری دیو نیم ملیون څخه زیات افغانی مجاهدین اومسلمانان دروسانو اودکی ، جی ، بی په خونخوارو لاسونو جوړو شوودلو (خلقیانو ، پرچمیانو اودوی نورو اجنټانو) په واسطه سره شهیدان شول اودادشهادت بهیر دوام لری .

روسانو دیوی خوا په افغانستان کی له افغانانو سره په لس کلنه

مستقیمه جګړه کې سخته اقتصادي ضربه ولیده اودبلې خوا په بین المللي ارخ کې لانورهم رسوا شول او په دې پوه شول چې دافغانستان مجاهدین او مسلمان ولس چې دایمان اوحق په زور جنګیږي ، تابع کول اودغه دغیرتونو اوننګونو خاوره په زور سره تر تسلط لاندې راوستل ناممکن کار دی نو په داخلي اوبهرنۍ سیاست کې یې دفریب اوغولونې نوې استعماري سیاست (ګلاسنوست اوپروسترویکا) پیل کړ.

په افغانستان کې دروسانو دګلاسنوست اوپروسترویکا نوی براماتیکه صحنه کې دکارمل رول ضعیف سکاره شو نودې خلا دډکولو په خاطر نوی لوبغاړی ته اړتیا پیداشوه . کې ، جي ، بي ددې کار لپاره دخاد رئیس نجیب چې ددوی پخوانی اوزمویل شوی وفادار اجنټ و رامنځ ته کړ اوکله چې کې ، جي ، بي د ۱۳۵۸ هـ ش کال څخه راپه دې خوا په مستقیم ډول سره په افغانستان کې دخاد (واد) استخباراتي دستګاه جوړوله،نجیب په ټولو امکاناتو سره دکې ، جي ، بي همکاري ته حاضر اوپه افغانستان کې دکې ، جي ، بي په فعالیتونو کې دلومړۍ درجې همکارانو اومعتمدینو له جملې څخه حساب شو نوځکه یې په ۱۳٦٥ هـ ش کال کې دکارمل پرځای دکابل مزدور رژیم په راس کې مقرر کړ اوکارمل یې دصحي مشکلاتو په نوم له ورکړل شویووظیفو څخه وغورځاوه اوبیا یې وروسته دهغه تقاعد اعلان کړ .

کله چې په ۱۳٦٧ هـ ش کال کې دافغانستان څخه دروسانو نظامي قواو لومړۍ برخې وتل پیل شول دکابل په حضوري چمن کې دروسانو اودکابل مزدور رژیم ګډه غونډه جوړه شوه په دې غونډه کې کارمل هم

حاضر ؤ او کله چې يوه بهرنی ژورناليست له کارمل څخه پوښتنه وکړه چې ايا په رښتيا تاسو دناروغۍ په وجه دخپلو وظايفو څخه ليری کړای شوی ياست ؟ کارمل په ځواب کې ورته وويل چې نه خير يعنی داصحيح نه ده اما په همدی جريان کې دکابل رژيم دهغه وخت دفاع وزير نظرمحمد دکارمل مخې ته راغی او ورته ويې ويل چې په پلان کې دستاسو سره مرکې ته ځای نه دی ورکړل شوی په نتيجه کې کارمل چوپ اوغلی شو .

نجيب زياتی هلی ځلی وکړی ترڅو وکولای شی دافغانستان مسلمان ولس ته دنوی تيپ چل اوفريب ورکولو له لاری دکی ، جی ، بی ، داهدافو په ترسره کولو کی فعال رول ولوبوی خو دافغانستان مجاهد اومسلمانو ولسونو دهغه داسلام اووطن ضد کړه وړه پيژندلی ؤ نو ځکه يی هيڅ ډول اعتبار پری ونکړ .

سره ددی چی دنجيب درامنځ ته کيدو په وخت کی ظاهراً دنجيب پر ضد اودکارمل په طرفداری ديو شمير نجونو له خوا دمظاهری په بڼه مخالفت څرګند شو اوبيا وروسته په ١٣٦٨ هـ ش کال کی کودتا ته ورته سناريو هم پيل شوه خو داټول په افغانستان کی دکی ، جی ، بی دهغو هلو ځلو يوه برخه ده چی ترڅو هم په اوسنی مرحله کی دافغانستان په مسئله کی ورڅخه پخپله کټه کار واخلی اوهم په اوږده راتلونکی کی په افغانستان کی دنفوذ امکانات ولری .

دافغانستان څخه دروسانو نظامی قواؤ تيښته دامعنا نه درلوده اونه يی لری چی روسانو دافغانستان په کورنيو چارو کی دلاسوهنی څخه ډډه وکړله اويا به په راتلونکی کی ورڅخه پرهيز وکړی .

که چيری روسان افغانستان ته دروسی نظامی قواؤ بيا راتګ پخپله

کته و بولي نو روسان په داکار سل ځله بیا هم تکرار کړي خوځرنګه چي اوس روسان په دي باندي ترپخوا سبه پوه شول چي که چیري دوي ډیر لوړ نظامي قدرت هم ولري اما دنظامي قواؤ په واسطه سره دافغانستان داشغال امکانات نلري اوپه اوسني پراو کي یکي ، جي ، بي له لاري خپل نفوذ اوتسلط ترټولو پخپله کته کلي ، همدا علت دی چي‌په اوسني وخت کي سره ددي چي روسان په افغانستان کي نظامي وسله وال پوځونه نلري خو کي ، جي ، بي دکابل رژیم دلاس مستقیمه اله ګرځولي اودواد په اړوند يي خپل استعماري اوشیطاني فعالیتونه جاري ساتلي دي .

روسانو په افغانستان کي داسي پلانونو عملي کولو ته اقدام وکړاو دوام ورکوي چي نه یوازي دافغاني ټولني دعقیدي خصوصیاتو روان اوټولنیزو روابطو سره سمون نه خوري بلکي اصلاً دبشریت انساني فطرت او انساني اړیکو په مقابل لوري کي قرار لري .

دافغانستان مسلمان ولس دربنتیني اسلام ، خپلواکي ، ترقي اوعالي اخلاقو غوښتونکي دي اوپه اوسني پراو کي دافغانستان په اسلامي ټولنه کي دامتحان شویو جنایتکارانو اومنفورو اشخاصو اوډلو له قدرت څخه غورځول (دخلق اوپرچم ډلي اودروس نور پیژند ل شوي اجنټان) اودافغانستان پر اسلامي خاوره کي داسلامي حکومت جوړول غواړي اودحق په دي لار کي یي بي شمیره ځاني اومالي قرباني وکړي خو روسان اودوي مزدوران دافغاني مسلمانانو ددغوټولو عالي اوحقه حقوقو پرضد دهیڅ ډول بربریت څخه ډډه نکوي اولانورهم دافغانستان مسلمان ولس ته دڅاګانو په کندلو لګیا دي نو ځکه دابیا هم په ویلو ارزیږي چي دروسانو تیښته ددوي مهرباني ،

دافغانانو سره خواخوږی اوداستعماری اهدافو او کړو وړو څخه دده کول نه دی بلکی خاصو عواملو اوشرایطو دی کارته مجبورکړل .
سره ددی چی دروسانو په تیښته کی دافغانی مسلمانانو دایمان اوحق زور بنستیز اوتاکونکی رول ولوباوه خو لاندینیو عواملو دروسانو ماتی ګړندی کړله .
۱- دافغانستان ولس دکلکی اسلامی عقیدی درلودل او ورسره په څنګ کی دافغانستان داسلامی خاوری دخپلواکی احساس پیاوړتیا .
۲- څرنګه چی کمونستی ایدیا دبشری فطرت ضد اساس لری نو پخپله روسانو اودخلق اوپرچم ډلو نشول کولای چی حتیٰ پرخپلو ځانو یی عملی کړی اودوی پخپله دخپلو ځانو څخه بی زاره وو اودی .
۳- د افغانانو لوړ جګړه ایزمورال .
٤- دمجاهدینو په کټه اراضی .
٥- دروسانو سره دافغانستان دمسلمانانو کینه او ددوی څخه نفرت دټولو استعماری قوتونو په نسبت زیات قوی ؤ اودی .
٦- په ایران اوخصوصاً پاکستان کی دافغانی مجاهدینو، مهاجرینواو مسلمانانو طرفدارو اودوستو دولتونو موجودیت (په دی اخیرو کی دمجاهدینو په مقابل کی دایران دولت سیاست بله بڼه غوره کړه)
۷- دمجاهدینو او مهاجرینو سره دنړی مسلمانانو اوغربی هیوادونو مرستی .
۸- دروسانو رکود اوسکون ته نږدی اقتصادی انکشاف.
۹- روسانو ته په عمل کی تاریخی تریخ درس ورکول اودځان،جهان اوافغانانو نسبی رښتینی پیژندګلوی .
۱۰- په ملی اوبین المللی اړخونو کی دروسانو اصلی استعماری

سیاست لافشا کیدل اوپه نوموړي سیاست باندې دنوي غولوونکي پردې (گلاسنوست او پرسترویکا سیاست) اچول .
۱۱- دپاکستان اوایران سره دافغانستان اوږده سرحدي پوله .
۱۲- روسانو اودکابل رژیم دهغو امکاناتو اووسایلو څخه چې په لاس کې یې درلودل مناسبه گټه وانه خستلای شوه روسان او دخلق اوپرچم رلې دشرایطو سره سم دلازمې دولت اودولت دارۍ څخه عاجز وو.
۱۳- دروسانو په واسطه سره دداسې دستگاه (دکابل رژیم) جوړول چې کم ترکمه په بین المللی سویه پرې سودا اوتجارت وکړای شي .
۱٤- دمجاهدینو په واسطه روسانو ته اقتصادي ضربه ورکول .
روسان په دې هڅه اوتلاش کې دي چې خپل استعماري اودولسونو دښکیلاك اوزبیښناك لارې چارې نوری غولونکي اودگلاسنوست اوپروسترویکا ترپردې لاندې دولسونو دتیرایستنې نوې څیره رامخې ته کړي خو ترټولو مهمه مسئله داده چې : ترڅو پورې دروسانو نظامي ، ماشین مات اوتوتې نشي ترهغو به افغانستان او نړۍ دربړونو اوویرونو سره لاس په گریوان وي .
په نتیجه کې باید وویل شي چې روسانو اواستخباراتو یې دخو پیړیو راهیسې دامیرامان الله خان تر زمامدارۍ پورې دافغانستان په بربادۍ اوورانولو کې خپله برخه اخیستې ده او د ۱۲۹۸ - هـ ش کال څخه بیا د۱۳۵۷ هـ ش کال دثور ۷ نیټې ورانوونکې کودتا پورې یې دافغانستان دمسلمان اوتوریالي ولس دبربادۍ اومصیبتونو په رامنځ ته کولو کې اساسي رول لوبولی دی خو دثور کودتا څخه بیا ددوی تر مستقیمې نظامي مداخلې اوبالاخره تر نن پورې دافغانستان اسلامي تولنې دټولو رنځونو ، کړاوونو ، دټولو مادي

ورانوونکوفعالیتونو لپاره یې سبه زمینه برابره کړې وه.
«کی ، جی ، بی » خویا داچې داستخباراتو مسلکی غړی داستاذی ترپردی لاندی رالیږل اویا هرهغه روسی استاذ به چې افغانستان ته رالیږل کیده نوله کی ، جی ، بی سره داړیکو پرته داکارممکن نه ؤ.
دکابل ، مزارشریف ، شبرغان ، جلال اباد اودافغانستان په نورو ښاروونوکی دمشاورینو ، کارپوهانو ، نفت اوګازپلټونکو اونورو کارونو ترپردی لاندی دکی ، جی ، بی پرسونل زیاتیده .
هغه افغانی محصلین چې روس ته دزده کړې په نوم لیږل کیدل اکثریت یې دکی ، جی ، بی همکاران شول اویو شمیر نورو یې روسی ښځې راوستلې . دغو روسی ښځوبه چې دافغانی محصلینو سره دواده ترپردی لاندی په افغانستان کی استوګنه پیل کوله یاخوبه دکی ، جی ، بی غړی وې اویا به کی ، جی ، بی هغه وخت اړیکی ورسره ټینګی کړې اودکی ، جی ، بی په حلقه کی به ونښتی چې دکوم افغانی محصل سره به یې واده وکړ .
همدارنګه دظاهردتولواکی په دوره کی تولو پیلوټانو ، اکثریت مدافعه هوایي اودنورو نظامی مسلکونو زیات شمیر پرسونل ښوونه اوروزنه په روس کی ترسره کیده.هغه نظامی اوغیر نظامی محصلین اوفارغان به چې په روس کی په مستقیم ډول سره کی ، جی ، بی ته جذب نه شول نوبه روانی لحاظ به یې دی ته تیارکړې ووچې په غیر شعوری ډول سره دروس اوکمونیزم ستاینه وکړې دیوی خواخوبه روس کی دتولو بهرنیو هیوادونو محصلینو لپاره شخصی تجارت ازاد ؤ اویو شمیر اجناسوته یې په قاچاقی ډول هم اجازه ورکوله اودبلی خوا دانوی ځوانان به یې په پیغلو اوښځو باندی تردی حده مصروف اومست کړل

په افغانستان کې د «کې، جي، بي» فعالیتونه

داګسا، کام، خاد، واد - تشکیلات، فعالیتونه او جنایات

عبدالرحمن وکیل

په افغانستان کې د(کي ، جي ، بي)
فعالیتونه

داګسا ، کام ، خاد ، واد - تشکیلات ، فعالیتونه او جنایات

عبدالوکیل

دکتاب مشخصات

* دکتاب نوم : په افغانستان کې د«کي ، جي ، بي »
فعالیتونه
* مؤلف : عبدالوکیل
* کمپوزر : احمد ضیأ « ذهین عدالتیار »
* خپروونکی : پخپله مؤلف
* تیراژ : (۱۰۰۰) توکه
* دچاپ نیټه : ۱۳۷۰ – میزان
* دیوه توک بیه : «۲۵» روپۍ

دچاپ حق محفوظ دی

فهرست

شماره	عنوان	مخ
١– سریزه		(الف)
٢ – د، کي ، جي، بي مفهوم ...		(١)
٣ – په افغانستان کې دامیرامان الله خان ...		(٤)
٤ – دمحمد ظاهر دټولواکی په ...		(٧)
٥ – دمحمد داؤد دخپل سري رژیم ...		(٢٨)
٦ – دثور له کودتا څخه دروسانو ...		(٥٣)
٧ – دروسانو له نظامي مداخلې څخه ...		(٧٣)

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه

روسانو دخوبیری پو راهیسې په افغانستان کې استعماري او استخباراتي هلې ځلې د خپلو پټو پولیسو دستګاه (کي ، جي ، بي) له لارې په مخ بیولې چې د هغو یو شمیر اسلامي او افغاني ضد کړه وړه په مختلفو لیکنو کې ځرګند شوي خو کافي نه دي نو په افغانستان کې د دغې وحشي استخباراتي دستګاه فعالیتونو لا افشا د هر مسلمان او افغان ایماني او وجداني دنده شمیرل کیږي.

ځرنګه چې زه هم په دې وروستیو کلونو کې په افغانستان کې د «کي ، جي ، بي » یو شمیر ورانوونکو کړو وړو شاهد وم نو ځکه مې د هغوی څخه پردې پورته کولو ته اقدام وکړ او «په افغانستان کې د کي ، جي ، بي ورانوونکي فعالیتونه » تر عنوان لاندې مې د دغو پیښو یوه برخه د «جهاد هنداره » جریدې له لارې په دوو پښتو کنو کې خپره کړه او دا دی

اوس مې دخدای (ج) په مرسته پرخپرو شویو موضوعاتو سربیره یو شمیر نوروداسترګو لیدلو پیښو چاپولوته دمجموعې په بڼول اقدام وکړ.
دامنم چې ددې لیکنې دیو تعداد کلمو او اصطلاحاتو څخه څرګندیږي چې دروسانو او دهغوی مزدورانو په مقابل کې دافغاني مجاهدینو او مسلمانانو څخه دفاع او طرفداري شویده نو په کومو الفاظو مې چې چاته خطاب کړی هغه مې مناسب اودهغوی حق بللی دی خو دامکان ترحده مې هڅه کړې چې حالات اوپیښې هغسې بیان او وڅیړم لکه څنګه چې موجودې وې داځکه چې دافغانستان اوسنی او راتلونکی نسل هغه وخت مناسبه اومعقوله اقتصادي ، سیاسي اوټولنیزه تګ لاره اوهم دحال اوراتلونکي په اړوند په خپله ګټه دریځ غوره کولی شي چې تیرې شوې تاریخي پیښې په واقعي بڼول سره وپیژني .
ښایي ستاسو په لاس کې دتاریخ دغه کوچنی پانه دیرې نیمګړتیاوې ولري خو زما په نظر دهغې اعتبار اوښه والی په دې کې دی چې ما د۱۳٤۷ هـ ش کال څخه راپه دې خوا دافغانستان په سیاسي بهیر کې په مستقیم بڼول سره برخه اخیستی ده نو په اکثرو هغو پیښو کې چې دلته تماس نیول شوی،دیوې خوا یاخومې پخپله پکې برخه درلوده اویا داچې دیوه کتونکي په بڼول دهغوی شاهد وم اودبلې خوا دروسانو استعماري پلانونو دلا افشا ٔ په خاطر هغو پیښو ته اشاره شوی په کومو کې چې « کی ، جی ، بی » په هغه اویا دغه څیره لاس درلود .

ومن الله التوفیق

عبدالوکیل – حیات آباد ، پیښور

۱۳۷۰/٦/۲۲